

DÜNDEN BUGÜNE İLİÇ

İşçi şirkete bağımlı kılınarak tüm yaşamıyla varlığını teslim ediyor. Özellikle sömürülen sınıfların birliği bu yüzden parçalanıyor. İliç için yaşanan ülkenin birçok yerinde, herhangi bir sektörde yaşanacaklar için bir haberdır. Bölge halkında başlayan ve sömürülen tüm kesimleri ilgilendiren bu saldırılara karşı halkın devrimci birliği bir zorunluluktur.

özgür gelecek için
Yeni

Demokrasi

gazetesi

21 ŞUBAT-6 MART 2024 • SAYI: 156 • FİYAT: 15 TL • ISSN: 2630-5526

MADENLER PATRONA
'CENNET'
İŞÇİLERE VE DOĞAYA
- CEHENNEM -

POLİTİK GÜNDEM 3

EMPERYALİZME VE ACENTELERİNE KARŞI DEVRİMİ ÖRGÜTLE!

MLM'ler halkın yaşadığı tüm felaketleri ve sorunları temelde örgütsüzlüğe, bağımsız eylem çizgisine kavuşamamaya bağlayarak şekillenmelidir. Bu ekseninde iktidar sorununu ve sınıf mücadelesini temel sorun olarak tanımlamalı ve halkın kurtuluşu için savaşıma bilincine kavuşmasını ekmek ve su gibi ihtiyaç duyduğu şey olarak görmelidir.

MEŞA AZADI 11

KÜRT ULUSAL HAREKETİ VE YEREL SEÇİMLER

Kürt ulusal mücadelesinin "içeriden" ve "dışarıdan" geliştirilen bu sinsi politik hamlelere karşı uyanıklığı ve etkin mücadeleyi içeren bir pozisyon alması elzemdir. Bu pozisyon, yerel seçimler özgülünde kendi kitle gücüne ve meşru mücadelesine dayanan güçlü bir bağımsız bir çizgiyi harekete geçirerek güçlendirilebilir.

KOLEKTİF DOĞRULTU

KİTLELERİN YARATICI GÜCÜNE İNANIYORUZ: BU YÜZDEN DEVRİMCİYİZ

SAYFA 12-13

İsmak Otomotiv'de küçülme bahanesiyle işçiler işten çıkarılıyor

İstanbul'un Tuzla ilçesine bağlı Orhanlı Mahallesi'nde bulunan İsmak Otomotiv'de yeni yıl zamlarının ardından işten çıkarmalar başladı. İsmak işçilerinin gazetemize verdiği bilgiye göre hiçbir açıklama yapılmadan, "İşinize son verildi" denilerek işten çıkarılıyor.

KÜÇÜLME BAHANESİYLE İŞTEN ÇIKARILDILAR

İsmak Otomotiv'de patronlar işçiler arasındaki birliği bozmak için geçtiğimiz haftalarda işçileri "Maaşlarınızı kimse söylemeyin" diye tehdit etmişti. Çok sayıda işçi gazetemize ulaşarak yeni yıl zamlarının ardından işçi arkadaşlarının işten çıkarıldığını belirttiler. İşten çıkarılan işçilerin genellikle

taşeronda çalıştırılan işçiler olduğu öğrenildi. İşçiler sayı konusunda net bir bilgi veremese de bize ulaşan işçilerin sayısından ve verdikleri bilgiden hareketle çok sayıda işçinin işten çıkarıldığını biliyoruz. Gazetemize konuşan işçiler şöyle aktarıyor: "Bazı arkadaşlarımıza, insan kaynaklarına çağrılarak işten çıkarıldıkları bilgisi verilmiş, arkadaşlarımızın işveren tarafından belli bahaneler ortaya atılıp işten çıkarıldıklarını maalesef öğrendik. İşten çıkarılmaların devam edeceği kulağıımıza gelen bilgilerden."

"İŞ ARAYANLARI YÖNLENDİRİN"

Ayrıca işçiler, geçtiğimiz haftalarda İSMAK patronlarının, iş arayan ya da kınları varsa İSMAK'a yönlendirmelerini istediğini belirttiler. Bir işçi bu durumu şu sözlerle aktardı: "İşveren ve yöneticiler 1-2 hafta önce bize işçi

alımlarına devam ettiğini ve yakın çevrenizde iş arayan varsa kendilerine yönlendirmemizi söylediler. Şimdi ise küçülmeye gidildiği bahanesiyle dostlarımızı işten çıkartıyorlar. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal durum ortadayken işsizlik, yoksulluk almış başını gitmişken kış ayının ortasında bizi açlığa mahkûm edenleri asla unutmayacağız, affetmeyeceğiz!"

İŞ YERİNDE MOBBİNG: "MAKYAJ YAPMA"

Bir başka işçi ise işten çıkarılanların çoğunun taşeron olarak çalışan kadın işçiler olduğunu belirtti. En az 8 kadın işçinin işten çıkarıldığını belirten işçi, ayrıca kadın işçilerin iş yerinde sürekli baskı ve mobbinge maruz kaldıklarını belirtti. Yine işçilerin aktardığına göre kadınlara kılık-kıyafet konusunda müdahale ediliyor. Fabrikada "başörtünün nasıl takılacağını" gösteren fotoğraflı tabela bulunuyor ve işçilere ayrıca tek tipte beyaz başörtü takmaları yönünde

baskı uygulanıyor. İşçilerin üretimde veya moladayken sürekli kameralardan izlendiğini belirten bir kadın işçi, bu bilginin bizzat İnsan Kaynakları'ndan verildiğini söyledi. İşten çıkarılan işçi iş yerinde kadınlara yönelik mobbingi şöyle aktardı: "İşçilere sürekli mobbing uygulanıyor. İnsan Kaynakları sürekli montajda geziyor. 'Saçını bağla', 'makyaj yapma', 'şunu yapma', 'bunu yapma' diye uyarı yapıyor. İnsanlara dış görünüşleriyle ilgili baskı yapılıyor. Yöneticiler işçileri tehdit ediyorlar."

Ayrıca kadrolu işçilerin de doğrudan işten çıkarılmadıkları fakat tazminat alamamaları için işçilerin işten kendiliğinden çıkmaları konusunda baskı uygulanıyor. Bu baskı genelde yer değişikliği ve vardiya değişikliği olarak yaşanıyor. İşçilerin 1 yıldır çalıştıkları vardiyadan, hiçbir gerekçe olmadan alındığı ve bunun nedenini soran işçilere "Yukarıdan gelen talimat" diye cevap verildiği öğrenildi.

DERİTEKS silahlı saldırıyı protesto etti: "Kurşunlara boyun eğmeyeceğiz"

İzmir Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Akar Tekstil patronunun kardeşi DERİTEKS Genel Başkanı Makum Alagöz'e ve sendika yöneticilerine silahlı saldırıda bulundu. Saldırı, İstanbul ve İzmir'de yapılan basın açıklamaları ve yürüyüşlerle protesto edildi.

İSTANBUL

Saldırı, Tuzla Deri Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleşen yürüyüş ve basın açıklaması ile protesto edildi. İşçiler "Baskılar Bizi Yıldıramaz" ve "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganları ile iş yerlerinden Organize Sanayi Uyguner Deri Kavşağı'na yürüdü. İşçiler ve sendika adına basın açıklamasını Tuzla Şube Başkanı Hikmet Numanoğlu okudu.

"SAFİMİZ İŞÇİ SINIFININ ONURLU SAFIDIR"

Numanoğlu, örgütlenmekten vazgeçmeyeceklerini belirterek şöyle konuştu: "Safımız işçi sınıfının onurlu safıdır. Kazlıçeşme'den bugüne yaşadığımız saldırılardan başı dik çıkışıımız, sizler gibi belinde silahla mafya artığı ilkel

tavrını boyun eğmeyi reddettiğimiz içindir. Bu saldırı emek düşmanları için de karşısında dik duran sınıf sendikacılığı yapan sendikalar için de ne ilk ne de sondur. Eğer daha önce dikkatinizi çekmediyse para için cana kasteden Onur Akar ve gibilerine bir mesajımız var. Sınıf sendikacılığı çizgimizden geri durmayacağımızı, örgütlenmeden ve alın terinin hakkını almak için, örgütlenme ve işçilerin insanca yaşam talepleri için 76. yılımızda bir kez daha ifade ediyoruz ki buradayız."

Saldırıya karşı

sessiz kalınmayacağı vurgulanarak "Biliyoruz ki sözlerimiz sadece DERİTEKS'in sözleri değil tüm işçi sınıfının tüm emek dostlarının duygularını ifade etmektedir. Yaşanan bu saldırı karşısında sessiz kalmayacağız. Bu saldırıyı yapanların gerekli cezayı alıncaya kadar sürecin takipçisi olacağız. Mücadele tarihimizden öğrendiğimiz bir şey var. O da her zorlu süreci birlikte aştığımız gibi bu saldırıları da birlikte aşacak sınıf da-

yanışması ile göğüsleyeceğiz." denildi.

İZMİR

Akar Tekstil önünde basın açıklaması yapılarak "Kurşunlara boyun eğmeyeceğiz" denildi.

Açıklamayı DERİTEKS Yönetim Kurulu adına Genel Merkez Teşkilat Sekreteri

Ayhan Yanılmaz okudu. Yanılmaz, silahlı saldırının planlı bir şekilde gerçekleştirildiğini belirtti. Ayrıca direnen işçilerin ve sendikaların bu saldırılara çok

kez maruz kaldığını vurguladı: "İzmir'de Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ve toplu sözleşmeli iş yerimiz olan Akar Tekstil'de saldırıya uğradık, kurşunlandık. Fabrikada yaşanan kimi sorunları çözmek için görüşme daveti üzerine gittiğimiz ve 3 dönemdir onlarca görüşme gerçekleştirdiğimiz iş yerimiz diye telaffuz ettiğimiz fabrikada bu sefer kurşunlarla karşılandık. İş yeri sahibi ve yöneticilerinden Hayrettin Akar'ın

kardeşi Onur Akar tarafından adeta planlı ve pusu kurar gibi gerçekleşen bu saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Başta sendikamız DERİTEKS, olmak üzere birçok kardeş sendikamız, direnen işçiler bu saldırılara maalesef ki yabancı değil."

"BURADAYIZ, GİTMİYORUZ"

Yanılmaz, DERİTEKS'in savunduğu sendika çizgisinden geri durmayacağını belirterek işçilerin haklarını 76 yıldır olduğu gibi savunmaya devam edeceklerini vurguladı: "İşçilerimizin insanca yaşam talepleri için 76. yılımızda bir kez daha ifade ediyoruz ki buradayız. Konfederasyonumuz Türk-İş ile milyonlarca işçi ile, emek dostlarımız ile buradayız, hiçbir yere gitmiyoruz. Biliyoruz ki sözlerimiz sadece DERİTEKS'in sözleri değil tüm işçi sınıfının tüm emek dostlarının duygularını ifade etmektedir. Yaşanan bu saldırı karşısında sessiz kalmayacağız. Bu saldırıyı yapanların gerekli cezayı alıncaya kadar sürecin takipçisi olacağız. Mücadele tarihimizden öğrendiğimiz bir şey var. O da her zorlu süreci birlikte aştığımız gibi bu saldırıları da birlikte aşacak sınıf dayanışması ile göğüsleyeceğiz."

POLİTİK
GÜNDEMEMPERYALİZME VE ACENTELERİNE
KARŞI DEVRİMİ ÖRGÜTLE!

1 3 Şubat'ta, Erzincan İliç'te, Çöpler Altın Madeni'nde büyük bir felaket meydana geldi. 9 maden işçisi 10 milyon metreküp siyanürlü toprak kütesinin altında kaldı. Tüm bölgeyi etkileyecek nitelikteki bu siyanürlü toprak felaketinin Fırat aracılığıyla tüm bölgeye yayılması söz konusudur. Geçen yıl siyanürlü su havzasındaki çatlaklardan gerçekleştiren sızmanın yarattığı büyük endişe bugün çok daha büyük bir felaketle yinelenmiştir. Önlem almayan devlet önceki seferde olduğu gibi bu kez de sorumluluk almıyor!

Bir MTA emeklisine kurdurulmuş olan Çöpler Altın Madeni 2020 yılından beri ABD-Colorado merkezli SSR Mining'in bünyesindeki Anagold tarafından işletilmektedir. Anagold Madencilik de bir emperyalist tekel olan Alacer Gold bünyesindedir. Bu şirket 2010 yılında Çalık Grubu'nun ancak yüzde 20 hissesine sahip olduğu Lidya Madencilik kurarak bugünkü felaketin sorumlularını bir araya getirmiştir. MTA emeklisi ile başlayan iş birliğinin nasıl bir uşaklık halinde devam ettiğini gözler önüne seren Çöpler Madencilik bir yarı sömürge Türkiye gerçekliğidir.

Emperyalist tekeller ucuz iş gücü yanında siyanür kullanma serbestisine, hafriyat ve taş-toprak taşımada "çok iyi iş çıkaran" müteahhit sermayesine ve bürokratik her türlü işi kolaylaştıran AKP-MHP blokuna dayanarak altın için ülkeye üşüşmüş durumdadır. Gazeteci İbrahim Gündüz'ün verdiği bilgiye göre 9 Kanadalı şirketin yanında İngiliz ve Hollandalı şirketler Madra Dağı, Kışladağ, Kozak Yaylası, Eğrigöz Dağı, Toroslar, Canik Dağları, Munzur Dağları, Kaz Dağları, Sandras Dağı (Çiçekbaba), Latmos Dağı (Beşparmak), Murat Dağı'nda siyanürle altın araması yapıyor. Bunların acentesi kompradorlar da küçük paylar karşılığında "pis işleri" üstleniyorlar.

Tayyip Erdoğan ve başına oturtulduğu blok "yerli ve milli"lik söylemiyle anti emperyalist nutuklar atıp şovenizmi köpürtürken ülkeyi bir ahtapot gibi saran emperyalist tekellerin ihtiyacını karşılayan yasal düzenlemeler yapmakta, mevzuat yenileyerek denetimsizliği

meşrulaştırmaktadır. Emperyalizmin bu "yerli ve milli" uşakları felaketlere ve iş cinayetlerine zemin sunacak şekilde Kaz Dağları'nda yüz binlerce ağacın kesilmesini, zeytinliklerin tarumar edilmesini, köylü arazilerinin/tarlalarının gasbını, denetimsizliği, ucuz ve güvencesiz iş gücünü sağlamaktalar. Türk bürokratik burjuvazisi, bağımlı karakterini gizlemek için milli gururu okşarken gerçekte hem ekonomik hem de siyasi olarak emperyalizme uşaklığı en üst düzeyde hayata geçirmektedir. Tarihsel olarak zayıf ve güçsüz sermaye yapısına dayanan ekonomik ilişkileri onu emperyalizme mahkûm kılmıştır. Erzincan İliç'te yaşanan büyük çaplı çevre felaketi, emperyalist sermayenin en verimli şekilde mayalanması için faşist diktatörlüğün sunduğu hizmetin bir sonucudur. Binali Yıldırım'dan Murat Kurum'a, üst düzey siyasi figürlerin siyanürlü altın arama işini kolaylaştırmak için ellerinden geleni yaptıklarını görüyoruz. Sınırsız ve dizginsiz yağma anlayışıyla emperyalist sermayeyi en geniş alanda mayalamak ve bereketli toprağı ucuz iş gücünü katarak sömürmek için kurulmuş sistem bir kez daha deşifre olmuştur.

Faşist diktatörlük 100 yıl önce, yarı feodal sosyo-iktisadi temel üzerine yarı sömürge bir sistem olarak inşa olmuştur. Bu niteliğini 100 yıl boyunca da kaybetmemiştir. Tam tersine emperyalizm, palazlandıkça çürüyen sermayesiyle tüm toplumsal gözeneklere daha fazla girmiş, bürokrat-komprador burjuvaların farklı temsilcileri de emre amade konumlanmışlardır. AKP kliği ve ona eşlik eden MHP, faşizm paradigmasına yaslanarak emperyalizme bağımlılığı güncellemiştir. "Milli ve yerli" söylemi altında toplumsal bir soysuzlaşma sürecine girilmiştir.

Halk yığınları çok yönlü bir cendere içindedir. Ekonomik yıkım koşullarında halkın sefaleti büyürken ekonomik-demokratik ve siyasal temelde hak aramaya dayalı örgütlenmeler de ağır baskı altındadır. Baskı sadece şiddet biçiminde değildir. Aynı zamanda ideolojik hegemonya ve rıza üretme şeklindedir. İdeolojik hegemonyada sistemin fikrî tesiri altındaki orta ve kimi küçük burjuva sınıfların siyasal

temsilcilerinin ve entelektüellerinin çalışmaları dikkat çekicidir.

Emperyalistler Ukrayna'dan Balkanlar'a, Kafkasya'ya, Orta Doğu'dan Afrika'ya, Uzak Asya'dan Latin Amerika'ya kadar bölgesel savaşları tırmandırarak pazarlarda hâkimiyet kurma ya da bu hâkimiyeti pekiştirme mücadelesi içindedir. Çok güçlü bir silahlanma yarışı sürmektedir. Devletler arasında çatışmaların kapısının açıldığı bir siyasal-askeri yoğunlaşma söz konusudur. Özellikle Rusya ve ABD-NATO emperyalizmi arasındaki gerginlik bugün Ukrayna'da kristalizedir. Kapısındaki bu savaşla Rusya'yı oyalamayı umut edenler Ukrayna'nın parçalanmasıyla mevzi kaybettirmekteler. Rusya son olarak Donbass'da Avdeyevka'yı koruyarak ABD ve müttefiklerine karşı ilerleme kaydetmiştir. Batı bloğunun buna karşı Ukrayna'yı daha fazla kışkırtacağı ve Orta Doğu'daki süreci de hızlandıracağı beklenmelidir.

7 Ekim Aksa Tufanı ile oluşan yeni denklem ve Filistin'deki İsrail kıyımı bölgedeki saflaşmayı pekiştirmiştir. ABD Filistin direnişini Suudi Arabistan, Mısır, Türkiye, Katar'a endekslemeyi ve İsrail'i de kattığı "Sünni saf" ile İran ve bağlaşıklarını tecrit etme hesabı yapmaktadır. Rusya ve Çin sosyal emperyalizminin de böylece zayıflayacağını ummaktadır.

Bu açık kapışma ve siyasal yoğunlaşma emperyalizm uşağı bölge devletlerinde büyük çaplı askeri hazırlıkları gündeme getirmektedir. Haksız savaşa hazırlığı ezilen ulusların ve halkların mücadelesine yönelik bir düşmanlıkla şekillenmektedir. Kürt ve Filistin silahlı direnişleri egemen güçlerin siyasal-askeri ve ideolojik kuşatması altındadır. Ezilenlerin bağımsızlık arayışları ve silahlı direnişi kargış edilmekte, tecrit edilerek siyasal olarak köleleştirilmeye çalışılmaktadır.

Emperyalistler ve uşakları ekonomik ve askeri açıdan ezilen uluslara ve halklara daha büyük felaketler getireceklerini ilan etmekte. Kitlelerin kendi bağımsız eylemleri ve programları etrafında kenetlenmesini engellemek onlar için hayatidir. Bu durum orta ve

küçük burjuva sınıfların amacı belirsiz hareketlerine duyulan ihtiyacı artırmaktadır. Örgütsüz ve dağınık olan kitlelerin öfke ve tepkisinin sistem içinde tutulması, anayasalcı hayallere sürüklenmesi ancak bu şekilde olacaktır. Halkın bağımsız eylemini köstekleme görevi bugün her türlü oportünizmindir. Ezilenlerin silahlı mücadelesi bu güçler tarafından daha güçlü kınanmakta, sınıf mücadelesinin düzeyi bu anlayışı cesaretlendirmektedir. Sistemin önlerine koyduğu sandıklar ve seçim yarışları birincil derecede önemli siyasal etkinlik olarak görülmektedir. Legal olanakları kullanmak değil legalizm batağına kendileriyle birlikte kitlelerin sürüklenmesini esaslı görev haline getirmiş durumdadırlar. İçinde bulunduğumuz ve öncesindeki tüm seçim süreçleri ve ilişkiler oportünizmin karakterini vermektedir. Lenin şunları ifade etmişti: "Tüm doğası gereği oportünist daima, sorunun açık ve kesin koyulmasından kaçınır; bir bileşke arar, karşılıklı olarak birbirini dışlayan görüşler arasında yılan gibi kıvrılır ve bu görüşlerden hem biriyle hem ötekiyle 'hemfikir olmaya' çabalar, bu arada görüş ayrılıklarını, küçük değişiklik önerileri, kuşku, iyi ve masum dileklerle vs. vs. sınırlandırır." Seçimlere kilitlenmiş tüm orta ve küçük burjuva sınıfların temsilcileri bugün bu karaktere uygun konumlanmışlardır.

MLM'ler halkın yaşadığı tüm felaketleri ve sorunları temelde örgütsüzlüğe, bağımsız eylem çizgisine kavuşamamaya bağlayarak şekillenmelidir. Bu eksende iktidar sorununu ve sınıf mücadelesini temel sorun olarak tanımlamalı ve halkın kurtuluşu için savaşma bilincine kavuşmasını ekmek ve su gibi ihtiyaç duyduğu şey olarak görmelidir. Stalin yoldaşın belirttiği gibi komünistler "... tüm diğer partilerden, başka şeylerin yanı sıra, doğrudan korkmalarıyla, ne kadar acı olursa olsun, doğrunun gözünün içine bakmaktan korkmalarıyla ayrılırlar." Doğru olan halkın çelişkilerinin avutulması, dizginlenmesi, sistem içinde yuvalanmasını sağlamak değil kurtuluşu için sabırla, inatla, kararlılıkla, belirsizliğe izin vermeyerek devrime yönelen bağımsız eylemi örgütlemektir.

DÜNDEN BUGÜNE İLİÇ

Erzincan İliç'te, Anagold Madencilik'in 2010 yılından itibaren altın üretimi yaptığı Çöpler Altın Madeni'nde 13 Şubat günü saat 14.30 sıralarında toprak kayması meydana geldi. Resmi rakamlara göre 9 işçi toprak altında kaldı. Her zaman olduğu gibi bu sefer de yaşanan felakette "resimler" sır saklama sorumluluğunda üstlerine düşeni yapıyorlar. Felaketin geç açıklanması, müdahalenin beceriksiz ve gösteriş odaklı olması bunlardan birkaçıdır. İliç üzerine çok kez yazıldı, haber yapıldı, eylemler gerçekleşti. Fakat ne Anagold vazgeçti altından ne de devlet. İliç'te yaşanan bu felaketi (katliamı!) hem öncesi hem sonrası bakımından değerlendir-memiz gerekiyor.

SÖMÜRGELERDE PARLAYAN "ALTIN" MI?

Anagold Madencilik 2008 yılında Erzincan İliç sınırlarında madencilik taramalarına başladı. ABD merkezli SSR Mining şirketi, Türkiye'de Çalık Holding ortaklığında çalışıyor. Toprak kayması ile gündeme gelen Çalık Holding, ortaklığının yüzde 20 olduğunu duyurdu. Çalık Holding, bu açıklamayı felakette pek de payının olmadığını ima etmek üzere yaptı, sorumluluğunu devlet yetkilileri gibi örtme yoluna gitti. Oysa bu ve benzerleri siyanürle altın arama yönteminin olanaklarını sunmakla, emperyalist tekellerin uşaklığına soyunmuş olmakla esas pay sahipleridir. İma ettikleri sorumsuzluk yalandır. Altın ya da kâr hisselerinin büyüklüğü sorumluluklarının büyüklüğü ile ters orantılıdır! Emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olarak özellikle madencilik alanında Türk komprador burjuvazisi sömürücü efendilerinin taşeronluğunu yapmaktadır. Taşeronluk büyük şirketin sorumluluktan

kaçmasının bir yolu olarak gelişmiş sistemdir. Oysa burada, devlet eliyle bu sorumluluk bir hiçe dönüştürülmektedir. Emperyalist tekeller taşeron kullanarak sorumsuzlaşmakta, taşeron ise devlet himayesinde sorumsuzlaşmaktadır!

ANAGOLD'UN KARMAŞIK GEÇMİŞİ

Çöpler Altın Madeni'ni şu an Anagold Madencilik işletiyor. Fakat Çöpler'in hikâyesi daha eskiye dayanmaktadır. 1994 yılında MTA'dan (Maden Tetkik Arama) emekli bir mühendisin kurmuş olduğu şirket, Çöpler bölgesinde arama faaliyetleri için izin alıyor. Bundan hemen sonra şirketin bir kısım hisseleri ABD'nin Colorado eyaletinde kurulan Anatolia Minerals Development'a satılıyor. Bundan sonra süreç karmaşıklaşarak ilerliyor. Anatolia Minerals 2001 yılında madende payı olan Rio Tinto (Osmanlı'nın son döneminden itibaren maden alanında imtiyazlı bu şirket 1978'deki kamulaştırmalardan sonra 1990'lardaki özelleştirmelerle yeniden Türkiye'nin maden sahalarında etkin duruma gelmiştir) ile anlaşarak hakları tamamen alıyor ve 2009 yılında, gazetelerden müjde ile duyurulan haberlerle madende inşaat başlıyor. 2010 yılında ise ABD'li Anatolia Minerals ve Avustralyalı Avoca Resources Limited yüzde 50-50 ortaklıkla Alacer Gold adı altında birleşiyor. Yine 2010 yılında Alacer Gold ile Çalık Holding Lidya Madencilik'i yüzde 80-yüzde 20 ortaklık ile kuruyorlar. Alacer Gold da 2020 yılında ABD merkezli SSR Mining ile birleşiyor. Tüm bu süreçlerde arka planda Anatolia Minerals ve Avoca Resources Limited'in en büyük hissedarlarından* Rus oligark Vladimir Yoriikh'un bulunduğu iddia ediliyor... Emperyalizmin altın madenciliğinin öyküsü bu anlatıda

açığa çıkıyor. Yarı sömürge ülkelerdeki atıl(!) topraklar için türlü türlü senaryolar ve kirli ilişkiler kuruluyor.

Çöpler Madencilik gündeme ilk defa geldiğinde ekoloji örgütleri ve meslek odaları siyanürlü altın aranmasına şiddetle karşı çıktı. 2010 yılındaki ayrıştırma faaliyetlerinden bu yana çıkarılan altın miktarı 21,5 ton. Ayrıştırma sonrası "değersiz" atıklar, pasalar ise milyon tona varan büyüklüğe ulaşılıyor. Emperyalist şirketler özellikle maden gibi tehlikeli ve ağır işçilik gereken faaliyetler için genellikle yarı sömürge ülkeleri kullanıyor. Emperyalist ülkelerde bu maden arama faaliyetleri ya durdurulmuş ya da çevresel etkileri düşük yollarla faaliyet göstermektedir. Herkesin aşına olduğu üzere Afrika kıtasında elmas ve altın madenciliği faaliyetleri ciddi sömürü içermektedir. Afrika gibi yarı sömürgelerle dolu kıtada doğa tahribatı ağır madencilik faaliyetleriyle yoğun bir şekilde yaşanıyor.

Romanya'da 2000 yılında yaşanan maden kazası ise bize en yakınımızdan bir örnektir. Avrupa'nın sömürü bahçesi Doğu Avrupa ülkesi Romanya Baia Mare'de sızıntı sonrası nehre karışan siyanür büyük bir doğa felaketine yol açtı. Macaristan ve Sırbistan'a da ulaşan sızıntı Tuna Nehri'nde canlı yaşamını yok etti. Siyanürlü altın madenciliği için nehirler bir zorunluluk. Madenin bulunduğu alanlarda topraklar küçük parçalar haline getiriliyor. Kayaçlardan elden edilen cevher, siyanür kullanılarak içerisindeki az miktardaki altınla ayrıştırılıyor. Bu işlemin ardından siyanürlü atıklar su ile ayrıştırılıyor ve atık havuzunda biriktiriliyor. Bu ayrıştırmada "tank liçi" ve "yığın liçi" modellerinden biri kullanılıyor. Erzincan İliç'te de yığın liçi modeli kullanılıyor. Dev toplama pedleri üzerine serpilmiş devasa yığınlardaki cevher üzerine siyanür solüsyonu püskürtülerek uygulanıyor. İki tip ayrıştırmada da havaya, toprağa ölümcül kimyasallar bırakılıyor. İliç'e dönecek olursak Çöpler Maden Sahası Fırat Nehri'ne

kuş uçuşu 300 metre uzaklıkta yer alıyor. Su ile arındırma yöntemi İliç bölgesinin seçilme nedenidir!

Altın, dünya ekonomisinde yani emperyalist mali sermaye için hâlâ önemli bir rezervdir. Ucuza ve zor koşullarda elde edilen altın miktarı bakımından da etkin bir değer ölçüm birimidir. Zenginler için gösteriş, ticari faaliyetler için daha fazla metanın elde edilmesi demektir. Bu nedenle çağımızda da altın emperyalist-kapitalist ülkeler için vazgeçilmez bir madendir. Altına kavuşmak için yarı sömürge ülkelerin toprakları ise devasa kâr sahasıdır. Türkiye de bu sahalar içerisinde önemli bir yere sahip. Bilinenler üzerinden gidelim: Aldridge Mineral Yozgat'ta, Anagold Erzincan'da, Demir Export Sivas'ta, Galata Madencilik Artvin'de, Gübretaş Madencilik Söğüt'te, Gümüştaş Niğde'de vd. birçok madencilikler altın madeni üzerinde çalışıyor. Geneli emperyalist şirketlere ait, bir kısmı da emperyalistlerin taşeronluğunu yapan komprador burjuvaziye ait. Türkiye'de Anagold ve Alamos Gold şirketleri çok daha fazla gündem oldu. Biri İliç'te, diğeri Kaz Dağları'nda. Buradaki faaliyetler halkın, ekoloji örgütlerinin, meslek odalarının ve geniş kitlelerin tepkisine rağmen TC tarafından korundu, aklandı ve böylece bu şirketler faaliyetlerine devam etti. İliç, maden katliamıyla daha fazla gündemimizde fakat görünen köy de kılavuz istemiyor: bu felaket bir son değil!

EMPERYALİZME PEŞKEŞ, HALKA FELAKET

Emperyalizmin altın gibi ağır madencilik sömürsünde neden yarı sömürge ülkeleri tercih ettiğini kabaca anlatmış olduk. Peki bu ülkelerde devletler, riskler barından bu işletmeciliğe neden izin veriyor? Bunu en genel yorum içerisinde değerlendirelim.

Yarı sömürge ülkelerde devletin bu sömürü ile olan ilişkisi şirketlere kol kanat germe şeklindedir. Bu devletler her açıdan emperyalizme bağlıdır ve bu bağıllık bürokrasinin en üstünden en altına kadar ferah bir yolda ilerler. Kaz Dağları'nda Alamos Gold'un maden sahası faşizmin

silahlı bekçileriyle korunmaktaydı. Yargı, halkın “hayır” talebini umursamayarak maden sahasını kullanıma açarken gayet rahattır. Bir mahkeme olmasa da iktidarın müdahalesiyle mahkeme kurulup istenen sonuç her koşulda alınır. Yine İliç için süreç sorunsuz yaşandı. Çöpler Maden Sahasının kapasite artışı ve ek tesis projeleri için “ÇED Olumlu” kararı verildi. O dönem bu karara imza atan Çevre Bakanı bugün AKP’nin İstanbul Büyükşehir Belediye adayı: Murat Kurum. TMMOB o dönem “ÇED Olumlu” kararının iptali için dava açmış fakat davanın reddine karar verilmişti. TMMOB’un iptal için sunduğu gerekçelerde “bölgenin depremsellik ve heyelan açısından tehlikeler içerdiği” bilgisi de var. İstanbul Belediyesi adayı Kurum şimdilerde deprem riskini diline dolamış oy talep etmektedir! 2022 yılında İliç’te ise henüz yargı süreci devam ederken siyanürlü solüsyon, sızdırmazlık alanının dışına taşarak çevresel tahribata neden olmuştu! Bu sızma olayını bölge halkı fark etmiş, Fırat Nehri’ne karıştığı tahmin edilen siyanür için kamuoyu ancak bu felaketi kendine dert edinen kişilerce uyarılmıştı. Bu felaketin üzerinden 5 gün geçtikten sonra şirkete önce sadece para cezası uygulanmış, tepkiler büyüyünce de faaliyetlerini durdurma kararı verilmişti. Bu kararın sözde olduğu bir süre sonra anlaşıldı çünkü şirket bir şey olmamış gibi, durdurma kararını kaldırarak faaliyetlerine devam etti. 2022 yılında yaşanan bu durum malumun ilanı değil de nedir!

Kanunlar ve yasalar emperyalistlerin lehine işleme devam ediyor. Göstermelik cezalar, geniş kitlelerin öfkesini yatıştırıcı hamlelerle toplumsal öfke köreltiliyor. Ve günün sonunda aklanan emperyalistler oluyor! Bu tanıdık senaryo ülkemizde bilindiktir. Fabrikalardan madenlere yoksulların hakkı yok sayılıyor.

Yeri gelmişken pek kısa rolü nedeniyle, vasfı tartışılır Binali’ye de değinmeden geçmeyelim! Maden kazasının ardından bölgeye giden ilk isimlerden biri vasıfsız Binali’ydi. Niçin? Erzincanlı olması bunun için yeterli midir? Türkiye koşullarında olduğumuzdan: Evet(!) Binali Yıldırım açıklamasında şöyle diyor: “Ayrıştırma yapılan kimyasal ayrı bir yerde depolanıyor. Orada herhangi bir şey yok, ne heyelan ne de başka bir hareket. Kayan yer açık kazının yapıldığı yerden çıkarılan ve madenin ayrıştıktan sonra yığılan toprak kayıyor. Bu toprakta olmadığı düşünülüyor ama 'ola ki zehirleyici bir madde olabilir' diye, binde bir ihtimal bile olsa arkadaşlar membranla tedbir alıyor.” Bilim insanlarının kaza sonrası neredeyse her yerde “siyanür tehlikesi var” açıklamalarına karşı Binali Yıldırım “membranlı

önlemi” açıklıyor. Fakat kayıp işçileri arayan arama kurtarma ekiplerinin ilk anda basit bir maske ve çıplak elle toprak kazdığını gördük. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Devam edelim, vasıfsız Binali yetinmedi utanmadan köylülere de suçladı. Köylülere “algı operasyonu yapıyorsunuz” diye çıkıştı, Anagold’u savundu. “İliç eski İliç değil. Erzincan’dan da daha ileriye gitti, gurur duyuyoruz. Her türlü tedbir alınıyor, denetlemeler yapılıyor. Bu konuda hemşerilerimizin her söylenene kulak asmamalarını ben özellikle rica ediyorum. Dünyada altın madeni sadece orada yapılmıyor. Tabii ki çevre bizim için önemli ama bunu algı operasyonu ile kaynakları harekete geçirmemizi geciktirmek, engellemek... Bu da başka bir oyun.” Vasıfsız Binali, Erzincanlı kimliği ile bölge halkına söz söyleme hakkını buluyor! Sebebi ise kendi yararı, uşaklık payı. İşçilerin ağır çalışma koşulları ve sürekli tehdit altında olması ise hiç önemli değil. Daha fazla altın için işçi yaşamları hiçe sayılırken vasıfsız Binali istihdam ile övünüyor. Bu bilindik bir uşaklık söylemidir. Efendinin lütfuna söz ettirilmemektedir. Ne de olsa onun gözünde Erzincan’ın kaderi altın madenine bağlıdır! İstihdam, kalkınma gibi ekonomi terimleriyle övülen madencilik sanki tüm bölge halkının yararınaymış gibi propaganda ediliyor. Ancak yaratmış olduğu tahribat ve bölge halkının şirketin varlığı ile bağlanmış geleceği düşünüldüğünde övülen yoğun sömürüden başkası değildir. Emperyalist şirketler için Türkiye’nin nasıl güllük-gülistanlık olduğunu şuradan görebiliriz: Anagold Madencilik’in 7,2 milyon dolarlık vergi borcu 2023 yılında silindi. Yani sıra şirketin 9 aylık kârı 322,8 milyon dolar. 2020 yılından bu yana ise yaklaşık 1,5 milyar dolar gelir ve 334,6 milyon dolar kâr elde etti. Şirketin 2014 yılına kadar CEO’su Jan Castro hakkında şunlar söyleniyor: “Alacer’ın hissedarları adına, Jan’a hizmetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Çöpler projesini bir keşif girişiminden çıkarıp önümüzdeki 20 yıl boyunca yüksek marjlı onlar sağlayacak dünyanın en düşük maliyetli altın madenlerinden birine getirdi.”

BÖL, PARÇALA VE YÖNET

Böl, parçala ve yönet! Sık duyduğumuz bir söylem. Emperyalizmin dünya halklarını yönetmek için kullandığı yöntemlerden biridir bu. Ezilenlerin, yoksulların birliğinin parçalanması emperyalizmin egemenliğini kolaylaştırır. Sömürge faaliyetlerinin neredeyse hepsinde bu yöntem kullanılır. Uşakları da her durumda çekinmeden bu yönteme başvurur. Emperyalizm tarafından işçi ve köylülerin birliği yıkıcıdır ve tehlikelidir. Erzincan İliç’te de bu yöntem kullanılmıştır.

Anagold Madencilik, altın madenine karşı tepki gösterilmemesi ve dava açılmaması için köylüler arasındaki birliği bozmayı ilk amaçlarından biri haline getirmiştir. Şirket, altın madenciliği yapacağı Çöpler’e 8,9 km uzaklıkta bulunan Sabırlı köyü sakinlerine 130 bin lira yardımda bulunmuş! Bu yardım Sabırlı köylülerinin şirkete dava açmaması için aldığı bir önlemdi(!) Elbette yardım bölgesel yardımlaşma ve dayanışma adı altında yapıldı! Köylülere, o dönem 40 bin TL yakacak, 50 bin TL hayvancılık desteği ve 40 bin TL yem desteği verildi. “Neden köylüler o yardımı aldı?” sorusu sorulabilir. Tarım ve hayvancılığın tasfiye edildiği, toprakların emperyalistlere peşkeş çekildiği, köylülerin tarım ve hayvancılık yapma koşullarının ortadan kaldırıldığı bir koşulda elbette ki bu tarz “yardımlar” köylü için, üstelik de örgütsüz ve bilinçsizse nefes yerinedir. Köylülerin o günden bugün yaşanacakları görmesi zordur. Görse de nefes almak onun ilk tercihi olur... Başta da belirttiğimiz gibi böl, parçala ve yönet temel prensibi uygulanmıştır. Köylülerin birliğini bölüp, parçalamak ve daha fazla kârlılık için bu “küçük yardımlar” ile bölge halkının gözü boyanmaktadır.

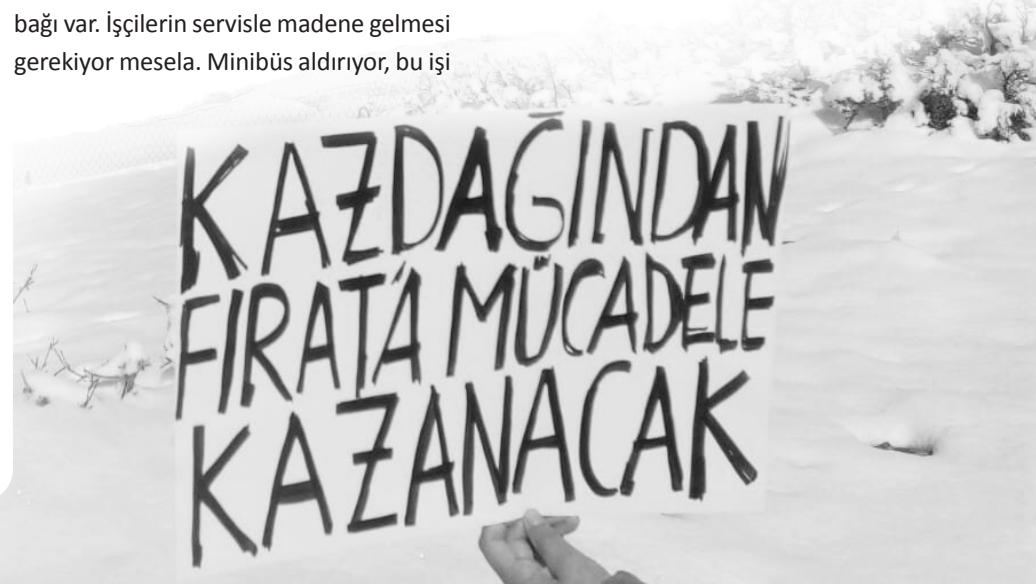
Maden sahasının açılmasıyla geçim derdi yaşayan köylüler buralarda istihdam da ediliyorlar. Tehlikeli bir maden sahasında ödenen ücretlerin görece fazla oluşu da bu yöndeki eğilimi güçlendiriyor. Köylülerin tarım ve hayvancılıktan elde edecekleri kazanç maden sahasına kıyasla daha az olduğu için işçi olarak alımlar başlıyor. Bu da bölge halkını maden sahanlarına bağımlı kılıyor. Zaten siyanür ile ayrıştırma-dan kaynaklı devasa bir alana saha kuran şirket tarım ve hayvancılık koşullarını da yok ediyor. Maden Mühendisi ve İş Güvenliği Uzmanı Aytekin Taşdemir bu durumu şöyle açıklıyor: “Anagold madenindeki asıl hikâye işçilerin sadece günü belli olmayan ölüme sürülmesi. Bu madenin kapanmasını isteyecek işçi bulamazsınız. İşçiler göbekten bu firmaya bağlı artık. Tarımı bitirdiler, hayvancılığı bitirdiler, işçileri kendilerine bağladılar. Bu madende İliç’ten tüm çevre köylerden işçiler çalışıyor. O yörede insanların bir şekilde Anagold Madencilik ile bağı var. İşçilerin servisle madene gelmesi gerekiyor mesela. Minibüs aldırıyor, bu işi

de oradaki köylülere yaptırıyor. Köylerde kooperatif kuruyor, tek alıcı olarak kendine bağlıyor. İşçileri de bu yolla kendine bağlayan madenin bu yörede olmasına itiraz edemeyecek, kaybettiklerine bakamayacak hale getiriyor.” Taşdemir köylülerin maden sahası öncesindeki birliğinin bozulmasının ardından şirkete olan bağımlılığın nasıl ilerlediğini açıklamaktadır.

SÖMÜRÜYE KARŞI BİRLİK

13 Şubat tarihinde yaşanan göçük sonucunda 9 işçi siyanür yüklü toprağın altında kaldı. İliç’te yaşanan maden katliamı bugün için sadece bir örnektir. Siyanür sızıntısının olup olmadığı ise şu an bilinmiyor. Hemen yanı başındaki Fırat Nehri’ne karışacak olan tehlikeli kimyasallardan binlerce kişi etkilenebilir. Bölge halkı için ise tehlike çoktan oluşmuş durumda. Emperyalizmin kirli emelleri, kâr hırsı bugün halkın büyük bir kesimi için tekrar teşhir olmuştur. Sömürücü sistem daha fazla kâr için yer üstünü ve yer altını yok ediyor. Yargı, bürokrasi vd. her şey emperyalistler için muazzam bir şekilde işliyor. Anagold Madencilik, Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bilirkişi raporunda “tali kusurlu” sayıldı. Şirket, alt şirketleri yeterince denetim ve gözetime tabi tutmadığı için tali kusurlu sayıldı. Yani bugün için devam kararı verildi! Yarın ne getirir bilmiyoruz ama Anagold gibi birçok şirketin varlığını sürdürdüğünü biliyoruz. Bugün bu sahalarda işçi ücretleri “yüksek” görünse de gerçek böyle değil. İşçi şirkete bağımlı kılınarak tüm yaşamıyla varlığını teslim ediyor. Özellikle sömürülen sınıfların birliği bu yüzden parçalanıyor. İliç için yaşanan ülkenin birçok yerinde, herhangi bir sektörde yaşanacaklar için bir haberdur. Bölge halkında başlayan ve sömürülen tüm kesimleri ilgilendiren bu saldırılara karşı halkın devrimci birliği bir zorunluluktur. Bu gerçek, emperyalistlerin ve uşaklarının zorba birliğine karşı örgütlü mücadelemizi yükseltmek için uygulanması gereken bir görevdir.

**Bahadır Özgür-“İliç’teki madenden bir de oligark çıktı”, Duvar.*

“Bu karar inşaat patronlarının servetlerini korumaya yönelik bir adımdır”

Yeni Demokrasi: İnşaat-İş Sendikası üye ve yöneticilerine verilen “ev hapsi” süreci nasıl gelişti?

İnşaat-İş Örgütlenme Sorumlusu Deniz Gider: Yüklenicilerin Başakşehir Belediyesi ve Akar Grup olduğu Bahçeşehir Yuvam Evleri şantiyesinde yaklaşık 2,5 yıldır çalışan ve işten çıkarılan üyelerimizin gasbedilmek istenen hakları için Akar Grup’un Başakşehir’de bulunan satış ofisi önünde başlattığımız direnişimizi üçüncü gününde Başakşehir Belediyesi önüne taşıdık.

Belediye önünde polisin keyfi engellemesine rağmen eylemimizi ısrarla sürdürdük. Bunun sonucu olarak belediye başkan yardımcısının görüşme talebi oldu. Üye ve yöneticilerimizin katıldığı o toplantıda yetkili kişi patronla arasının iyi olduğunu, haklarımızın sadece kıdem tazminatından ibaret olduğunu belirtti ve sendikamıza yönelik demagoji yaparak “farklı yönlerde hizmet ediyorsunuz” dedi. Bu itham ve tehditlere karşı görüşmeyi terk ettik ve direnişimize devam ettik ve kısa süre sonra dayanışma için yanımızda bulunan dost sendikamız DGD-SEN yönetici ve üyeleriyle birlikte ters kelepçeyle gözaltına alındık. Savcılığın mevcutlu istemi sonucu çıkarıldığımız mahkemede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldık.

Ertesi günü tekrar belediye önüne gittiğimizde polisler tarafından yürümemiz engellenmeye çalışıldı, engellere rağmen belediye binasına kadar yürüdük ve polisler tarafından darp edilerek gözaltına alındık. Ayrıca sendikamızın avukatlarından Ekin Güneş Saygılı da polisler tarafından görüntü alması engellenerek darp edildi. Karakolda verdiğimiz ifadelerin ardından savcılık yeniden mevcutlu isteyerek ve ifademizi bile almadan Sulh Ceza Hakimliğine sevk etti. Çıkarıldığımız mahkemede üye ve yöneticilerimize ev hapsi verildi.

Gün içinde firma yetkililerinin görüşme talebi sonucunda pazartesi günü (12.02.2024) yapılan görüşmede üyelerimizin tüm hakları ödenerek direnişimizi kazanımla sonuçlandırdığımızı basına ve kamuoyuna ilgili sosyal medya araçlarımızla duyurduk.

Yani haklılığımız onların hukukları açısından bile bu kazanımla tescil edilmiş oldu. Böyle de aleni bir “hukuksuzluk” var!

Hakkımızda verilen ev hapsi ve adli kontrol “cezalari” Başakşehir Belediye Başkanlığının talimatıyla bizzat yerine getirilmiştir. Savcılık ve mahkemenin vermiş olduğu bu kararı tanımadığımızı duyurduk. Bu “karar” inşaat patronlarının servetlerini korumaya yönelik bir

adımdır ve daha sonra gerçekleşecek olan direnişlerde alınacak tavrın bu yönde olacağının da beyanıdır. İşçi sınıfının gasbedilmek istenen hakları için sokakta olan, mücadele eden sendikalara da gözdağıdır. İnşaat İşçileri Sendikası olarak haklı olduğumuz her alanda asla taviz vermeyecek, geri adım atmayacağız.

YD: İşçi sınıfının gündeminde neler var ve önümüzdeki günlerde sınıfı neler bekliyor?

Deniz Gider: Açlık ve yoksulluk sınırları açıklandı. Emin olun seçimlerden sonra açlık sınırı zam yapılan asgari ücreti katlayacak. Daha 2 ay bile geçmeden eridi zaten. Bazı iş kollarında fabrikalar kapanıyor, işsizlik kendini daha da ciddi boyutlarda gösterecek önümüzdeki dönemde. Bize verilen ceza aslında önümüzdeki günlerde patlayacak daha güçlü işçi tepki ve eylemlerine önden verilmiş bir gözdağıdır. Ki giderek sefaletle mahkûm edilen işçi ve emekçiler, Antep’te, Kayseri’de, Konya’da ve coğrafyanın dört bir yanında öbek öbek, çeşitli biçimlerde direniyor. Bu ceza onları da susturmaya yöneliktir. Patronların keyfi tutumları, bürokratlaşan sarı sendikalar ve devletin sermayeyi korumadaki sınıf tutumu daha pervasız biçimlerle karşımızda duruyor. Bu açıkça işçi sınıfının kırıntı denilebilecek haklarına da el koymak, deyim yerindeyse çökmektir. Bu saldırıları püskürtmenin yolu birleşik militan fiili meşru mücadeledir.

Başakşehir Belediyesi önünde gasbedilmek istenen hakları için oturma eylemi yapan ardında da gözaltına alınan inşaat işçileri ve yöneticilerine ev hapsi kararı verildi. Bu karar kapsamında İnşaat-İş Örgütlenme Sorumlusu Anıl Deniz Gider’e elektronik kelepçe takıldı.

A. Deniz Gider ev hapsi kararına dair sorularımızı cevapladı.

SÖMÜRÜNÜN EĞİTİMDEKİ ADRESİ: MESEM

Hemen her gün iş cinyeti haberleri ile karşılaşyoruz. Sıkça yaşanan bu cinayetler artık “alışılmışlık” sebebiyle gündem bile edilmiyor. Çocuk işçi cinayetleri ise insanları “şaşırtmayı” başarabiliyor. Geçtiğimiz günlerde art arda Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) kapsamında çalıştırılan iki çocuk işçi hayatını kaybetti. Böylelikle bir yıl içinde MESEM kapsamında çalışan sekiz çocuk, hayatını çalışırken kaybetmiş oldu. Peki MESEM projesi nasıl hayatımıza girdi ve çocuk emeğinin sömürüsü eğitim adı altında nasıl kabul ettirildi? Başka türlü söylersek “çocuk işçi cinayetlerinin meşrulaşma süreci” nasıl başladı?

Eğitim, kapitalizmin gelişmeye başladığı andan itibaren egemen sınıfların çıkarlarına hizmet eden bir araç olmuştur. Bizimki gibi ülkelerde de eğitimin işlevi aynıdır. Bu işlev burjuva-feodal sınıfların ideolojisini yaymak, düzeni sorgulamayan genç nesiller yetiştirmek ve henüz öğrenci olanları olabildiğince sömürü çarklarına atmaktır. Öğrenci, yıllarca okuduktan sonra nihayet çalışmaya başladığında egemen sınıflar için gerçek işlevini oynamaya başlar. Yıllarca sağlanan eğitimin karşılığı onun için çalışmaktır, emeğini onun hizmetine sunmaktır. Kapitalist sömürü düzeninde çalışma yaşamının belirleyici ögesi emek gücüdür. Emek gücü var olduğu sürece sömürü, dolayısıyla sermaye varlığını koruyabilecek, birikecek ve yayılacaktır.

Egemen sınıflar daima bu sömürüyü daha da genişletmek ve işçi bazında sömürüyü olabildiğince erken başlatmanın yollarını arar ve bu olanaklar oluştuğunda bunlardan olabildiğince yararlanmak ister. MESEM bu olanağı sağlayan projelerden biridir. ÇEDES gibi projelerle ideolojik dayatmalar sağlanırken MESEM gibi projelerle de öğrenciler daha çocuk yaşta yaşlarına uygun olmayan işlerde çalışmaya zorlanıyor. Sömürüyü gizlemek üzere buna “mesleki eğitim” adı veriliyor! Mesleki eğitim, bilindiği üzere bir bireyin toplumsallaşması, yetenek kazanması, tecrübesini geliştirmesi bakımından önemli ve gerekli bir eğitim yöntemi

olarak kabul edilir. Ne var ki bu mesleki eğitim emek sömürüsünün olmadığı toplumlar için geçerlidir. Ama günümüz toplumlarında bu eğitim biçimi emek sömürüsünün daha çocuk yaşta başlamasının önünü açmaya yarıyor. İşçi çocuk ölümleri de bu amacın bir yansıması, sonucudur. Egemen sınıflar için önemli olan öğrencilerin mesleklerini daha iyi icra etmek üzere eğitilmeleri değildir; öğrenci statüsünün katkısıyla edinilecek daha fazla kâr ve yarardır.

SÖMÜRÜNÜN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

MESEM projesi 2016 yılında yürürlüğe konuldu. Çıraklık eğitiminin örgün ve zorunlu eğitim kapsamına alınması kararı ile başlayan süreç 2021’de yayımlanan kanunla tüm meslek liseleri kapsamında MESEM açıldı. Asgari ücretin yüzde 30’unun öğrencilere verileceği de bu kanunla duyuruldu. Böylelikle MESEM cazip hale getirilmeye çalışıldı. Yoksul aileler için ise bu zaten bir zorunluluktur. Çünkü okurken ailesine bakmak zorunda kalan öğrenciler vardı ve onlar için MESEM bir fırsattı. Dolayısıyla MESEM’e çok sayıda başvuru oldu ve bu artarak sürdü. Sınav sistemine göre “başarısız” olan yoksul ailelerin çocuklarının durağı haline gelen MESEM’e kayıtlı yaklaşık 1,5 milyon öğrenci var. Bu sayı 2021 yılında 160 bin civarındaydı. Öğrencilerin 300 bine yakını 18 yaş altında. MESEM’in tercih edilmesindeki ana sebep de mesleki eğitim değil. MESEM’i tercih eden öğrencilerin çoğu buna zorunlu. Eğitimini herhangi bir okulda tamamlamak ve küçük de olsa “ekmek parası” kazanmak için kayıt yaptıranlar... Her ikisi de bu sistemin sorunudur ve öğrencilerin açmazlarını daha da derinleştirmiştir.

Öğrencilerdeki gelecek kaygısı MESEM’in tercih edilmesindeki ana sebeplerden birisidir. Eğitime devam edebilme, okurken aileye yük olmamak gibi sebeplerle öğrenciler burayı tercih etmektedirler. Gerçekten mesleki eğitim almak isteyen öğrenciler patronların kısıncı altına girdiğinde hayal kırıklığına uğramaktalar. Çünkü bu projede patronlar kâr eden taraftır. MESEM’lilerin ücretleri devlet

tarafından karşılanmaktadır. Dolayısıyla öğrenciler devlet eliyle patronların avcuna itilmektedir.

ÇOCUK İŞÇİLİK YAYGINLAŞIYOR

MESEM’in bir diğer açmazı da çocuk işçiliğinin eğitim adı altında yaygınlaştırılıyor olmasıdır. Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne göre 18 yaşından küçükler çocuk kabul ediliyor. Ancak Türkiye’de 14 yaşını doldurmuş çocuklar yani 15 yaş ve 18 yaş aralığındakiler genç işçi olarak tanımlanıyor. Böylelikle 15-18 yaş arası çocukların çalışmasında bir engel görülüyor. MESEM de buna olanak tanıyor. 14 yaşındaki çocuklar da psikolojik-bedensel gelişimleri tamamlanmadan ağır işlerde çalıştırılıyor. Örneğin MESEM kapsamında inşaatta çalışan 17 yaşındaki Murat Can Eryılmaz iş cinayetinde hayatını kaybetti. İnşaatlar, yüksekte düşmeyle en fazla iş cinayetinin yaşandığı alanlardan biriyken çocuklar da bu alanlarda güvencesiz bir şekilde çalıştırılıyor. Yaşça büyük işçilerin inşaatlarda yüksekte düşerek hayatını kaybettikleri bilinirken -ve buna önlem alınmazken- çocuklar hiçbir güvenlik olmadan bu alanlara sürülüyor. Bir başka örnekte 14 yaşındaki Arda Tonbul sac büküm makinesinde başı sıkışarak hayatını kaybetti. O da MESEM’in kurbanlarından biriydi. Mevzuata göre 15 yaşındaki çocukların ağır işlerde çalıştırılması yasak. Neyin “ağır iş” neyin “hafif iş” olduğunu belirleyen de mevzuat ve mevzuatı düzenleyenler bir yol bularak patronlara sıvışacakları kanallar yaratmaktalar. Sonuçta daha çocuk yaşta çalıştırılanlar iş cinayetlerinde can veriyor.

MESEM projesi patronların devlet iş birliğiyle sömürüyü vahşice uygulamalarını, çocukların hayatlarına gasbetmelerini sağlayan bir sömürü projesidir. Daha fazla kâr hırsıyla hareket eden patronların bu uygulamadan memnun oldukları çok açık. Hem normal işçi ücretinden daha “uygun” fiyata işçi buluyorlar hem de çocuklardan faydalanıp onları reddedemeyecekleri ağır işlere zorluyorlar.

MESEM’li öğrencilerde çıraklık eğitimi üç yıl, kalfalık eğitimi de bir yıl sürüyor. Çocukların staj ve çıraklıkta geçirdikleri süreler sigorta başlangıcında sayılmıyor. Yani bu projeden çocuklar hariç herkes kârlı çıkıyor.

Çocukların iş yerlerindeki çalışma koşulları da hiç iç açıcı değil. Çocuklar tek başlarına çalıştırılıyor. Örneğin Arda Tonbul’un kafası sac büküm makinesine sıkıştığında tek başınaydı ve olaydan ancak 16 dakika sonra fark edildi. Arda Tonbul 16 dakika boyunca kurtarılmayı bekledi ancak yanında kimse yoktu. Güvencesiz koşullar, verilmeyen ekipman, çocukların çalışırken takip edilmemesi gibi birçok sebep çocukların hayatlarını riske atıyor.

Haftanın bir günü okulda teorik, geri kalan 5 günde pratik eğitim olarak kurgulanan bu uygulama ile çocuklar korunmasız ve savunmasız bir şekilde sistemin gerçekliğiyle yüzleşiyor. Tüm bu olumsuzluklara rağmen MESEM halen tercih ediliyor. Yoksulluğunu derinliği ve yaygınlığı koşullarında bu normal, beklenebilir bir sonuç. Yukarıda bahsettiğimiz gibi yoksul ailelerin çocukları bu uygulamaya itiliyor. Asgari ücretin yüzde 30’u verilen bu çocuklar ailenin yükünü de kısmen üstlenmiş oluyor. Hem işçi hem öğrenci olarak yaşamlarına devam ediyorlar.

Sistem için de MESEM uygulaması sömürü çarkının hızlıca dönmesine yarayacak bir araç. Patronların ve devletin el ele vermesiyle ortaya çıkan MESEM uygulamasının daha ne kadar can alacağı bilinmiyor. Bilinen bir gerçek var ki o da sömürü sistemi devam ettikçe bu gibi uygulamaların daha fazla hayata geçirileceğidir. Çocuk işçi yetiştirme programına dönüşen bu uygulamanın patronların işine yaradığı müddetçe kullanılacağı nettir. Ne zaman patronlar uygulamadan kâr elde edememeye başlar, o zaman yerine başka bir sömürü mekanizması konulur. Geçmişten günümüze olan budur. Daha fazla sömürü daha fazla kâr. MESEM’den ilçe’ye işte sistemin gerçekliği.

GÜNCEL İŞÇİ EYLEMLERİ

Üzerine

Kendiliğindenlik sınırları içerisinde kalsa da işçilerin ekonomik ve demokratik hakları için verdikleri mücadelenin sınıfsal özü değişmez ve mücadele her zaman bir okul olma işlevini korur. Sınıf mücadelesi niceliksel bakımdan en fazla ekonomik hak temelli demokratik alandaki hareketler olarak karşımıza çıkar. Ancak ekonomik demokratik temelli hareketlenmeler, bu sınırlarıyla önemli bir açmazla da karşı karşıya kalırlar. Ekonomik-demokratik mücadele bir amaç haline geldiğinde mücadele ufku daralır ve olası kazanımlar ile hantallaşır. Olası kayıplarda ise doğru kılavuz eksikliğinin de katkısıyla ciddi moral bozukluklarını, dağılmaları ve yer yer teslimiyeti dahi beraberinde getirebilir.

Son yıllarda ülke genelinde işçi eylemlerinin parçalı yapısı tam da bu minvalde devam etmektedir. Geride kalan haftalarda en fazla gündeme gelen eylemlerden olan Özak Tekstil işçilerinin direnişi bunun örneklerinden biridir. Özak Tekstil işçilerinin, yasal ve daha önemlisi meşru haklarından biri olan sendika seçme hakkının gasp edilmesine karşı verdikleri mücadele Urfa sınırlarını aşarak ülke genelinde demokratik kamuoyunun gündemine girmiştir. İş yerinde özellikle anti demokratik uygulamalara karşı mevcut sendikanın sessiz kalmasına karşı harekete geçen, kitlesel eylemler yapan Özak Tekstil işçilerinin direnişi yerel sınırları aşmasına rağmen genel konjonktür nedeniyle istenilen etkiyi sağlayamamıştır.

Elbette bu durumun ilk gerekçesi mevcut genel durumdur. Genel konjonktür gelişmelerin ana yönünün bu

sonuçları doğuran nitelikte olduğunu göstermektedir. Kolektif hareket etmede, birliktelikte ve genel duyarlılıkta yaşanan gerileme parçalı veya lokal eylemlerin, haklılıklarından bağımsız olarak zayıf etkiler yapmasını beraberinde getirmektedir. Diğer yandan bu eylemliliklerin muhtevası ve çoğu zaman sürekliliğinin aksaması, yaşanan tablonun daha tali gerekçelerinden olmaktadır.

Benzer biçimde Antep'te yine tekstil iş kolunda geçen yılın yaz aylarında başlayan hareketlenme bu sene de artarak devam etmesine rağmen lokalde dahi birleşme sorunları yaşamaktadır. Antep'teki direnişlerin genelinde ise ekonomik talepler öne çıkmakta, kimi zaman hareketler birleşse dahi direnişin etki çapının büyümesinde başarı sağlanamamaktadır. Burada dikkat çeken bir diğer konu ise yine Antep'te Kimpack işçilerinin yaşadıklarıdır. Ücretlerine yapılan zamma karşı direnişe geçen işçilerin taleplerini kabul eden patron bir süre sonra işçileri işten çıkarmaya başlamış ve işçilerin direnişini bu yolla kırmayı hedeflemiştir.

Konya'da Eti Alüminyum'da sendikali işçilerin de aldıkları zammın yetersiz olması aslında ülke genelinde yaşanan ve süregelen hale gelen bir durumdur. Yüksek enflasyonla beraber alım gücünde yaşanan daralma, sendikaların örgütü olduğu iş yerlerinde de işçi ücretlerinin asgari ücret seviyesine gelmesine neden olmuştur. Yüzlerce iş yerinde, aynı dönemde, benzer nedenlerle çeşitli eylemler yapan sendikali-sendikasız işçilerin tepkilerinin lokal kalması ve birleşmemesi de yukarıdaki durumun bir örneğidir. Sorunlar bariz biçimde

genel, bunun da karşı koyuşların genelleşmesi için bir koşul olmasına karşın hareketlilik bu yönde ilerlememekte, lokalde sıkışıp kalmaktadır

Daha geniş bir işçi kesimini eş zamanlı ilgilendiren Kamu Çerçeve Protokolü konusu ise birliktelik sağlasa dahi zayıf eylemler ve tepkilerin sanal medya gibi mecralarda sınırlı kalması gibi nedenlerle etkisiz kalmıştır/kalmaktadır. İşçilerin ekonomik taleplerinin en başat savunucusu olan sendikaların da parçalı bir duruş sergilemesi, görece daha ileri tavır geliştiren sendikaların aynı gerilimde niceliksel anlamda zayıf olması, kimi yerel birleşme çabalarının yetersiz kalması ise artık "ücret sendikacılığı" kavramını dahi sorgulatır hale gelmiştir.

Sürecin göreceli olarak daha hareketli olduğu Özak Tekstil örneğinde ise egemenlerin elinden çıkmış yasaları dahi hiçe sayan patrona karşı haklı/meşru hakkını kullanan işçilere devletin kolluk marifetiyle saldırmaları, engellemede bulunması, il bazında yasak uygulanması, sınıfın karşıındaki organize gücün ahvalini göstermektedir. En küçük demokratik hak mücadeleleri dahi "makullük" çeperi daraltılarak, kimden geldiği, egemenler tarafından titizlikle sorgulanmaktadır. Belirli bir politik hattı olmayan ekonomik-demokratik taleplerin çıkmazından yazımızın başında bahsetmiştik. Bu gerçeğe rağmen devletin ve temsilciliğini yaptığı sınıfların söz konusu ekonomik-demokratik talepleri birçok açıdan değerlendirdiği

açıktır. İşçi sınıfının taleplerinin zaten ilk elden "sabıkalı" sayıldığı bir düzlemde, bu taleplerin sözcülüğünü kimin yaptığı da egemenler açısından büyük önem taşımaktadır.

Ekonomik-demokratik temelli hareketlenmelerin politik içerik taşımasının bu içerik zayıf olsa dahi önemli bir anlamının olduğunu belirtmiştik. İşçi sınıfının, bir sınıf olarak her talebi, ilk etapta karşıtı sınıfla arasındaki çelişkinin tezahürüdür. Bu çelişki dönem dönem daha görünür ve keskin hale gelerek şiddetlenir. Egemen sınıflar, kendiliğinden işçi hareketlenmelerinin, mevcut çeperleriyle, politik bir mücadeleye dönüşmeyeceğini bilseler dahi bu mücadelelere farklı dozlarda karşı çıkarken aslında sınıf mücadelesinin hafife alınmaması gerektiği üzerine edindikleri tarihsel bilgi ve birikime dayanmaktadırlar. Aynı bilgi ve birikimle ekonomik-demokratik mücadelenin önemli olduğunu ama mutlaka ilk etapta bu mücadelelerin yerelden genele, istisnadan kurala evriltilmesi gerektiğini bilerek hareket etmek de işçi sınıfı için elzemdir. Güncel politik görevler içerisinde sınıf bilinçli kesimler açısından da bu görev güncelliğini korumaktadır. Politik mücadelenin bütün çalışmaların can damarı olduğu bilgisini unutmaksızın ekonomik-demokratik ve yerel mücadelelerin birleştirilebilmesinin de politik bir mücadele olduğunu bilerek hareket etmek, 2024 yılında keskinleşecek olan bu mücadeleye hazır olmanın önemli bir ön koşuludur.

Nefret söylemleri seçim propagandası oldu

Burjuva siyasetçiler nefret söylemlerini seçim propagandası haline getirdi. Genel seçimlerde de gördüğümüz bu LGBTİ+ düşmanı anlayış yerel seçimlerde de irili ufaklı düzen partilerinde görülmeye devam edecek gibi görünüyor.

Egemenler “Büyük Aile Buluşmaları” ile toplumsallaştırmak istediği bu düşmanlıkla halkı esas gündemlerinden uzaklaştırmayı, ortak düşman yaratmayı hedefliyor. Öyle ki AKP-MHP faşist blokunun yüksek sesle dile getirdiği ve cılız “muhalefet”in konuşmaktan çekindiği bir konu haline gelen LGBTİ+ hakları yalnızca devrimci, demokrat ve ilericiler tarafından gündeme getiriliyor.

Yeniden Refah ve Saadet partilerinin vaat olarak sunduğu, belediye alındığı takdirde LG-BTİ+ların şehir dışına atılacağı söylemleri yeni değildir. Zaten devlet bu pratiği on yıllardır sürdürmektedir. LGBTİ+ların

şehirleri “kirlettiğine” dair demeçler veren Saadet Partisi İstanbul Büyükşehir Belediye Adayı Birol Aydın belli ki bu düşmanlıkla saflarını güçlendirmeyi hedeflemektedir. İstanbul gibi bir rant kapısını ele geçirmek, siyasi

hegemonyayı güçlendirmek için her şeyi yapabilecek olan bu kişiler bizi şaşırtmıyor. Bunların ortaya çıkışı ve gelişimi zaten bu yönde seyretmiştir.

LGBTİ+lar ise artan nefret söylemlerine karşı bir eylem yaptı. Polislin uyarı dahi yapmadan saldırdığı eylemde

çok sayıda LGBTİ+ gözaltına alındı. İşkencenin görülmemesi için basın emekçilerinin de alandan çıkarıldığı eylemde “Sizden korkmuyoruz ve suratınıza bakıyoruz. Kentlerimize ve trans varoluşlarımıza sahip çıkıyoruz”

diyen LGBTİ+ların orada okuyamadıkları basın açıklamasının bir kısmını gazetemizde yayımlıyoruz:

“Son dönemlerde özellikle siyasi iktidar ve ortakları tarafından körüklenen nefret söylemlerine ve hedef göstermelere cevabımızdır: Şehirleri rantınıza,

trans yaşamlarımızı nefretinize bırakmıyoruz! Devlet eliyle körüklenen transfobi ve nefret cinayetlerine karşı yaşamlarımızı; afetlerin ardından çıkarıcı rant politikalarına, atadığınız kayımlara ve zorla yerinden edilmelere karşı kentlerimizi savunuyoruz. Ellerinizi yaşamlarımızdan ve şehirlerimizden çekin!

“Bir yıl önce gerçekleşen ve etkisi hâlâ devam eden deprem felaketinde TC devletinin ihmalleri, para ve iktidar hırsı yüzünden kaybettiğimiz hayatları anıyor, sokaklarda hesabını soracağımızı bildiriyoruz. Türkiye, Kürdistan ve Suriye’yi etkisi altına alan bu depremde devletin bir kez daha transları yalnızlaştırma çabasına şahit olduk. Ortak çadırlara alınmayan, hormon erişimi engellenen, kendilerine güvenli alan yaratılmayan transların yaşadıkları; bizlere depremin yarattığı fiziksel koşulların herkesi eşit şekilde etkilemediğini, aksine var olan eşitsizlikleri daha da derinleştirdiğini tekrar gösterdi.”

Halk Cephesi’ne tutuklama terörü: 61 kişi tutuklandı

6 Şubat günü Çağlayan’da bulunan İstanbul Adliyesi’ndeki polis kontrol noktasına yönelik gerçekleştirilen silahlı eylemde iki devrimci Pınar Birkoç ve Emrah Yayla ölümsüzleşti.

Eylemin ardından polis çok sayıda adrese baskın düzenledi. Halkın Hukuk Büro-

su, İdil Kültür Merkezi, TAYAD’lı Aileler, Halkın Gücü TV’ye yapılan baskınlarda polis müzik aletlerinden kapılara kadar tüm eşyaları kullanılmaz hale getirdi. Baskınlarda 96 kişi gözaltına alınırken gözaltına alınanlara işkence yapıldı.

96 kişinin Vatan Siyasi Şube’deki işlemleri 8 Şubat’ta tamamlandı. 3 gün boyunca gözaltında tutulan 96 kişi 9 Şubat’ta Bayrampaşa Devlet Hastanesindeki sağlık kontrollerinin ardından adliyeye getirildi. Yapılan gözaltılar için 2 başsavcı vekili ve 35 savcı görevlendirildi.

61 KİŞİ TUTUKLANDI

Aralarında Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Genel Merkez yöneticisi ve HHB üyesi Avukat Nazan Betül Vangölü Kozağaçlı ile HHB üyesi avukatlar Seda Şaraldı ve Oktay Kelebek ile birlikte 53 kişi tutuklama talebi ile Sulh Ceza Hakimliğine sevk edildi. 53 kişinin tamamı hakkında tutuklama kararı verildi.

14 Şubat günü ise Grup Yorum emekçileri Bergün Varan ve Dilan Poyraz, ölüm orucu şehidi Mustafa Koçak’ın babası Hasan Koçak’ın da aralarında olduğu 10 kişi gözaltına alındı. 2 gün Vatan Siyasi Şube’de gözaltında tutulan 10 kişi savcılık ifadelerinin ardından tutuklamaya sevk edildi, mahkemeye çıkarılan 8 kişi tutuklandı. Varan ve Poyraz tutuklanı-

ken Hasan Koçak hakimlik sorgusunun ardından serbest bırakıldı.

BİRKOÇ VE YAYLA TOPRAĞA VERİLDİ

TAYAD’lı Aileler sanal medya hesabından “Cenazelerimizi sahihsiz bırakmayacağız” diyerek Emrah Yayla’nın Ankara Ortaköy Mezarlığı’na, Pınar Birkoç’un ise memleketi Ardahan Damal’da toprağa verildiğini duyurdu.

Emrah Yayla’nın annesi “Benim oğlumun cenazesine katılmasınlar diye o kadar insanı gözaltına alıp tutukladılar. Ankara girişini TOMA’yla kapatıp cenazeye katılımı engellediler. Ben böyle yiğit bir evlat doğurmuşum, bu da onlara dert olsun.” diyerek cenazelere uygulanan işkenceye dikkat çekti.

KATİL DEVLET HESAP VERECEK!

6 Şubat depremlerinin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen deprem bölgelerinden biri olan Samandağ'da elle tutulur bir düzelme olmadığını söyleyebiliriz. Halkın deprem sürecinde olduğu gibi şimdi de kendi kaderine terk edildiğini, bir şekilde yaşamlarını idame ettirmeye çalıştıklarını görüyoruz. Henüz acıları taze olan halkın devlet çelişkisini derinden hissettiğini depremin yıl dönümünde gerçekleşen eylemlerde attıkları sloganlardan, yüzlerindeki ifadelerden anlamak mümkün. Ekonomik krizin deprem bölgesindeki yansımasının daha ağır olmasıyla buradaki halkın sorunları katbekat artmış durumdadır ve bu artış krizin derinleşmesine paralel devam etmektedir. Depremden bu yana artan sorunlar bölge gençliğini de derinden etkilemekte. En temel hakları olan eğitim, barınma, sağlık gibi haklarından da yoksun olan bu kesimin çelişkileri büyümektedir. Gençler için bu, geleceğin karanlıkta kalmasıdır. Geleceğin kararması yola ışık tutma çabasını kaçınılmaz kılar...

1 YILDA NELER DEĞİŞTİ?

Deprem sürecinde gençlerin omuzlarına yüklenen sorumluluklar yaşlarına ve depremde olmalarına rağmen çok fazlaydı. Bulundukları durumdan kaynaklı onları zor bir süreç bekliyordu. Çoğu sınava hazırlanıyordu, depremle birlikte 2023 yılında, okulun 2. dönemi başlamadan eğitim hayatı bitmişti. Her şeyin yerle bir olduğu bölgede bir anda sınavlar ile "geleceğe hazırlanma" uğraşı yaşamlarını nasıl devam ettireceklerini düşünmeye dönüştü. En temel ihtiyaçları bulmak ve gidermek artık onlar için esas kaygı nedeniydi. Ailesini, arkadaşlarını ve birçok yakını kaybedenler olmuştu. Devlet dediğimiz aygıtın nerede olduğu sorgulandığında halkın yalnız olduğunu bir kez daha gördük. Doğal afeti felakete çeviren sistem, çürümüşlüğüne halk nezdinde yine kanıtlamıştı.

Bu duruma hazırlıksız yakalanan gençlik de psikolojik-sosyal birçok açıdan kötü etkilenmişti. Zaten sistemin sorunlarından yaşadıkları sınav stresi, gelecek kaygısı gibi birçok sorunla boğuşan gençliğin gündemine bir de deprem felaketi eklenmişti. Her yönüyle bir yıkım yaratan deprem, birçok gencin hayatını çalmış,

birçok genç üzerinde de yıkıcı etkiler yaratmıştı. 9. sınıfa giden bir öğrenci depremde yaşadığı sarsıntının neden olduğu korkuyla felç olmuştu ve artık hayatını tekerlekli sandalye ile sürdürmeye çalışmak zorundaydı...

Deprem sürecinde birçok gencin devrimci-demokratik kurumlara, platformlara dahil olmasıyla gençliğin ileri yollarının öne çıktığını gördük. Depremden sonra devrimci yapılarıdaki nicelik, gençliğin katılımıyla arttı ve birçok genç bir yandan ailesine bakarken bir yandan halkın ihtiyaçları için seferber olmuştu. Hatta birçok sınav döneminde depremde olmasına ve çadırlarda, konteynerlerde kalmasına rağmen hem derslerine çalışıyor hem dağıtım koordinasyonlarının bir parçası olmak için çabalıyordu.

Çoğu insanın evi yıkılmıştı, konteyner veya çadırlarda barınma ihtiyacının ortaya çıkmasıyla gençlerin ders çalışma olanağı kısıtlanmıştı. Çalışma ortamlarının olmayışı ve yetersizliği öğrenci gençliğin sınavlara hazırlık sürecini olumsuz yönde etkileyen ve eğitim sisteminin dayattığı öğrenciler arası rekabeti daha da katmerleyen bir hale gelmişti. Evi hasarsız olan bazı insanlar evi yıkılmış başka aileleri, daha çok da akrabalık ilişkisi içinde olduklarını kendi evlerinde barındırarak gidermeyi sağlamışlardı. Bu da feodal ilişkilerin, öğrenci gençlik için doğurduğu baskıların aynı çatı altında yoğunlaşmasına ve yer yer dayanılmaz bir duruma dönüşmesine neden oldu.

DEPREM BÖLGESİNDE EĞİTİM

11 Eylül 2023 tarihinde okulların açılmasıyla eğitim yılına başlandığı söylene de deprem bölgesinde bu durum pek de öyle değil. Henüz düzeltilmemiş birçok sorun varken okulların açılması yalnızca egemenlerin deprem bölgelelerinde yaşamın normalleştiğini gösterme çabalarından başka bir şey değildir. Eğitimde her şey tıkırında gidiyormuş gibi bir de "Türkçe dersinden kalınca sınıfta kalma" kararı gibi MEB'in her dönem aldığı mantık dışı kararların uygulanması da gençlik üzerinde yığınla sebep olmaktadır.

Yıkılan okulların az hasarlı ya da hasarsız okullarla eşleştirilmesiyle, yani okulu yıkılan öğrencilerin bu okullara

taşınmasıyla buralardaki öğrenci sayısı arttığı için bu okullarda ikili öğretime geçilmişti. Hatay Samandağ'daki Jan ve Suphi Beyluni Anadolu Lisesi, ilk 1 ay boyunca Kuşalanı Lisesi ile birleştirilmiş ve "sabahçı öğlenci sistemi" uygulanmıştı. Antakya'da okulların neredeyse tamamı yıkıldığı için buradaki öğrenciler daha uzaktaki okullara yönlendirildiler, buna karşılık ulaşım sorununa dair de ortada henüz bir çalışma yok. Toplu taşımının da çok az olması ve düzgün çalışmaması öğrencilerin başka okullara nasıl gidip geleceği, özellikle yıkılan okullardan, diğer okullara nasıl gidileceği konusunda büyük bir soru işareti barındırıyordu. Yolların kimyasal içeren tozla kaplı olması, molozların hâlâ kaldırılmaması hava kirliliği açısından ciddi bir sağlık sorununa da işaret ediyor. Okula yürüyerek giden öğrenciler için bu, gelecekte ciddi sağlık sorunları doğuracaktır.

Hasarsız okulların devlet kurumları olarak kullanılması, işgal edilmesi, öğrencilerin eğitiminin ikinci plana atılması gibi bir durum da söz konusu. Selim Nevzat Şahin Anadolu Lisesi İl Emniyet Müdürlüğü olarak, Selim Tevfik Eskiocak Anadolu Lisesi Defne Kaymakamlığı olarak, Çekmece Şehit Türkmen Anaokulu vilayet karakolu olarak kullanılmakta. Yetkililer, kullandıkları binanın tadilatının devam ettiğini ya da yeni bir binanın yapılacağını gerekçe olarak gösteriyorlar.

Sonuç olarak baktığımızda barınma, ulaşım, sağlık gibi bir dizi sorun varken deprem bölgesinde eğitimin nasıl devam ettiği de bir soru işareti olarak kalmaktadır.

NE YAPMALIYIZ?

Depremden uzun bir süre sonra yaşadıkları acıdan ve yorgunluktan dolayı gençlikteki hareketliliğin ve dinamikliğin yerini çaresizlik ve yılgınlık almış durumda. Halihazırda çürümüş sistem dayattığı yozlaştırma politikaları ile deprem bölgesindeki gençleri bir bataklığa çekmektedir. Sosyal aktivite alanları daraltılarak ya da bu yönde hiçbir çalışma yapılmayarak alkol ve madde bağımlılığının, fuhuşun önü açılmakta, yoz yaşam teşvik edilmektedir. Bu yolla gençlik devrimci çizgiden, sınıfsal mücadeleden uzak tutulmakta ve apo-

litikleşme süreci derinleştirilmektedir.

Apolitikleştirerek gençliği kendi sorunlarına kafa yoramayacak, çözüm bulamayacak duruma getirmeye çalışan bu sisteme karşı örgütlü mücadeleyi yükseltmek bir zorunluluktur. Depremden felaket üreten bu sistemdir, depremde olmak sistemin kurbanı olmakla eş anlamlıdır. Deprem bu kez apolitikleştirmeyle, haklardan mahrum bırakılmakla, hak aramaya yönelik saldırılarla sürmektedir. Bu süreç yoğun bir bireycilik üretmektedir. Bireycilik deprem bölgesindeki halkın en büyük düşmanlarından. Yıkıntılar içinden ancak toplumsal bilinçle ayağa kalkılabilir.

Bilmeliyiz ki toplumun örgütlü mücadele anlayışını baltalayan bireyci anlayışın karşısında her geçen gün dayanışmanın, birlik içinde hareket etmenin coşkusu var. Bu coşkunun ne denli yıkıcı bir güç olduğunun farkına varan depremde gençliği burjuva-feodal devlet hiçbir şekilde engelleyemeyecektir. Depremde gençlerin depremin yıl dönümünde de tanık olduğumuz gibi hesap sorma bilinciyle hareket edebildiğini, öfkeyi sokaklara taşıdığını, "Katil Devlet Hesap Verecek!" sloganını atarken acılarının öfkeye dönüştüğünü, devlet çelişkisinin derinleştiğini yüzlerindeki sert çizgilerden net bir şekilde görebilmekteyiz.

Devletin fazlasıyla teşhir olduğu bu bölgelerde gençliğin derinleşen çelişkilerini anlamayı, tepkilerini ve öfkelelerini sisteme yöneltmeyi başarmalıyız! Gençliğin bulunduğu her alanda devrim mücadelesini yükseltmeli ve örgütlü güce dönüştürmeliyiz. Yıkımı alt etmenin yolu örgütlü ve ısrarlı mücadeledir...

KÜRT ULUSAL HAREKETİ VE YEREL SEÇİMLER

Kürt Ulusal Hareketinin yerel seçimlerde aldığı pozisyon birçok tartışmayı gündeme taşıdı. Yerel seçimler özgölünde önceki süreçlerden farklı olarak bağımsız ve kendi gücüne dayanmayı esas alan politikanın benimsenmesi kimi çevrelerde eleştirilere neden olsa da büyük oranda olumlu karşılandı. Yeni politik tutumun Kürt halkı nezdinde olumlu bir havada karşılanmasının en önemli nedeni genel seçimler sonrası DEM Parti'nin geniş kitle toplantılarına yaslanarak yürüttüğü eleştiri-özeleştiri süreci oldu. Burada kitlenin temel eleştirilerinin yeni seçim sürecindeki politikaya yansıması bu bağlamda verili politikanın sahiplenmesini de beraberinde getirdi.

Kuşkusuz Kürt hareketinin yerel seçim taktiği salt genel seçimler sonucu gelişen eleştirilerle sınırlı değil. Geleceğe dair alacağı yeni pozisyonların bir sonucu olarak da değerlendirilmelidir. Birincisi bu politikada esas olarak yönünü İstanbul'a değil de Amed'e dönen bir tutum öne çıkarılıyor. Bu T. Kürdistanı'ndaki kitlesinin ihtiyaçlarını ve çıkarlarını öne çıkaran bir konumlanış olarak görülebilir. İkincisi, AKP-MHP faşist blokunun CHP ile ortaklık üzerinden kitleleri DEM Parti karşıtı bir pozisyonda saf tutmasının engellenmesi hedefi taşıyor. T. Kürdistanı'nda özellikle faşist düzen partisi CHP ile yakınlaşmaya karşı gelişen bir tepki söz konusuydu. Bu tepki kitleleri daha "muhafazakâr ve milliyetçi" bir siyaset arayışına iterken HÜDA-PAR ile ortaklık üzerinden verili tepki AKP-MHP blokuna yarayacak bir politikaya dönüştürüldü. HÜDA-PAR'a açılan siyaset alanı da bunun en somut göstergesiydi. Bu bağlamda Kürt ulusal mücadelesinin yerel seçim politikasının ve bağımsız bir politik çizgiye meylenmesinin argümanlarının güçlü nedenlere dayandığını söyleyebiliriz.

YENİDEN "ÜÇÜNCÜ YOL"

DEM Parti'nin yerel seçimlerde yukarıda özetlediğimiz tutumu esas itibarıyla İstanbul seçimlerine dair aldığı kararda öne çıktı. Başak Demirtaş'ın adaylık süreci ile başlayan tartışmalarda CHP'yi batıda destekleme tavrının terk edildiği açığa çıkmış oldu. Kürt hareketi özgölünde bu anlayış "üçüncü yol" olarak ifade edilse de bir kez daha bu çizginin muğlak sınırlar içerdiğini söylemek mümkün. Mayıs 2023 seçimlerine dönersek o tarihlerde de Kürt hareketi Kılıçdaroğlu'na destek tavrını "üçüncü yol" olarak tanımlamış, bu politikayı etkin uyguladığını ifade etmişti. "Üçüncü Yol" hedefi ile tutumunu açıklayan Kürt hareketi; böylelikle iki faşist ittifakın dışında farklı mücadele güçleriyle demokratik temelde bir araya geleceğini beyan ederek Türkiye'nin iki seçeneğe mahkûm olmadığını vurgulandığı "üçüncü yol" seçeneğini öne çıkardı. Ancak hem pratikte hem de ana siyasal söylemlerde "Erdoğan'ın devrilmesi adına" Kılıçdaroğlu'na destek tavrı öne çıkarıldı. "Demokratik güçlerle ittifak"ın öncellenmesi de esas itibarıyla bu politikaya angaje oldu. Yeniden yerel seçimler gündemine döndüğümüzde "üçüncü yol" ile bir politikanın, seçim tavrının benimsendiği ifade ediliyor. DEM Parti genel seçimler deneyiminden dersler çıkararak egemen kliklere angaje olmadan kendi bağımsız gücüyle hareket edeceğini söylüyor. Kuşkusuz Kılıçdaroğlu'nu ve önceki yerel seçimlerde kendi adayını çıkarmadan Millet İttifakı adaylarını destekleyen Kürt hareketinin her iki taktiği de nesnel olarak farklılığa tekabül ediyor. Dolayısıyla her iki politikaya da "üçüncü yol" denilebilir mi? ya da "üçüncü yol" denilen politik tutum her iki pozisyona da yol verir bir nitelikte mi? soruları karşımıza çıkıyor.

Kürt hareketinin verili seçim tavrı önceki seçim deneyimlerinden çıkarılan derslere dayanıyorsa -ki ifadelerden böyle bir yönün bulunduğu anlaşılıyor- her iki seçim taktiğinin nesnel farkları "üçüncü yol" denilerek muğlaklaştırılmamalı.

Bu durum çok temelde mevcut seçim tavrının politik gücünü ve önceki eleştiri sürecinin etkisini zayıflatır. "Üçüncü Yol" tartışmaları Kürt Ulusal Hareketi özgölünde de belirgin bir karmaşıklık içeriyor. Yeni Özgür Politika'da Hasan Kılıç bu kavramı "Bugün Türkiye'de depolitizasyonun üretim merkezi sistem içi iki hegemonik güç arasında bir tercihte bulunmaktadır. Politika kurucu olma vasfını ancak apolitizasyon ve depolitizasyon tuzaklarına düşmeden gerçekleştirebilir. Bunun imkânı da Üçüncü Yol'un örgütlenmesidir. Meylin sistem içi iki hegemonik gücün siyasal alanı tamamıyla kapladığı bir düzen olan egemen siyasete karşı siyasal alanda ezilenlerin alanını yaratan bir siyaset tercihi kurucu olabilir" ifadeleriyle iki egemen güç dışında bir konumda ve karşıtlık ilişkisi içerisinde nitelerken, "Kirlenmemiş Şeyler Uğruna" başlıklı mektupta Demirtaş, "Üçüncü Yol" siyaseti için DEM Parti'nin hem AKP ile hem CHP ile hem de diğer siyasi partilerle görüşmesini gerektiren bir siyaset olarak tanımladı. Kimilerine göre karşıtlık, kimilerine göre ise uzlaş, diyalog vb. olarak görülen bu çizgi kuşkusuz Kürt Ulusal Hareketi'nin paradigmasının bir çıktısı. Mevcut paradigmanın krizleri seçim ve benzeri süreçlerde depreşirken verili tartışmalar ve eleştiriler projeksiyonu bu niteliğe değil görüngüdeki kimi uç durumlara tutuyor. Bu da güçlü bir bağımsız çizginin inşa edilmesine engel olabilecek bir yöntem sorununa işaret ediyor.

ÇÖZÜM SÜRECİ TARTIŞMALARI

DEM Parti'nin kendi adaylarıyla seçime girme kararı belli çevrelerde "yeni bir çözüm süreci" tartışmalarını da beraberinde getirdi. "Kürt oyları" üzerinden bir "çözüm pazarlığı" tartışması yine bilindik çevrelerden geldi. Kürt burjuvazisinin iş birlikçi takımı bu tartışmaların başını çekti.

G. Ensarioğlu, Altan Tan gibi isimler DEM Parti'nin seçim tavrını "olumlu" bulduklarını ifade ederek "çözüm süreci" tartışmalarını eşanlı olarak başlattılar. Galip Ensarioğlu bu noktada en kullanışlı aparat. Ensarioğlu, AKP aday tanıtım toplantısında DEM Parti'yi "Hak etmedikleri bir şerefine üzerine oturmak"la eleştiriyor, halkın geçmişte "korkudan" Kürt hareketine oy verdiğini iddia ediyordu. DEM Parti'den "Her yerde aday çıkarma" açıklaması yapılırken aynı Ensarioğlu DEM Parti'nin "Doğru bir siyaset izlediği"ni söyleyecekti. Başak Demirtaş'ın İstanbul adaylığı için başvuru yapmasının ardından tutuklu Demirtaş'ın "mağduriyeti"ni hatırlatacak ve övgüyü daha da ilerleterek "iyi bir siyasetçi" olduğunu söyleyecekti.

Ensarioğlu gibi iş birlikçi Kürt burjuvalarının rolü tam da bu süreçlerde etkin bir hal alıyor. AKP-MHP faşist bloku bu isimlerin "yorumları" üzerinden "çözüm süreci", "kayyum atanmaması", "Demirtaş ve belli siyasilerin tahliye edilmesi" gibi beklentilerle kendi seçim çıkarları için hem Kürt ulusal hareketini hem de Kürt halkını konsolide etmeye çalışıyor. Madalyonun diğer yüzünde ise yine ezen Türk ulusunun farklı bir siyasal temsili bulunuyor. Kürt meselesinde imha, inkâr ve asimilasyoncu resmî ideolojiye secde eden bu çevre ise "Kürtlerin AKP ile anlaştığı", "AKP'nin yeni bir çözüm süreci başlatacağı" söylemleri üzerinden şovenizmi ve AKP-MHP bloku etkisindeki milliyetçi kesimleri kendilerine yedeklemeye çalışan bir politika izliyorlar. Her iki anlayış da ezen ulusun çıkarları bağlamında şekillenen meşum bir politikayı içeriyor.

Kürt ulusal mücadelesinin "içeriden" ve "dışarıdan" geliştirilen bu sinsî politik hamlelere karşı uyanıklığı ve etkin mücadeleyi içeren bir pozisyon alması elzemdir. Bu pozisyon, yerel seçimler özgölünde kendi kitle gücüne ve meşru mücadelesine dayanan güçlü bir bağımsız bir çizgiyi harekete geçirerek güçlendirilebilir. Bugünkü koşullarda yerel seçimler sonrası elde edilen kazanımlar her ne kadar sınırlı ve etkisi kayyum saldırılarıyla sınırlandırılmış olsa da Kürt Ulusal Hareketinin deneyimi ve mücadelesi koşulları tersine çevirebilecek bir birikime dayanıyor. Bu birikimin güçlü bir bağımsız çizgiyle kitlelere taşınması yerel seçimlerde elde edilecek en önemli kazanım olabilir.

Kitlelerin Yaratıcı Gücüne İnan

Değişimlerin hızı ve yoğunluğu genel olarak insanlarda hiçbir şeyin kontrol altında olmadığına ve kontrol altına alınamayacağına dair bir fikir hatta bir duygu geliştirmiş durumda. Bazıları bu hızlı ve yoğun değişimin “büyük küresel güçlerin” işi olduğunu ileri sürerek görece ayrışmaktalar. Buna rağmen bunun da bir öncekinden farklı olmayan bir görüş açısı içerdiğini belirtelim. Tıpkı bir dine inananlarla deistler arasında görüş açısı bakımından bir fark olmaması gibidir buradaki durum. İkisinde de değişimin kontrolü nihayetinde insanda ve değişimin dinamiği de doğanın kendisinde değil doğa üstü bir güçtedir. Bu da insan inisiyatifinin sınırlandırılmasını içeren veya amaçlayan politik bir tutumdan ileri gelir...

Günümüzde ve geçmişte de egemenlerin başardığı esas şey halkların inisiyatifini bir şekilde bastırmalarıdır.

ARTAN SAVAŞ VE FAŞİZM TEHDİDİ

Emperyalist-kapitalist dünyanın uzun süredir içinde bulunduğu mali kriz bugün yeniden, özellikle bankalardaki temerrüt riskiyle gündemde. Bu krizin kökeninde aşırı üretim krizinin olduğunu Marks’ın kapitalizm tahlilinden hareketle biliyoruz. Emperyalizm döneminin ekonomik kâbusu olan mali kriz de bu sürecin devamıdır.

Politik atmosferin ekonomik şartlara uygun olarak sürekli bir gerilim içerdiğini, halihazırda Ukrayna’da bir savaş söz konusuken ve Batı Avrupa bu savaştan hareketle askeri hazırlıklardan söz ederken başta Orta Doğu olmak üzere dünyanın birçok bölgesinde savaş rüzgârlarının esmekte olduğu bir sır değil. Olası her savaşın emperyalizmin kriziyle, hegemonya mücadelesiyle, pazar kavgasıyla ilgili olduğunu atlamak gerekir. Hiçbir emperyalist devlet sadece “savunma” içinde değildir, aynı zamanda saldırgandır ve bu saldırganlık onun halklara düşmanlığından gelir.

Gerek Birleşik Devletler’de gerekse de Avrupa’nın sayılı emperyalist devletlerinde kitlelerin artan hoşnutsuzluğu ırkçı, faşist, aşırı popülist eğilimleri ve politikaları desteklemeye varmaktadır. Kitlelerdeki bu tutum onların kendiliğinden yönelimlerinin bir sonucu değildir, ideolojik hegemonyanın ürettiği gericilikle kitleler bu yönde manipüle edilmekte, eğitilmekte, ikna edilmek-

tedir. Bu süreçte, başlarken konu ettiğimiz “kontrol edilemez süreç” kavramı önemli bir yerde durmaktadır. Kitleler kendilerindeki değiştirici ve yaratıcı güçten mahrum edildikleri ölçüde yönlendirilebilirlerdir ve bugün faşizm yönünde yönlendirilmekteler. Bazıları faşizmi Hitler, Mussolini veya Franco faşizmiyle açıklayıp emperyalizmin doğasından kaynaklanan faşizm gerçekliğini, bu anlamda sürekli faşizm tehlikesi olgusunu göz ardı etmeyi benimsemekteler. Oysa faşizm emperyalizmin en gerici doğasından gelir ve yönetmekteki acizlik geliştikçe kaçınılmaz olarak gündeme gelir. Bugün “en ileri demokrasiler”de gözlemlenen yoğun gericiilik; yarı sömürgelerdeki gerici yasaları kendi yasasına geçirme tutumu, genel meşruiyetten yoksun “terörizm” yaftasını bir politik tutum olarak benimseyip uygulama, yabancı düşmanlığı, kitlesel öfkeleri-isyanları cezalandırma arzusu..., ayrıca savaş hazırlıkları bu ülkelerdeki yönetme riskinin artmasının sonucudur. Ekonomik açıdan halkı yoksullaşmayan, enflasyon yaşamayan hiçbir ülke yok.

GERÇEK GÜCÜ DİŞARIDA ARAMA

Koşullar her bakımdan yönetenlerin suçlanması ve alt edilmesi için güçlü veriler sunarken kitleler kendileri için iktidar olma seçeneğine uyanmaya dünden daha fazla hazırken kitlelere, dolayısıyla devrime güvensizlik yaygın bir tutum. Peki bu tutum sadece egemenlerin söz ve eylemleriyle açıklanabilir mi? Hiç kuşkusuz hayır. Bunların çok önemli bir yer tuttuğunu kabul etmekle birlikte aslolan bu güvenin kaynağından uzaklıktır. Bu nedenle tartışmaya kitlelerin değiştirici ve yaratıcı gücünden başlamak her zamankinden daha fazla ihtiyaçtır. Kitleler böyle bir güce sahip midir? Yaşadığımız değişimler dışarıdan bir güçle değil tam da kendi toplumsal hareketimizden kaynaklandığına göre kitlelerin bu güce sahip olduğunu söyleyebiliriz. Kitlelere “dışarıdan” sunulan tüm teknolojik aletler veya muazzam araçlar toplumsal hareketin, kitlelerin eylemini içeren üretici güçlerin ürünüdür. Büyük mucitler, “dâhi” denilen üstün zekâlı bireyler bu aletlerin kaynağı olarak gösterilebilirler. Bu bir noktaya kadar gerçektir ama bir noktadan sonra ve esas olarak manipülasyondur. Çünkü mucitler toplumsal hareketin birikiminin son halkası olarak keşfederler, tüm aletler kitlelerin milyonlarca yıllık hareketinin bugünkü ürünleridir. Bir

mucit bu aletlerin bilgisini yoktan var edemez, olan bilgiyi yeni bir seviyeye taşır o kadar. Sonuçta kapitalist sistemin “alet yapan insanı” dün ile kıyaslanamayacak derecede ilerlettiği bir gerçektir ve bu yöndeki değişim muazzamdır ve bunların hepsi kitlelerin milyonlarca yıllık hareketinin sonuçlarıdır.

Bilim ve teknik geliştikçe insanın bilgisi ve insanın bilgisi geliştikçe bilim ve teknik gelişti. Sistemler de kitlelerin daha fazla dahil oldukları biçimlere doğru geliştiler. Köleci sistemde çok daha az kitle inisiyatif söz konusuysen feodal toplumda çok daha fazla kitle inisiyatif kazandı ve kapitalizmde bu çok daha ileri bir seviyeye taşındı. Her şey sonuç olarak kitlelerdeki değiştirme ve yaratıcı gücün gelişmesine koşut gelişti.

Hangi gelişme, icat, olay, akım değerlendirilirse değerlendirilsin mutlaka bir kişinin ya da bir ekibin çabası olarak somutlaşan; ama mutlaka kitlelerin milyonlarca yıllık hareketinin ürünü olan bir sonuçtan söz ederiz. Geçmişe dayanan uzunca bir tarih tüm bu sonuçlarda etkindir. Tıpkı bugünün insanının sahip olduğu her yeteneğin onun homo sapiensten bugüne evrimini içermesi gibi.

Gerçek gücün kaynağı bu nedenle halk kitleleridir. Bu, bugün de böyledir. Değişimin hızı ve yoğunluğu bu gerçeği görmemize ne kadar engel olsa da, kapitalizmin muazzam zenginlikteki ürünleri bizi bu ürünlerin dar alanlarına, bunların mucitlerine sıkıtırırsa da gerçek kitlelerin değiştirici ve yaratıcı gücüdür. Geçmişte peygamberler, krallar, padişahlar, şeyhler vb. ile açıklanan büyük olayların kitlelerin eylemine dayandığını, onların harekete geçmesiyle söz konusu bireyleri başarılı olabildiklerini biliyoruz. Bu, bugün de böyledir. Kitlelerin tarihsel hareketi ve rolü bugün de geleceği belirlemek üzere etkindir.

KAÇINILMAZ OLAN

“Küresel güçler” halklara savaşın kaçınılmazlığını, krizin kaçınılmazlığını, yoksulluğun kaçınılmazlığını birçok yöntemle öğretiyorlar. Onları kendi çıkarları doğrultusunda eğitiyorlar. Yüksek hızdaki teknolojik gelişmeler de kitlelerin bu yönde eğitilmesinde etkin roller oynuyor. Bunun normal, olağan bir gelişme olduğunu kabul etmemek mümkün değildir. Asıl sorun devrimci bakış açısında olanların yaşanan büyük ve hızlı değişimi kapitalistlerin mari-

feti olarak kavraması ve buna boyun eğmesidir. Haksız savaşlar karşısındaki tutumların çoğu böyledir. Ukrayna’yı işgalinde Rusya’yı destekleyen kesimde bu tutumu gördük! Rojava’da kendi inisiyatifini Suriye Kürtlerinin inisiyatifinin yerine ikame etme tutumunda bunu gördük! Komünist Partisinin çizgisini ve temel araçlarını kişisel beklentilerden hareketle öne çıkan dar çıkarlar uğruna ihmal eden tutumda bunu gördük!.. Şimdi yerel seçim tartışmalarında da benzer bir tutuma tanık oluyoruz. Bu tutumun özü kitlelerin değiştirici ve yaratıcı gücünü inkârdır.

Yerel seçimlerde hareketler kitlelere dayanmak, kitlelerdeki değiştirme ve yaratma gücüne güvenmek yerine onlarda oluşturulmuş eğilimleri öne çıkaran ve temel alan politikalar izlemekteler. Bunu “uzlaşma sanatı”, “birleştirici politika” veya “üçüncü yol” olarak tanımlamaktalar. Bu politikalar düzen içi güçlerin rızasına dayanan, kendini düzene konumlandıran anlayışların sonucudur. Bu anlayışlara göre kitleler devrimci harekete uzaklar, düzenden beklentilere sahipler ve politikaları buna göre belirlemek gerekir. Devrimden söz etmek, devrim merkezli düşünerek seçim tavrı belirlemek akla aykırı görülmektedir. Kitlelere yabancı bir dilden konuşmaktansa “yeni dil” geliştirmek, teoriyi güncellemek gerekir.

Bu anlayışların yukarıda sözünü ettiğimiz “yoğun ve hızlı değişimden” güçlü biçimde etkilendiklerini söylememiz gerekir. Değişimin yoğunluğu ve hızı devrimci yaklaşımda kitlelerin devrimci karakterini, ondaki birikimin yoğunluğu ve değiştirmeye ne derecede hazır olduğu bilgisini içerirken bu anlayışlarda hiçbir şeyin kontrol altında olmadığı ve kontrol altına alınamayacağı fikrini doğuruyor. Onlarda hâkim olan bu fikir ve bu fikrin duygusudur. “Yeni neslin” toplumsal sorunlara, dolayısıyla devrime olan yabancılığı onlar için böyle düşünmenin çok temel nedenlerinden biri. “Uzlaşma sanatı”, “birleştirici politika” veya “üçüncü yol” hangisi üzerinde durursak duralım kitlelerin bağımsız eylemi hakkında konuşulmadığını, en fazla ve orada da bir ölçüde kitleleri politikaya kazandırmaktan bahsedildiğini görürüz. Uzlaşmak elbette sanat olarak tanımlanabilir; ama sorun hangi siyasette uzlaşma sağlandığıdır. Uzlaşmadan önce politikanın hangi çerçevede belirlendiğini, hedefin ne olduğunu ortaya koymak gerektiğini bu

Yapmıyoruz: Bu Yüzden Devrimciyiz

anlayışlar bugüne kadar, her seferinde ihmal ettiler. Seçim öncesinde kurulan ittifaklarda “bu bir seçim ittifakı değildir, stratejik bir ittifaktır” sözüne çokça rağbet edilmesinin nedeni de budur. Birleştiricilik için de benzer bir yoldan ilerlemek gerekir. Birleşmek tüm devrimci hareketlerin temel amaçlarından biridir ve bu reddedilemez. Ne var ki birleşmeyi zeminsiz, ilkesiz ve hedefsiz bir biçimde dile dolamak buradaki devrimci amacı köreltir, öldürür. Yerel seçimlerde ortaklaşmış bir hedefte “kazanmak için birleşmek” doğru bir yoldur. Burada kazanmak birleşmekle başlamış bir şeydir, aslolan belirli bir yolda yürümek üzere birleşmek olduğundan bunun altını çizmek gerekir. Yaşadıklarımıza bakıldığında birleşenler kısa bir süre parçalanmakta ya da bir duruma karşı birleşenler bir süre sonra o durumla da birleşme yoluna gitmekte. Dersim İttifakı ikinciye örnekken Hatay İttifakı birinciye örnektir. Dersim’de DEM Parti’yi içermeyen ittifakla birlikte başlayan tartışmalarda içerik “alan kavgası” biçiminde vücut buldu. İlgili hareketlerin siyasi varlıkları, amaçları, çizgiler hiçe sayılarak “burası bizim” ya da “burada biz varız” tartışması yürütüldü. Ardından “birleşme” gerçekleşti. Bu birleşmenin belediye hizmet ve olanaklarına “hâkim” olma, bunları yönetme gücünü elde etme arzusundan kaynaklandığını kim inkâr edebilir. Düzenin belediyelerinde söz sahibi olmanın abartılı bir “belediye kazandık”la tanımlanması en azından yakın geçmişteki kayyım gerçekleriyle çeliştğini atlayan bu güç elde etme arzusu halkın çıkarlarına esasen yabancı olmakla sakattır. Yapılan tartışma kadar gerçekleşen ittifak da problemlidir. Kitlelerin bağımsız eylemine dayanmayan bu ittifakları belirleyen politikalar düzenin ileri sürdüğü kaçınılmazlıklardan beslenmektedir. Bütün bir sürece, kitlelerdeki eğilimlere hâkim olma gücüne inanmamak, kitlelerden yalıtılmışlık fikrine inanmak ve bunun getirdiği duygularla hareket etmek bu anlayışların temel özelliğidir. Devrimci hareketi tanıyan ya da inceleyenler seçim kampanyaları da dahil olmak üzere hemen tüm hareketlerin kampanyalarında dünyadaki genel duruma dikkat çekmeye özel önem verdiklerini hatırlarlar. Aynı zamanda bölgedeki gelişmeleri kampanyalarının temel şiarlarında konu ettiklerini de hatırlarlar. Bugün ise bunlar önemsizleşmiş durumda. İyi, halkçı, hatta sosyalist(!) belediyeçilikle sınırlanmış, bu kapsamda iktidarla

hesaplaşma içindeki kampanyalardan söz edebiliyoruz. İttifak tartışmalarını belirleyen ne olduğunu da az önce belirttik. Devrimci hareketlerin seçim kampanyalarındaki bu içerik kaçınılmaz olanın kitlelerin değiştirici ve yaratıcı gücü değil, egemenlerin öğrettiği gibi savaşlar, yoksulluk, ekonomik kriz olduğu düşüncelerini destekler nitelikte. Oysa bu süreçteki kampanyaların haksız savaşlara, özelde Filistin halkına yönelik soykırım niteliğindeki saldırılara, krize boğulmuş durumdaki ekonominin kapitalistlerin ekonomisi olduğuna, haksız savaşlara karşı halkların çıkarlarını gerçekleştirecek, onların bağımsız hareketine dayanan savaşlara ihtiyacı vurgulaması gerekmez mi? Bunların belirgin kılınması, duyurulması, bu konularda ortaklaşılması gerekmez mi? Bunlardan ne derecede söz ettimiz tutumumuzun, politikalarımızın karakterini ele verir...

NE YAPTIK?

Özel olarak, yoğun ve hızlı değişimin getirdiği kontrol edilemez süreç anlayışına karşı yerel seçim özgülünde ne yaptık? Öncelikle bütün bir süreci kavramakta ve örgütlü bir davranışla süreci doğru bir kampanyayla yürütmekte pek başarılı olamadık. Henüz böylesi “üstün” vasıflardan mahrumuz. Bununla birlikte dikkat çektiğimiz çok önemli noktalar ve meseleler olduğunu belirtmek gerekir.

Bu bakımdan ilk yoğunlaştığımız mesele Türkiye’nin mevcut koşullarında belediyeçiliğin pek de muteber bir işlev taşımadığı, özel olarak kayyımlarla birlikte devletin bu alandaki olası demokratik veya halkçı çalışmaları engellediği, devletin bu müdahalelerine karşı kitlelerdeki “düzen dışı”na çıkma eğiliminin güçlendiğini ve buna yönelmek gerektiği oldu. Belediyeçilik hakkında uzunca bir süredir oluşmuş ve legalizmle açıklanabilecek algının değişmesi gerektiğine dikkat çektik ve bu alanlardan sadece “devrim için” yararlanmak anlayışıyla hareket edilmesi gerektiğini savunduk. Bu kapsamda olası tüm tartışmalarda, değerlendirmelerde “devrim için olanaklar” bakış açısından hareket edileceğini açıkladık. Bakış açımız bugün de aynıdır. Bu bakış açısını neredeyse hiçbir ittifak yapısında görmüyoruz. Kampanyalardaki şiarlar, vurgular başarılı belediyeçilikle ilgili. Bunun düzen içi hizmetler ve olanaklar bakımından yanlış bir bakış açısı sunduğunu, kitlelerin bağımsız eylemine

yabancı olduğunu, kitlelerde düzen tarafından oluşturulmuş beklentilere göre konumlanmakla da sakat olduğunu savunuyoruz.

Seçimlere sadece “aday göstererek ajitasyon-propaganda amaçlı” katılmayı ikircikli bir tutum olarak doğru bulmadık. Bugün ajitasyon ve propaganda için böyle bir araca ihtiyaç olmadığını düşünüyoruz. Kitlelerin beklentileri bakımından da bu politika aldatıcı bir pratik sunmaktadır ve pek ilgi görmemektedir. Ajitasyon ve propagandanın ilgi uyandırmak ve etkilemek olduğunu düşünürsek bu pratiğin faydalı bir pratik olmayacağı da anlaşılmış olacaktır.

Seçimlerin haksız savaş tehditleriyle birlikte ciddi kriz dalgaları içinde gerçekleştiğine, dikkat çektik. Bu koşullar belediyeçilikle sınırlı değerlendirme-lerin yetersiz kalacağına işaret eder. Buradan hareketle dünyada ve özelde bölgemizdeki gelişmelerin önemine vurgu yapmayı ihmal etmedik. Kürt Ulusal Hareketine, halkına ülke sınırları da aşan düzeylerde saldırılar bu sürecin en özel parçası niteliğindedir. Zaten tam da bu süreçte gerçekleşen saldırılara verilen haklı karşı saldırıların kimi “ittifaklar”da sarsıntılara neden olduğunu gördük. Bu sarsıntılarda ittifaklar içindeki gerici unsurlara tavizler verilmiş olması konunun ciddiyetini ve seçim kampanyalarında edindiği yerin kapsamını açıklar. Yerel seçimlerde ittifak yaptığınız güçlerin açıktan şoven politikalar benimsemeleri, sınır ötesi, dolayısıyla işgal pratiği içeren eylemlere destek çıkmaları, düzene biat içeren açıklamalarla gericiliği temsil etmekten çekinmemeleri politikanızın “salt belediyeçilik”le malul olduğunu ispatlar. Bu türden büyük hatalara düşmemek, daha baştan bu hataların önlemini almış olmak önemlidir.

Seçimlere katılmayı bir zorunluluk olarak görmediğimizi, ancak önerileri ve dolayısıyla şartları ve olanakları değerlendirerek hareket edeceğimizi açıkladık. Esas eğilimimizin sunduğumuz genel tablo içinde seçimlere katılmamak yönde olduğunu vurgularken de bunun somut değerlendirmelere kapalı bir tutum olmadığına işaret ettik. Bugüne kadar bu yönde sadece bir alanda değerlendirmeyi mümkün kılan gelişmeler yaşandı. Değerlendirmemizin “olumlu ve mümkün” olmasını sağlayan özel yerel şartlar söz konusu olduğu için geneldeki “olumsuz ve ola-

naksız” değerlendirmemizle bu durum bir çelişki halinde değildir. Elbette, özel yerel şartların değişebilirliğini, birçok yönden gelebilecek müdahalelere kapalı şartlardan söz etmediğimiz de unutulmamalıdır.

Çevremizdeki tartışmalarda en çok rastladığımız problemlili tutum bunu sergileyenlerin bulundukları alanları “seçimlere katılma zorunluluğu” çerçevesinde kavramalarıdır. Oysa bugün genel olarak seçimlere katılma zorunluluğu değil, seçimleri reddetme koşulları vardır. İlk yazımızda özellikle vurguladığımız gibi bu seçimler her ne kadar yerelerde gerçekleşiyor olsa da genel seçimlerdeki “iki seçenek” dayatmasını içeriyor. Egemenler ve genel olarak yasalar ya da yasa düzeyindeki olaylar (kayyımlar da dahil olmak üzere özellikle de yargı merkezli operasyonlar) kitleleri iki ana gerici klığın arkasında dizilmeye zorlamaktadır. DEM Parti’nin çok güçlü kitlesel örgütlenmesine karşın ona da dayatılan bu iki seçenektir. DEM Parti her ne kadar “üçüncü yol” adı altında “kendi yolu”na yönelmiş olduğunu ilan etmiş ve bu yönde “güçlü siyasi figürler”le harekete geçmiş olsa da bunun onun genel paradigması bakımından sonlu, geçici bir yönelim olduğunu söylemek gerekir. Nihayetinde “uzlaşma” çağrısının baki olduğunu, amacın uzlaşmak olduğunu biliyoruz; bugüne kadar uzlaşmayanın devlet tarafı olduğu gerçeği de bizi aynı sonuca vardırır. Özetle, başlangıçtan bugüne tavrımızın esas olarak seçilme katılmama yönünde olduğunu belirttik. Bunun nedenini bölgedeki genel ve ülkedeki özel koşullara dikkat çekerek açıkladık. Bununla birlikte somut gelişmeleri ve önerileri değerlendireceğimizi ifade ettik. Bu değerlendirmelerde sunulacak her türden olanağı “devrim için” bakış açısıyla ele alacağımızı vurguladık. Özel olarak “düzen içiliğe dayanan hiçbir şeye bel bağlamamak” gibi “belediyeçiliğe de bel bağlamak” tutumunda olmayacağımızı, bu türden bir anlayışımızın olmadığına dikkat çekerek açıkladık. Halihazırda görüşümüz esas parametrelerde haklı olduğumuz şeklindedir. Devrim mücadelesi asla seçim süreçlerindeki politikalara, kazanımlara ve ittifaklara indirgenemez. Yapılacak yığınla devrim görevi var ve araçlarımız kitlelerin harekete geçtiği tüm alanlarda mevcuttur. Kitlelerin değiştirici ve yaratıcı gücüne inanarak bu araçları büyütme, devrim bilincini kitlelere taşımaya devam edelim.

ELEŞTİRİYE YANITTA SAVRULMUŞLUK HALİ

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

(V.I. Lenin)

*“Bütün sektör düşünceler
sübjektivisttir, devrimin gerçek
ihtiyaçlarına ters düşer.” (Mao)*

Sınıf mücadelesi olanca şiddetiyle sürerken bu mücadelenin eksenlerinden birisini de her zamanki gibi ideolojik alan oluşturmaktadır. Sınıf savaşları tarihinin her bir sürecine ilişkin tartışma ve değerlendirmeler de devrimin ana eksenine ait olan tartışmaların tümü de iki çizginin, devrimci çizgi ile reformist-revizyonist çizginin mücadelesini içerir. Bunlardan bağımsız, ayrı, özerk bir tartışma asla söz konusu değildir. Sorun bu çizgilerin bu tartışmalarda nasıl belirdiğini ya da bu tartışmalardaki savlardan hareketle bu çizgilere nasıl ulaşılabilirliğini keşfetmekte gizlidir. Uzlaşmaların reddedilemez olduğunu ileri sürerken bunların geçici olduklarına da dikkat çekmiştik. Sözü edilen geçicilik uzlaşmalarda da geçerliliğini sürdüren çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığıyla ilgilidir. Uzlaşılarda da varlığını sürdüren çizgi mücadelelerinin farkında olmak ya da bu mücadeleleri görünür kılmak teorik olarak aydınlanmamızın ve gelişim dinamimizi harekete geçirmenin belirleyici şartlarından biri, hatta en önemlisidir.

İçinden geçtiğimiz süreç kendi özgünlüğü içinde bu mücadelenin daha görünür, belirgin özelliklerinin öne çıktığı süreçlerden olmaktadır. Kuşkusuz bu kendiliğinden bir öne çıkma değildir, öne çıkanı fark edip ayırt etmek kesinlikle bir bakış açısı, doğru bir düşünme tarzı gerektirir. Dolayısıyla burada öne çıkanı görmekten ve vurgulamaktan bahsettiğimiz açık olmalıdır. Yaklaşan yerel seçimler vesilesiyle devrimci hareket içerisinde yürütülen tartışmaların, tartışmalara yön veren anlayışların, yöntem ve üslubun arka planına bakıldığında tasfiyeciliğin/oportünizmin tüm tonlardaki renklerini görmek mümkündür. Biçim özün yansımasıdır ve her özün, yaslandığı ideolojik bir dayanağı vardır. Bu anlamda yürütülen tartışmalara yön veren tasfiyecilik anlayışın “eleştiri”,

“cevap” adına kaleme alınan yazıların tarzı şekillendirdiğini görmek pek zor olmamaktadır. Kendini ifade ettiği, gerçekleştirdiği her durumda tasfiyecilik anlayışı görünür kılmak, açığa çı-

karmak, şekillendirmekte olduğu gerçekliği ondan kurtarmak ve kendi içeriği doğrultusunda onun karşısına dikmek sınıf mücadelesinin, özel anlamda çizgi mücadelesinin temel bir biçimidir. Bunun sürekliliği ve başarısı gerçekliği kavrama kapasitemizle hiç kuşkusuz ilintilidir; bununla birlikte gerçekliği kavramak doğuştan edinilmiş bir yetenek değildir veya bir kere sahip olduğumuzda daha da yitiremeyeceğimiz bir şey değildir, bu kapasite çabayla, incelemeyle, mücadele ile ortaya çıkan bir şeydir. Dolayısıyla tasfiyecilikle, reformist-revizyonist anlayışlarla mücadele bir kez daha sürecin özgünlüğünü de içinde barındırarak ihmal edilemez güncel bir görev haline geliyor.

Bu görevi yerine getirirken üzerinde şekilleneceğimiz gerçeklik sürecin öne çıkardığı devrimciliğin önemi ve tasfiyecilik tehlikesinin boyutudur. En nihayetinde gıdasını Marksizm’in özünü çürütme hedefinden alan tasfiyeciliğin kitleler üzerindeki etkisini kırma mücadelesi komünist devrimcilerin temel görevidir.

27 Ocak tarihli, Mehmet Güneş imzalı Komün Dergi’de yayımlanan “SMF’li Dostlarımıza; Devlet Savunucuları Nereye?” başlıklı yazı sonrası, 11 Şubat’ta Gazete Patika’da yayımlanan ve ertesi gün TKP uyarısıyla, özeleştiriler içermeyen bir şekilde siteden kaldırılan “M. Güneş’in ‘SMF’li Dostlarımıza; Devlet Savunucuları Nereye?’ Sorusuna Cevaben” yazısı içerik kadar üslup bakımından bu temelde ele alınıp değerlendirilecek bir içeriğe sahiptir. Ancak bu tarzın SMF’ye özgü olmadığı, devrimci hareket içindeki güçlü etkisiyle tasfiyecilik-oportünist anlayışın etkisiyle genel bir sorun olduğunu belirtmek gerekir.

Mehmet Güneş’in “SMF’li dostlara” yönelik eleştirisi aslında şaşılabilir, beklenmedik bir eleştiri değildi. Söz konusu dostların bu tür veya içerikteki eleştirileri birçok yerden aldığı konusunda güçlü

tahminlere sahip olmak için yaşamının bir aralığını devrimci hareket içinde, İbrahimci çizgiye temas etmiş olmakla geçirmek yeterlidir. Çünkü SMF çok uzun bir zamandır devrimci hareketin, özel olarak da İbrahimci çizginin temel yaklaşımlarını, ilkelerini, tezlerini inkâr eden, bunu sadece pratikte değil sözde de gerçekleştiren bir tutuma sahiptir. M. Güneş bu “sapma”yı en ileri noktada keşfetmiş ve eleştirme, hatta uyarıya ihtiyacı hissetmiştir sadece. “Bir dostunuz olarak, yaptığınızın dünya kadar savduklarınızla, İbrahimci çizgiyle çeliştiğini hatırlatmak istiyorum” demiştir. SMF ise freni çoktan boşalmış bir kamyon gibi “eleştirilere cevap” diyerek “kıskaçlara özeleştiriler vermem” demeye getirmiştir! Özeleştirilere açık veya hazır olmadığını ve olamayacağını, iş öze dair bir noktaya geldiğinde en kısa yoldan “kendi güzelliğine” sarılacağını bir kez daha göstermiştir...

Tasfiyeciliğin en önemli etkisi kitle hareketini ya da herhangi bir devrimci hareketi devrim iddiasından uzaklaştırarak onu parçaya ve bu parçaya göre konumlanan bir tutuma(!) indirgemesidir, parçadaki hareketin amacını bütüne egemen kılmasıdır. Mücadelenin bütününe ifade eden devrim iddiasından uzaklaşmak, olaylara, olgulara tek yanlı, sübjektif yaklaşımı beslemektedir. Bu temel üzerinden şekillenen polemiklerde amaç gerçeği aramak değil, verimsiz bir haklı çıkma kaygısı olmaktadır. Gerçeği aramaya, ona yön vermeye ve değiştirmeye odaklanmayan her tartışma devrimci nitelikten yoksun bir hale bürünür. Devrimci polemiklerin amacı doğru yolu bulma iddiası olmalıdır. Ancak ana hedef bulanık ise doğru yolu bulmaya odaklanmak yerine kendini yaşamaya, kendini dayatmaya, olduğundan farklı göstermeye bürünen bir içerik ortaya çıkar. Bu durum devrimci mütevazılığı silikleştiren, kendini olduğundan farklı gösteren, “küçük dağları ben yarattım” havasına bürünen altı boş iddiaların ispatlanmaya çalışıldığı tartışmalara neden olmaktadır. Bu içerikteki her sübjektif değerlendirme ve yaklaşım benmerkezçiliği güçlendirmekte ve tartışma, mücadele ve polemiklerin bu eksende şekillenmesine zemin sunmaktadır. Gerçeği olgulara aramayan bir yaklaşımla “kendini siyasetin parlayan yıldızı” olarak görme halinin sıklıkla karşımıza çıkmasının, herhangi bir eleştiriyi “pratik başarı”ları hazmedememenin ürünü olarak karşılamanın

ana halkası bu olmaktadır.

Tasfiyeciliğin genel olarak devrimci hareket içerisinde teorik niteliğe vurduğu darbeler de göz önünde bulundurulduğunda içerik, devrimci üslup ve tarzdan yoksun bir biçime de yol açar.

Marksizm’in devrimci özünden yoksun, sürekli devrimci fikirler üreten dinamiklerin, temel kavramların, yaklaşımının bozulması, tasfiyeciliğin devrimci hareket içindeki etkisini gözler önüne sermektedir. Devrimci üslubun aşındığı polemiklerde amaç gerçeğe ulaşmak değil, gücünü bilimden almayan bir anlayışın karşısındakini yıldırma hamleleri olmaktadır. Oysa devrimci polemikler bilimi esas alarak gerçekleştirmek ve iknaya dayanmakla yükümlüdür. “Gerçek yıldırıcı bir tutum takınmaz, tam tersine, konuşması ve davranışı dürüsttür, içtendir.” Polemikleri Mao yoldaşın belirlemesindeki dürüstlüğü, içtenliği yakalayarak, gerçeğe odaklanarak yürütmenin temel noktası devrimci iddianın boyutudur. Oysa tasfiyecilik bu iddiayı aşındıran bir etkiye sahip olduğundandır ki sahip olduğu tasfiyecilik anlayış ve çizgiyle polemik oturanların bu içtenliği ve dürüstlüğü yakalaması zor olmaktadır.

Devrimci politik özne olarak var olmak sadece egemen sınıfların iktidarını hedeflemekle sınırlı bir içerikte değildir. Aynı zamanda onun ideolojik saldırılarını göğüsleyerek alt etmek de en temel görevlerimizdendir. Bu anlamda konu özgünlüğünde tartıştığımız polemiklere yön veren, devrimci hareket içinde burjuvazinin ideolojik anlayışlarından etkilenen tasfiyecilik anlayışlarla mücadele de vazgeçilmez görevlerimizden olmaktadır. Tasfiyecilik gerçeğe yabancılaştığı oranda kitlelerin bilincini bulandıran bir devrimciliği yaratmaktadır. Kitlelerin bilincini bulandıran, onları kendi bağımsız eyleminden uzaklaştıran her türlü anlayışla mücadele etmek için pratiğimizi Marksizm’in özüne daha sıkı sarılarak güçlendirmeliyiz. Hedefimiz devrimin gerçekleşmesi için kitlelerin örgütlenmesi, harekete geçirilmesi ve savaştırılmasıdır. Okumuz sisteme yönelmiştir. Hedefi vurması için itki gücü MLM ideolojisidir. Bu mücadele içinde sistemi alt etme yükümlülüğü olan devrimcilik, tasfiyeciliği de alt ederek gelececek, büyüyecek ve zafer kazanacaktır.

KURTULUŞ *Ellerimizde!*

Kadınlar tüm tarih boyunca insanın sağladığını büyük başarılarla daima önemli roller üstlendiler. Buna karşın teorik açılımlar ve sorumluluklar bakımından mücadelede hak ettikleri derecede yer alamadılar. Aksine küçümsendiler, iradeleri baskı altına alındı, onlara en fazla erkeklerin yardımcısı olarak yer verildi. Bugün de kadınlar hak ettikleri derecede değer görmüyor. Oysa bugün kadınların gücü, tarihte oynadıkları rol eski zamanlardan farklı olarak, biliniyor. Kadınların rolünü inkâr etmek bugün sahip olduğumuz tarih bilgisiyle olanaksızdır. Bu türden bir inkâr devâm edenler su katılmamış gericilerden başkaları değildir. Bu rolü hatırlatmak, teorik düzlemde daha güçlü tanımlamak, mücadeledeki sorumluluklarda kadınlara kadın hareketini yükselterek konumlar sağlamak bu gericilerin alt edilmesi için bir görevdir. 8 Mart bilinci bu görevin temelidir.

8 Mart, 2. Enternasyonal partilerine bağlı komünist kadınların 1910 yılındaki toplantısında Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak ilan edildiğinde artık kadınların kendileri için örgütlenmesi, kendileri için bir araya gelmeleri, tarihsel ilerlemedeki büyük rollerinin farkına varmaları için de büyük bir adım atılmıştı. O günden bugüne emekçi kadınlar ezilen halkların ve işçi sınıfının mücadelesinde daha bilinçli olarak yer aldılar. O günden bugüne kadın hareketi büyük bir gelişim gösterdi. Hem teori- de hem de politikada kadın önderler dünya devrimci hareketinin gelişmesine yaptıkları katkılarla tarihteki makus talihlerini geride bırakmaya başladılar. Bu yolda ilerlemek gerekiyor. Henüz yıkmamız gereken duvarlar, aşmamız gereken dağlar, yenmemiz gereken zaaflarımız var.

Geçmişten bugüne yükselen kadın mücadelesi bu duvarların yıkılacağı- nın, dağların aşılacağı- nın, zaafların yenileceğinin garantisidir. İşçi sınıfının kurtuluşu bakımından da olmazsa olmaz olan kadın mücadelesinin bilimsel ve sınıf bakış açısından hareketle gelişimi bunun için özel bir koşul olarak önemsenmelidir.

Bilelim ki kadınların mücadelesi olmadan ilerlemek artık olanaksızdır, bununla birlikte kadın mücadelesinin gelişimi de sınıf bakış açısından beslenmesi- ne ve bilimsel bir içerikte olmasına bağlıdır. Önümüzdeki yılların devrimci yönde ilerlemesi kadınların kurtuluşu için de zorunludur. Dünya üzerinde çok fazla sorun, çok fazla gericilik ve bunları üreten hâkim güçler var. Bu güçler nihayet burjuva sınıf bakış açısından beslenen güçlerdir. Bunların yenilgisinin işçi sınıfının nesnel olarak bilimsel bakış açısından geçtiğini bilmek durumundayız.

Dünya her geçen gün artan savaş tehdidi altında bir avuç zorbanın iradesine boyun eğmiş durumdadır. Bu bir avuç zorba dünya halklarına derin ve değişmez bir yoksulluk, sürekli büyüyen ve yayılan bir gelecek kaygısı, bireycilik adı altında yalnızlık ve en sonu savaş dayatmaktadır. Savaşlar devletler, uluslar, yer yer de mezhepler arasında görülse de nihayetinde sınıflar arasındaki çelişkilerden beslenmektedir. Uluslar arasındaki mücadele bu çelişkilerin bir uzantısıdır. Cinsiyetler arasındaki eşitsizlik de nihayetinde sınıflar arasındaki çelişkilerden ya beslenmekte ya da etkilenmektedir.

Filistin’de, Ukrayna’da, Yemen’de, Libya’da, Sudan’da ve gerilimin her an savaşa dönüşebileceği daha bir dizi ülkede ölüm halkların yaşamında en vahşi biçimde yoğunluğunu sürdürmekte; halktan insanlar kendilerinin hiçbir çıkarının olmadığı savaşlarda ya ölmekte ya da her gün onlarca cenaze kaldırmaktalar. Bu ölümler kadınların omuzlarındadır. Ya ölmektedirler ya cenaze kaldırmaktalar ya da zorla göç ettirilmektedirler. Bu savaşlar büyük tekellerin, güçlü devletlerin çıkarları uğruna çıkmaktadır ve çok ağır yük taşıyan kadınların sırtına bir de savaşın yükü binmektedir. Bu savaşlar yaşamı kadınlara zehir etmektedir. Savaşların kadınlar üzerine yığıldığı ağır yükün kadın mücadelesinde önemli bir neden olması için bu yeterlidir. Bugüne kadarki tüm haksız savaşlarda erkek egemen zihniyetin kabuğu güçlenmiştir. Bu kalın kabuğu kadının mücadelesinin de içinde olduğu haklı savaşlar kıracaktır. Emekçi kadınlar gününde yumrukları-

mız bugün daha çok haksız savaşlara karşı kalkacak...

Kadınların haksız savaşlarda maruz kaldığı ağır şiddet farklı düzeylerde her yerde kadınların karşısındadır. Cinsiyetler arası eşitsizlik tüm açıklığıyla ve yaygın bir şekilde kadınlara yönelen görünmez ya da kanıksanmış şiddetin kaynağıdır ve toplumun gelişmesi önündeki önemli engellerden biridir. Kadınların mücadelesinin hedefindeki temel sorun bu eşitsizliktir. Hemen her yerde bu eşitsizlik bir gerçekliktir ve her toplum içinde önemli derecede kanıksanmıştır. Kanıksamanın seviyesi çeşitli kampanyalarla dönem dönem azalsa da esas olarak devlet desteğiyle, geçmişin tortularının korunmasının sonucunda neredeyse değişmemektedir. Şiddete dayanan bu eşitsizlik emekçi kadınların mücadelesi geliştikçe, yaygınlaştıkça alt edilecektir.

Kadınlar ekonomik, kültürel, politik bakımdan ikinci planda görüldükleri için erkeklerin sahip olduğu olanaklardan esas olarak yoksundurlar. Fiziksel ve zihinsel olarak erkekten aşağı oldukları öne sürülerek kadınlar üzerindeki baskı toplumsal olarak meşrulaştırılmaktadır. Kadınların gerek fiziksel gerekse de zihinsel olarak aşağılanamayacakları bilimsel olarak da, deneysel olarak da kesindir. Bunun tartışma konusu yapılmasının kadınlara yönelik aşağılayıcı yaklaşımın sürdürülmesi olduğunu bilerek hareket edilmelidir. Bu toplumsal baskı ancak kadınların kendi mücadelesi ile yenilecektir.

Kadın ve erkek arasındaki eşitsizlik işçi ve emekçi kadınların emeklerinin neredeyse görünmez kılınmasında da görülmektedir. Kadınların maruz kaldığı bu açık haksızlığın görülmesi bakımından Eşit İşe Eşit Ücret talebini en yüksek sesle haykıracağız.

Kadına yönelik şiddet karşımızda göç sorununda çıkıyor. Yoksulluk, savaş ve siyasi baskılar dolayısıyla ülkemizde de büyük bir göçmen kitlesi var. Göçmen kadınların yaşadığı sorunlar normalde yaşananların çok çok üzerindedir. Cinsel şiddetin her türünü bu kadınlar yaşamaktalar. Göçmen kadınlar başka milletten, başka ülkelerden, başka

şehirlerden olsa da kadın üzerindeki baskıya karşı mücadelemizde bizimle birliktedir. Yumruklarımız birlikte kalacaktır. Erkek egemen zihniyetin bu kadınlara şiddetini devlet, sosyal ve ekonomi politikalarıyla desteklemektedir. Göçmen kadınlar mücadelemizin güçlü özneleri olmalıdır, olacaktır...

Eğitimde de kadınlar erkeklerin oldukça gerisinde haklara ve olanaklara sahiptirler. Mücadele ile bu alanlarda ilerleme sağlansa da henüz çok daha fazla mücadele gereklidir. Emekçi, yoksul ailelerde bu sorun çok daha büyüktür. Halkların içine atıldıkları cehalet kadınların üzerine çok daha büyük bir karanlık olarak, kâbus gibi çökmektedir. Eğitim haklarının tanınmasından sonra da kadınlar bu hakkı kullanma olanağından mahrum kaldılar. Eğitimini tamamlamış kadınların çok önemli bir kısmının mesleklerine ya başlayamadıkları, başlasalar da sürdüremedikleri ya da mesleklerinde ilerleyemedikleri herkesim malumudur. Sorunun çeşitli biçimlerinden hareketle bu eşitsizliğin çok güçlü biçimde halen sürmekte olduğunu görüyoruz. Toplumsal statüde bu sorunun varlığı belirleyicidir. Bu sorunun varlığı devrimci mücadeledeki "yetersiz kadın sorumlu" olgusunu da belirlemektedir. Eğitimin sağladığı bir olanağın da özgüven ve sorumluluk alanlarının genişlemesi olduğu gerçeği bunu anlamamızı sağlar.

Bu eşitsizliklerin görünür olması için büyük bir mücadele verilmekte. Bu mücadeleden asla vazgeçmeyeceğiz. Emekçi kadınların birliği için bu mücadele büyümelidir. Emekçi kadınların kurtuluşu için kadın üzerindeki her türden baskı, özellikle de cinsiyetçi şiddet sorununa karşı mücadeleyi büyütme-ye çağırıyoruz. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde tüm kadınları birlikte haykırmaya, yumruklarımızı birleştirmeye çağırıyoruz.

Kadınlar dayanışmayla, birlikte mücadeleyle, özgüvenle ve sorumluluk taşımakta korkusuzca ileri sıçrayarak bu 8 Mart’ı gelecek için bir muştuya dönüştürmelidirler. Genç kadınların bu muştuya ihtiyacı vardır. Gerçek kurtuluşu arayanların bu muştıyla coşkulananacakları kesindir...

Gelişen Yapay Zekâ, Gelecek İçin Bir Tehdit Midir?

Teknolojik faaliyetlerden komplo teorilerine kadar geniş bir alanda yoğun bir şekilde tartışma konusu olan yapay zekânın gelişimi devam ediyor ve kullanım alanları artıyor. Birçok teknoloji firması tarafından bu alana büyük bütçeler kaydırılırken internetin keşfinden sonra en büyük atılımlardan birini yapay zekâ çalışmalarının sağlayacağı öngörülmüyor.

Yapay zekâ, insanın temel bilişsel faaliyetlerinin kopyalanmasını ifade eder ancak tüm bilişsel özellikleri kapsamaz. Burada kopyalanmak ve ileri taşınmak istenen esas olgu, insan bilincinin öğrenme faaliyetidir. Taklit edilen ve ötesine geçilmek istenen budur. Yapay zekâ, yalnızca öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda oluşan bilgi havuzunu da efektif bir şekilde kullanır. Burada

temel amaç makinenin kendi kendine öğrenme, tecrübe edinme, öğrendiklerini bir araya getirerek öngöründe bulunma kabiliyetine sahip olması, yani düşünebilmesidir. Biyolojik yapay zekâ faaliyetlerinin dışında yapay genel zekâ öğrenebilmeyi, düşünebilmeyi ve karşısına çıkan problemleri insan bilincinin etkisi olmadan çözmeyi hedefler. Bugün hastalıkların teşhis edilmesi, optik tarama, içerik dağıtımı, simülasyon oluşturma, içerik taslağı oluşturma, otomotiv, çeviri ve eğlence gibi birçok alanda verimli şekilde kullanılabilir.

Yapay zekâ, esasta bugünkü hali ile insan zekâsına hesaplama, analiz etme ve insan zekâsından bağımsız bir şekilde otonom olarak faaliyet yürütme gibi beceriler ile katkı sağlar. Yani şu an için yapay zekâ, insan faaliyetlerine yardımcı bir bilişsel alan olarak faaliyet gösterir. Dolayısı ile aslında insan zekâsı ile bağ-

lantılıdır, veri depolama ve analizi gibi konularda insan zekâsından daha hızlı çalışabilmektedir. Bir doktor ve yapay zekâ aynı bilgiler ve veriler ile hastalık teşhisi koymaya çalıştığında, yapay zekâ oldukça şaşırtıcı ve hızlı sonuçlar üretebilmektedir. Ya da bir araç kullanımında ileri süreçte gerçek sürücülerden daha dikkatli araç kullanımını sağlayabilecektir.

Normal bir ofis çalışını için saatler gerektiren değerlendirme çalışmaları, yapay zekâ sayesinde birkaç dakikaya indirilebilmektedir. Çoğaltılabilecek bu örnekler, yapay zekânın aslında günlük hayatımızda dahi ne kadar geniş bir yer tutmaya başladığını gösterir. Bu gelişim, birçok tartışmayı da beraberinde getirmektedir. Tartışmalar etik ve ahlaki sorunların yanı sıra, işsizliğe sebep olacağı, insan geleceği için bir tehdit olacağı gibi sorunlara kadar geniş bir alanda yürütülmektedir.

YAPAY ZEKÂ NASIL ÇALIŞIR?

Her şeyden önce yapay zekâ, insandan farklı olarak doğa ile etkileşerek değil, algoritmalar yolu ile öğrenir ve bilgi işler. Yapay zekânın öğrenme yöntemi insanlar tarafından belirlenir ve yapay olarak oluşturulur, bu yöntem dahilinde daha sonra müdahaleye sınırlı ihtiyaç duyularak yapay zekânın öğrenme süreci

başlar. İnsan gibi olgular ve aralarındaki karmaşık ilişki süreçleri, etkileşimleri üzerinden değil, bu varlıkların ve ilişkilerinin birer algoritma haline getirilmesi sonucu bilgi edinilir ve depolanır. Yani yapay zekâ sayısal ve algoritmik düşünür, öğrenir. Şöyle düşünelim: bir çocuk elini sobaya vurmaması gerektiğini nasıl öğrenir? Elini sobaya yaklaştırdıkça artan ısıyı hissederek ya da bazen kazara elini sobaya vurur, canı yanar ve bu tecrübeyi edinerek sobaya elini vurmaması gerektiğini öğrenir. Ancak bir yapay zekâ, bu olgunun algoritmaya dönüştürülmüş halini öğrenir. Ya da bir şirket çalışanı, tek tek bütün müşteriler ile konuşur, ilgi alanlarını, ihtiyaçlarını, ikna olma seviyelerini ve iletişime açık olup olmadıklarını analiz etmeye çalışır. Ancak yapay zekâ, müşterilerin faaliyetlerinin algoritmaya dönüştürülmesi ile analiz çalışması yapar ve bu görünüme uygun sonuçlar üretir. Yani yapay zekânın bilgisi, doğanın ve olguların algoritmalara dönüştürülmüş halidir. Bu öğrenme süreci yapay zekâ çeşitlerine göre farklılaşabilir, deneysel öğrenme veya gelişmiş öğrenme teknikleri ile üretilen çeşitli yapay zekâ faaliyetleri mevcuttur. Ancak temelde yapay zekânın öğrenme faaliyetlerini

belirleyen, ilk etapta belirlenen öğrenme yöntemidir.

Yapay zekânın algoritmalar yolu ile düşünüyor oluşu, birçok alanda daha çarpıcı ve hızlı sonuçlar elde edilmesine yol açar. Bir insan gibi geniş ilişkiler ve etkileşimler ağı içerisinde değil, yalnızca yalıtılmış bir sayısal olasılık ağı üzerinden düşünmek, belirli sorunlar özgülünde oldukça elverişli sonuçlar elde eder. Çünkü matematiğin kendisi bir soyutlamadır. Bu soyutlamalar problem ve sorunların çözülmesinde tablonun daha net şekilde görülmesine yardımcı olabilir. Bu bakımdan bir dil işlevi görür, tabiattaki hareketin bir tür dil yoluyla soyutlanmasıdır ve ortaya çıkmasının sebebi problem çözme ihtiyacıdır. Yapay zekâ tam olarak bu şekilde düşünür ve öğrenir. Bu yol yoğunlaşan tek bir alanda problem çözme kabiliyeti bakımından daha güçlüdür ve dolayısıyla belirli alanlar üzerinden yapılacak değerlendirmelerde insan zekâsının ötesine geçebilmektedir.

YAPAY ZEKÂ VE İNSAN ZEKÂSI ARASINDAKİ FARKLAR

Öncelikle zekâ ve bilinç arasındaki olgusal farkları açıklığa kavuşturmak gerekmektedir. Bilinç kendinin ve çevrenin farkında olma durumudur, bu farkındalık yolu ile çevreye müdahale edebilme ve değiştirebilme yeteneğidir, karşılaştırma ve kritik yapabilme kabiliyetidir. Zekâ ise en basit hali ile problemler ile uğraşabilme ve çözebilme yeteneğidir. Yapay zekâ ile yapılmak istenen, insan tarafından üretilmiş problem çözme yöntemlerinin taklit edilmesidir. Bilinç, milyar yıllar süren evrimsel sürecin doğal bir ürünüdür, zekâ ise bilincin nasıl öğrendiğinin ve problemler için nasıl çözüm yöntemleri geliştirdiğinin göstergesidir.

Yapay zekâ, kendiliğinden bir bilinç değildir. Yalnızca makinelerin insanların belirlediği yöntemler ile yerine göre insanlardan daha hızlı ve tutarlı sonuçlar oluşturulmasını sağlar. Matematik gibidir, bir insan tek tek olguları görerek anlam ilişkisi kurmak yerine basit soyutlamalar yaparak etkili sonuçlar elde edebilir. Bu durum hem hız kazandırır, bilgi depolamayı kolaylaştırır, elde edilen bilginin kolaylıkla işlenerek sonuçlar üretilmesine olanak verir. Yapay zekâ, tam olarak bu şekilde işlev görmektedir.

Yapay zekâ, ürettiği bilgiyi çevreyi ve doğayı değiştirmek ve şekillendirmek için kullanamaz. Yani bu öğrenme faaliyetinde hâlâ insan öznedir, yapay zekânın öğrenme ve sonuçlar üretme süreci insan merkezlidir. Çünkü öğrenilen bilgiye ihtiyacı olan insandır, yapay zekânın kendisi değildir. Dolayısı ile yapay zekâ her zaman insan merkezli bir yöntem ile öğrenme süreci işletecektir. Ayrıca yapay zekâ bilgiyi depolar, ancak kendisi için kullanamayacağı için bir bilginin işe yarayıp yaramadığına dair öznel bir kritik yapmaz, ancak insan bu şekilde öğrenir, dolayısı ile bu öğrenme faaliyeti yine insanı geliştirir. Yani yapay zekâ kendisi için öğrenmez, nihayetinde insan faaliyetlerini kolaylaştırmak üzere öğrenir. Yapay zekânın kendinden önceki makinelerden farkı ise programlanmış ve sıralı algoritmalar üzerinden değil, karmaşık ve programlamayı da yapacak algoritmalara sahip olmasıdır. Yani insan zekâsının tümü ile soyutlanmasının bir ürünüdür. Bu da veriler üzerinden gelişmiş tüm alanlarda kullanılabilmesini, sonuçlar üretebilmesini sağlar. Bu kullanım alanlarının genişliği ise yeni tartışmalara kapı aralar. Suç sosyolojisi ve kriminoloji gibi alanlarda mevcut etik ve genellemeye yönelik tartışmalara yapay zekânın bu alanda kullanılması isteği ile yeni bir başlık eklenmiştir. Çeşitli parametreler kullanılarak bir suçun kim tarafından işlendiğine dair kimilerince öngörü, kimi çevrelere göre de önyargı oluşturulabilmektedir. Örneğin bir uyuşturucu suçu işlendiğinde, eldeki 5 şüpheli içinden ilk önce siyah tenli olanlara yoğunlaşılması, etnik kökenlerin bu ayrıştırmada bir parametre olarak kullanılması gibi uygulamalar mevcuttur. Temelini burjuva egemen sınıfların sömürücü ve talancı karakterinden alan bu uygulamaların, yargı alanının da bu sistemin bir ürünü olarak manipüle edilebilmesine ve hatalı kararlar alınmasına yol açtığına dair uzun yıllardır tartışmalar sürmektedir. Eğer yapay zekâ bu alanda kullanılmaya başlanırsa, bu gibi parametrelerin birer norm haline geleceğine dair nesnel zeminden beslenen kaygılar, gün geçtikçe daha da alevlenmektedir. Çünkü suç kavramını belirleyecek olan gerici egemen sınıflardır, yapay zekâ bu yöntem üzerinden öğrenerek sonuçlar üretecektir. Bu gibi olgular insan zekâsı ve yapay zekâ arasındaki farkları açıkça ortaya koymaktadır, yapay zekâ bir bilinç aktivitesinin taklit edilmesidir, bilincin kendisi değildir.

YAPAY ZEKÂ GELECEĞE NASIL ETKİ EDECEK?

Yapay zekânın şimdiden günlük hayata da sirayet eden birçok yönünün oluşu, kaygıları ve tartışmaları da büyütülmektedir. Yapay zekânın insanlığı yok edeceği tartışmalarından tutalım, yapay zekâ ile makineleşmenin insanlığı açlığa, işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm edeceğine kadar birçok kaygı sürekli olarak dile getirilmektedir.

Öncelikle şunu belirtelim, yapay zekâ ve özellikle kuantum bilgisayarların gelişmesi ile teknolojik ileri atılımların yaşanacağı bir gerçektir. Yani kullanılan teknolojide büyük ölçekli değişimler elbette yaşanacaktır. Makinelerin otomasyonu bugün de mevcutken, ileride daha geniş bir yer tutabilecek ve geniş iş kollarında kullanılabilecektir.

Kapitalizm, emek sömürsü üzerine kurulmuş bir gerici sistemdir, bilimin gelişimini ve teknolojik ürünleri her zaman sömürüyü derinleştirmek ve daha fazla kâr sağlamak adına kullanmaktadır. Teknolojinin ve makineleşmenin 1800’lü yıllardan bugüne üretici güçlere etkisi ne oldu ise, gelecekte de benzer etkileri olacaktır. Makineleşme veya otomasyon üretilen ürünün niteliğinin değişmesine sebep olabilir, örneğin geçmişte geniş yer tutan sektörlerin ortadan kaybolup yerine yeni iş kollarının ortaya çıkması veya gelişerek farklı bir niteliğe kavuşması gibi, günlük hayatta üretim sürecinin önemli bir yerini kaplayan birçok sektörün değişmesi ve gelişmesi mümkündür. Örneğin, 150 yıl öncesine kadar araba ve uçak üretiminin, 50 yıl öncesine kadar cep telefonu ve bilgisayar üretiminin ve bunların yan işkollarının üretimde kapladıkları yer ile bugün kapladıkları alanlarda yaşanan gelişmeler birçok iş kolunu öldürmüş, yerine yenilerinin oluşmasını sağlamış ve sistem daha fazla emek gücü sömürsüne ihtiyaç duymuştur. Yani teknoloji gelişmiş ancak, emek sömürsü artarak devam etmiş, makineleşme ile birlikte gerici egemen sınıflar, üretici güçlerin daha fazla tahakküm altında tutulmasının yollarını bu şekilde oluşturmaya çalışmıştır. Ayrıca yedek işgücü konumundaki işsizler ordusunun işçi ve emekçilere alternatif ve tehdit olarak sistem tarafından oluşturulması gibi, yapay zekâ

ve makineleşme de işçilere “sopa” olarak gösterilmekte, korku ve paniğe sebep olmaktadır. Yapay zekâ bazı sektörlerin daralmasına yol açacaktır, birçok mühendislik alanını daraltacaktır, ancak yerini yeni alanların almasına da olanak verecektir.

Yapay zekânın geleceğe nasıl etki edeceğini öngörmek için, kimin elinde olduğuna bakmak yeterli olacaktır. Sistem bilimden çıkan ürünleri kârını artırmak, sömürüyü derinleştirmek ve diğer gerici tekeliler ile mücadelesinde kendisini bir adım öteye taşımak amacı ile kullanmaya yönelir. Örneğin füzyon tepkimesinin keşfi, kontrollü bir şekilde insanlığın ihtiyaç duyduğu bütün enerjinin bu yol ile karşılanmasına sebep olabilirdi. Ancak bu keşiften sonra sistemin yaptığı ilk icraat, hidrojen bombaları üretmek olmuştur. Ya da altının ayrıştırılarak çıkarılması, madenlerin doğaya zarar vermeden çıkarılmasına yönelik teknik gelişim kolaylıkla sağlanabilecekken ve bunun yöntemleri de mevcutken gerici sınıflar en maliyetsiz yöntemle başvurarak çevreyi ve insanlığın geleceğini yok etmekten çekinmemektedir. Yani sistem teknolojiyi kendi sınıfsal çıkarları ekseninde şekillendirmektedir, bilimin etrafına kendi çıkarları ile bir set kurmaktadır.

Yapay zekâ, insanlığın geleceğine olumlu etkide bulunabilecek ciddi bir potansiyel taşıırken egemen sınıfın tahakkümü ve kontrolü altında sistemin ihtiyaçları doğrultusunda kullanım alanı bulacaktır. Bu durum da öngörülemez sonuçlara ve kaygılara neden olmaktadır. Özetle tehlike yapay zekânın kendisi değildir, onu kendi çıkarları uğruna kullanacak gerici sistemin kendisidir.

EMPERYALİST ÇEKİŞMEDE BİRİKEN KRİZ RİSKLERİ

Geçtiğimiz aralık ayında Dünya Bankası tarafından küresel ölçekli borç krizi uyarısı yapılmıştı. Pandemi sonrası emperyalistler arası çelişkilerin giderek derinleşmesi ve pazar çekişmesini görece gergin bir seyre taşıyacak emperyalist politikaların izlenmesinin ürünü olarak bu yönlü krizlerin ortaya çıkması beklenmekteydi. Son 3 yıllık süreçte arz-üretim ve tedarik zinciri krizleri, enerji krizi gibi tecrübe edilen krizlere ek olarak finans yönlü kriz riskleri de kendisini hissettirmektedir. ABD, İngiltere ve Avrupa’da riskli yatırım alanlarında faaliyet gösteren birçok bankanın iflası ve yine bir dizi bankanın daralan portföy sergilemesi şeklinde karşılık bulmaktaydı. Ancak gelinen aşamada, potansiyel olarak krize yol açacak daha fazla birikimin olduğu ve daha büyük ölçekli kriz risklerinin taşındığı görülmektedir.

Emperyalist-kapitalist sistem elbette

yapısal olarak bir krizler sistemidir, bu krizler aynı süreçte baş gösterebileceği gibi farklı alanlarda birbirini izleyecek ve bir kriz diğerinin nedeni olacak şekilde de gelişim gösterebilmektedir. Emperyalist-kapitalizmin geldiği aşama itibarıyla artık bu kriz hali süreklileşmiş, Lenin’in işaret ettiği “kapitalizmin çürümüş ve asalak” aşaması çoğu zaman geçici önlemlere dahi cevap vermemektedir. Bu durum, sistemin iç çelişkilerinin geldiği aşamayı da göstermektedir. Ayak sesleri duyulan borç krizi neden olduğu emperyalistler arası çelişkinin gergin seyri dolayısı ile izlenen politikalardan doğrudan etkilenmektedir.

Başat emperyalist güç konumunu tüm sarsıntılara rağmen idame ettiren ABD’nin para birimi olan dolar, aynı zamanda rezerv para birimidir, uluslararası ticaret ve tahakküm esasta bu rezerv para birimi ile sağlanır, sermaye ihracının ve emperyalist talanın en önemli aracıdır.

Bu sebeple, dolara yönelik Amerikan Merkez Bankasının (Fed) belirlediği politikalar uluslararası sonuçlar doğurur. Elbette sonuçlar ABD emperyalizminin çıkarlarını pekiştirecek ve onu emperyalist çekişmede bir adım önde tutacak şekilde gelişmektedir. Buradaki temel olgu sermaye yolu ile sömürünün, sermaye ihracının ne biçimde bir yön tutacağı, ABD emperyalizminin bu alandaki çekişmeyi ne derecede gergin bir seviyede tutacağı ile ilintilidir. Bugünün finans, borç ve döviz krizi risklerini ortaya çıkaran etmenlerin en önemlisi budur. Elbette bu kriz ortamı emperyalistleri bir yandan sarsarken ve bir çekişmenin ürünü olarak ortaya çıkarırken aynı zamanda sömürü ve talanı derinleştirme, konumlarını pekiştirme fırsatlarını da yaratmaktadır. Bu sebeple de tüm kriz risklerine rağmen emperyalistler, bu yönlü politikalar takip etmeye devam etmektedir.

enflasyonu göstermişti. Fed Başkanı Powell, enflasyon düşürülene kadar faiz artırımı politikalarına devam edeceklerini defalarca yineleyerek politika faizini son 22 yılın en yüksek seviyesi olan 5,25-5,50 aralığına kadar yükseltmiştir. Temelde enflasyon ve para politikası arasındaki ilişki, talep ve arz arasındaki dengenin sağlanabilmesi ile ifade edilir. Örneğin arz ve talep arasındaki dengenin arz yönlü olumsuz değer aldığı durumlarda yani arzın talebe göre daha geri seviyelerde yer aldığı yüksek enflasyon durumlarında faiz artırımına gidilmesi öngörülmür. Böylece kredilenme olanakları azalacağı için marjinal tüketim ve talepte azalma görülür. Bu durumun da enflasyonist baskıyı kıracağı düşünülür. Fed faiz yükseltince piyasadan dolar çekilir, bankalar değerli kâğıtlar ve tahvillerini rehin bırakmak kaydı ile Merkez Bankası’ndan daha yüksek faizle kredileneceği için bu durum kredilenme maliyetlerinin yükselmesine yol açar ve kredilenme faaliyetleri azalır. Yani borçlanma olanakları daralır, dolayısı ile ekonomide de küçülme eğrisi gözlenir. Çünkü, istihdam ve üretim alanları da banka tekelleri ile iç içedir, borçlanma ve kredilenme olanakları daraldıkça sanayi ve üretim alanları daralır, istihdam düşer, işsizlik artar. Bu demektir ki yüksek politika faizi de talep-arz dengesini bozabilir, tek başına enflasyon ve politika faizi arasında ters orantı kurmak, ancak başkaca olguları gölgeleme niyeti ile yapılabilir. Enflasyonu yükselten ve satın alma gücünü düşüren esas olgu egemen sınıfların kendi sistemlerinin krizlerinin bedelini halka fatura etmesidir. Pandemi sürecine denk

ÇEKİŞMEDE İLERİ SIÇRAMAK ADINA İZLENEN “ŞAHİN POLİTİKALAR”

Fed, 2022 yılı Mart ayından bu yana finans çevrelerinde “oldukça sert” olarak değerlendirilen yüksek faiz politikasında demirlemiş, bu politikaya en önemli gerekçe olarak ise yüksek

düşecek şekilde emperyalist tekeller arası çekişmenin tedarik zincirlerinde kopmalara sebep olması, NATO'nun savaş kışkırtıcılığına karşılık Rus emperyalizminin enerji arzını kısmaya gitmesi, hammadde ve emtia ticaretinde daralma, Fed'in likidite yani borçlanma olanaklarını azaltması gibi birçok faktör uluslararası ölçekte enflasyonun tırmanmasına yol açmıştır. Bu olguların tümünde bir iyileşme görülmeden yani emperyalistler arası çelişkilerde görece yumuşama dönemine girilmediği sürece bu gibi adımların tekrarlanması olasıdır. Dolayısı ile enflasyonda yukarı yönlü ivme devam da edebilir. Ancak Fed'in yüksek politika faizinin baskısı daha çok finans tekellerinin üzerinde olmaktadır. Çünkü yüksek faiz altında kredi talepleri azalır, daha önceden alınan krediler bir de enflasyon baskısı var ise belirlenenden çok daha yüksek seviyelerde ödenmek zorunda kalır. Bu durum şu anlama gelmektedir: Var olan borçlarınız sizin elinizde olmayan koşullar dolayısı ile artarken yeniden borçlanma olanaklarınız da azalmaya başlar. Özellikle marjinal tüketim içerisinde değerlendirilen, riskli olarak görülen teknoloji vb. gibi alanlara yönelik harcamalar azalır, mudiler de bu alanlardan çekilir, esas faaliyetlerini bu alanlarda yoğunlaştıran bankalar ise iflas eder. Bunun örneğini SVB ve Signature Bank gibi bankaların iflas açıklaması ile pratik olarak geçtiğimiz yıl görmüştük. Parasal daralma ve para döngüsünde görülen negatif seyrin ürünü olarak faaliyetlerini bazı alanlarda yoğunlaştıran bankaların iflas etmesi ise yalnızca bu bankaları ve müşterilerini etkilememektedir. Finans tekellerinin faaliyet gösterdikleri sektörlerin diğer tekeller ile ilişkili oluşu göz önüne alınınca bunun bir domino etkisi görmesi işten değildir. Her ne kadar henüz büyük bir iflas dalgası yaşanmamış olsa da, ki bu durumda Fed'in faizi sabit tutma politikasının etkisi de vardır, riskler büyüyerek devam etmektedir. Finans alanının baskısı, açık işte (kapitalistler tarafından talep edilen iş gücü) yaşanan azalma ve resesyon (ekonomik durgunluk) riskleri altında Fed faiz artırımlarını masadan henüz kaldırmamış olsa da bir süreliğine durdurmuştur. Böylece finans krize yönelik geçici bir önlem alınmıştır.

2008'DEN 2024'E: BÜYÜK ÖLÇEKLİ KRİZLER KAÇINILMAZ MIDIR?

Borç, ödemesi planlanabilen ve vade-lenebilen bir yatırım aracı olarak da

kullanılmaktadır. Kredilenme olanaklarının azalması bu sebeple yatırımların azalmasına yol açtığı gibi, aynı zamanda gayrimenkul faaliyetlerinin de azalmasına neden olmaktadır. Yüksek faizli kredilenmenin tercih edilmemesi sebebi ile konut alımları düşmekte, gayrimenkul alanında faaliyet gösteren tekeller için de tehlike çanlarının çalmasını beraberinde getirmektedir. Bu senaryo ise oldukça tanındıktır. 2008 yılındaki krize giden yolun taşları da farklı bir yönden olsa da- bu şekilde döşenmiştir. 2008 krizi sürecinde, önce düşük faizden kredilendirilen geniş bir kesim, art arda yapılan faiz artırımları ile sarsılmış, borçlarını ödeyemez hale gelmiş ve 10 trilyon dolar hacmindeki bu borçlanma sebebi ile bankalar üzerindeki stres artmış ve Lehman Brothers'ın batması ile sözünü ettiği- miz domino etkisi yaşanarak görülen en şiddetli krizin başlangıç düdüğü çalınmıştır.

Bugün için gayrimenkul alanında yaşanan tek sorun borçların ödenme sorunu değil, aynı zamanda borçlanma maksadı ile sektöre yatırım yapılamıyor oluşudur. Yani bir yandan finans alanı etkilenirken diğer yandan emlak tekelleri de bu durgunluktan nasibini almaktadır. Konut fiyatlarında sürekli düşüş kaydedilirken alımda beklenen oranda katılımı sağlayamamaktadır. Borçların ödenmesi ise ayrıca büyük bir sorundur. 2022 yılı ve öncesinde düşük faiz ile borçlanan ve vadesini uzatmak zorunda kalan kesim, yüksek faiz altında borçlarını daha da ödeyemez hale gelmiştir. Çin'de emlak tekellerinin geçtiğimiz aylarda yaşanan iflaslarının güçlükle durdurulması sonrası, ABD ve Avrupa'dan da benzer şekilde risklerin duyurulması piyasada tedirginliği artırmaktadır. Bilinmektedir ki bu riskler piyasada yankılandıkça riskten kaçınma adına finansal faaliyetlerde durgunluk kaçınılmaz hale gelmektedir. Böyle- si koşullarda finans sektörünü içine alacak bir kriz, 2008 krizinde olduğu gibi durdurulamaz ve etkisi uzun yıllar hissedilecek bir krize yol açabilecektir.

Bu ölçekte bir kriz riski, emperyalist çekişmenin seyrine göre göze alınabilmektedir. Aynı zamanda artan küresel faiz oranları ile tekellerin ayrışması ve aralarındaki mücadelenin gerginleşmesi de hedeflenmektedir. Alternatif üretim alanlarının oluşturulmaya çalışılması, yeni tedarik zinciri arayışları

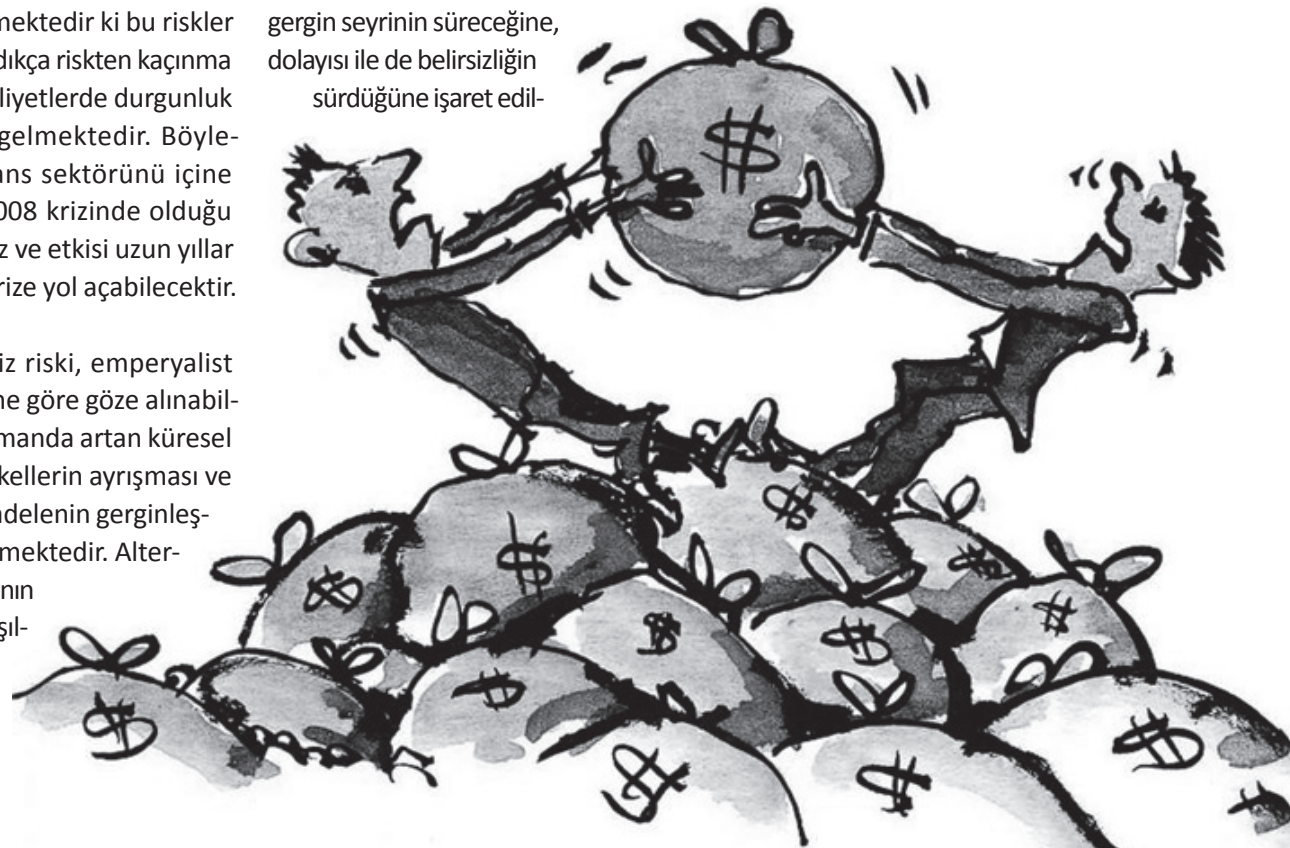
ve uzun vadeli enerji planlamaları ile de bu ayrışma beslenmek istenmektedir. Yine küresel faiz oranlarındaki bu artış, özellikle emperyalizme bağımlı ülkelerin borçlarında katlanmalara, peşi sıra döviz ve borç krizi riskinin artmasına yol açmaktadır. Dünya Bankası'nın açıkladığı verilere göre son 10 yılda faiz ödemeleri 4 katına çıkarken en yoksul 24 ülkenin toplam borç ödeme maliyetlerinin 2024 itibarıyla yüzde 39'a kadar yükseleceği tahmin edilmektedir. Türkiye gibi ülkelerin brüt dış borcunun yalnızca 1 yıllık bir dilimde 10 milyarlarca dolar arttığı bu süreçte, borç ödemelerinde güçlüklerin yaşanması likidite daralması da hesaba katıldığında çok olası görülmektedir. Ayrıca sıcak para ve likidite kaynaklarının daralıyor oluşu üretim ve istihdamda daralmaya, iç kaynaklar üzerinde yoğun stres birikimine yol açmaktadır. Enflasyon artmaya devam etmekte, satın alma gücü gün geçtikçe erimektedir.

GELECEK, GERİCİ ÇIKAR ÇATIŞMASININ GÖLGESİNDE ŞEKİLLENMEYECEK...

Bir diğer tartışma Fed'in bu süreci nasıl devam ettireceğine ilişkindir. Beklenen krizler ve açığa çıkan büyük ölçekli riskler göz önüne alınarak bahar ayları ile birlikte faiz indirimine gidileceği öngörüsü yapılmaktadır. Fed tarafından yapılan açıklamalar ile de bu durum desteklenirken faiz artışının ise masadan kalkmadığı, gerek görülmesi halinde artışlara devam edilebileceği açıklanmıştır. İki ihtimalin birden açık bırakılmasının sebebi ise bir yandan yüksek kriz riskleri altında faiz indirimini söylemleri ile piyasada canlılık ve güven yakalanmak istenmekte, diğer yandan emperyalist çekişmenin gergin seyrinin süreceğine, dolayısı ile de belirsizliğin sürdüğüne işaret edil-

mektedir. Son aylarda hem Orta Doğu hem de Doğu Avrupa'da artan tansiyon, ABD emperyalizminin açık ihtimaller üzerinden politik yön almasını zorunlu kılmaktadır. Ayrıca NATO'nun Finlandiya ve İsveç'in üyeliği ile birlikte Rusya etrafındaki yarım çemberi tamamlayarak sıkıştırması, Alman ordusunun Rusya ile savaşa hazırlandığı haberlerinin basına yansması gerilimlerin artarak devam edeceğini göstermektedir.

Bu görünüm, emperyalist-kapitalist sistemin ne derecede kırılğan bir yapısının olduğunu, ayrıca dünya halklarına daha ağır yaşam koşullarından ve sömürden başka bir gelecek vadedilmediğini göstermektedir. Emperyalistler kendi aralarında pazar yarışında bir adım öteye sıçrayabilmek uğruna, insanlığın geleceğini tehdit altına almaktan, tüm risklere kapı aralamaktan geri durmamaktadır. Biriken kriz riskleri, halka daha fazla sömürü ve talan olarak yansımaktadır. Öyle ki askeri harcamalara yönelik artışın sağlanması dahi, üreticilere sağlanan sübvansiyonlardan kesilerek gerçekleştirilmektedir. Bütçe açıkları daha fazla vergi olarak halka yansıtılmakta, oluşturulan kaynaklar emperyalist çekişmenin efektif sürdürülebilmesi için kullanılmaktadır. ABD ve Avrupa arasında imzalanan, emperyalist tekellerin çıkarlarını koruyacak şekilde "dijital hizmet" vergilerine yönelik ateşkes uzatılırken halkın yaşamsal faaliyetlerine dahi yansıyan vergiler pervasızca ardı ardına geçirilebilmektedir. Gerici sistem kendi yapısının bir sonucu olan krizleri, daha fazla sömürü ve talan için bir fırsata çevirmektedir. Böylesi bir sistemin ortadan kaldırılması ise her geçen gün daha fazla ihtiyaç haline gelmektedir.

ORTA DOĞU'DA SAVAŞ NEREYE?

7 Ekim'de Filistin halkından yediği tokatın ardından Siyonist İsrail'in ABD ve AB'nin tam desteği ile Filistin'e yönelik soykırımcı saldırıları ile başlayan savaş tüm şiddeti ile devam ediyor. Gün geçtikçe savaşın bölgeye yayılma ihtimali de artıyor. İsrail'in dünya halklarının tepkisi ve Gazze'de direnişi kıramaması nedeni ile sıkışmışlığı arttıkça savaşı yayma çabası da hız kazanıyor. Siyonist rejim Hizbullah ve hatta İran'ı çatışmanın içine çekerek ABD ve İngiltere'yi de savaşa doğrudan müdahil olmaya zorluyor. Bu hedef doğrultusunda İran'ı kışkırtmak adına birçok saldırıya imza attı. Suriye'de bulunan önemli İranlı komutanları öldürdü, İran içinde bombalar patlatıyor... Bu kışkırtıcı eylemlere İran'ın yanıtı sert oldu. Hamlelerini daha çok müttefikleri ve uzantıları üzerinden yapmakla tanınan İran, bu defa kendi topraklarından ateşlediği füzelerle Suriye'de IŞİD'i, Erbil'de MOSSAD'ı ve Pakistan'da "terörist" olarak tanımladığı Bellucileri vurdu. Son olarak da Ürdün'de müttefikleri aracılığıyla ABD üssüne saldırarak kayıp verdirdi. İran'ın bu hamleleri, İsrail'in patronu ABD'ye verilmiş güçlü bir mesaj niteliği taşıyor.

İran ABD'ye, eğer İsrail'i dizginlemezse tüm bölgeyi kasıp kavuracak bir savaş başlayabileceğinin sinyalini verdi. Her ne kadar ABD ve İran şu aşamada Orta Doğu'da bir bölgesel savaş istemeler de gerilimin her an kontrolden çıkacağını gösteren gelişmeler yaşandığı ortada. Bu yazımızda İran'ın İsrail kışkırtmalarına karşı verdiği yanıtların anlamını ve olası sonuçlarını ele alacağız.

7 Ekim tarihinde Filistin Direniş Güçleri Aksa Tufanı eylemi ile Siyonist İsrail devletine tarihinin en ağır darbelerinden birini vurdu. Siyonist rejim buna cevap olarak Gazze'ye yönelik yıkıcı bir saldırı başlattı. Bu saldırının amacı Gazze'yi işgal ederek direnişin alt yapısını çökertmek ve orta-uzun vadede Filistin halkını bölgeden sürerek burayı insansızlaştırmak ve ilhak etmektir. İsrail bu hedef doğrultusunda 4 ayı aşkın bir zamandır Gazze'ye havadan ve karadan tüm gücüyle saldırıyor. Soykırıma varan saldırılara rağmen Siyonist rejim bugüne kadar istediğini alabilmiş değil. Gazze'de direniş kırılmadığı gibi verilen askeri kayıplar nedeniyle savaşın maliyeti her geçen gün artıyor. Bu kayıpların ve maliyetin İsrail'in içinde de süregelen

tartışmaları ve tepkileri tetikleyeceği bir sır değil. Bunun yanında dünya kamuoyunda İsrail'e karşı artan tepki de Siyonist rejimi sıkıştıran, zorlayan bir faktöre dönmüş durumda.

İsrail'in Gazze'de yaşadığı sıkışıklık arttıkça savaşı genişletme eğiliminin güçlendiği görülüyor. Hizbullah'ı ve hatta İran'ı savaşı içine çekerek çatışmayı bölgeselleştirmeyi hedefliyor. Siyonist rejim, İran'ın savaşa dahil olduğu bir senaryoda hamisi olan ABD ve İngiltere'nin de doğrudan savaşa katılmak zorunda kalacağını hesaplıyor. ABD, her ne kadar Rusya ve Çin'i önceleyen bugünkü küresel politikası gereği Orta Doğu'da savaşın genişlemesini arzulamasa da İsrail'in İran'la karşı karşıya geleceği bir bölgesel çatışmada yüklenmek zorunda kalacağı bir sorumlulukla karşılaşacaktır. Zira ABD, çok iyi bilmektedir ki İsrail'in İran karşısında alabileceği bir yenilgi Orta Doğu'da da hegemon konumunun sonunu getirecek

bir senaryodur. İsrail Gazze'de yaşadığı tıkanıklığı aşmak için Batı'dan alacağı desteği artırmak istiyor. Bunun yolunun da İran'ı doğrudan savaşa çekmekten geçtiğini düşünüyor. Bu senaryonun gerçekleşmesi halinde baş düşmanı İran'ı ABD'ye ezdireceğini hesaplıyor. Bu hedef doğrultusunda İsrail, son aylarda İran'ı kışkırtma çabasına hız verdi. Hizbullah'a yönelik saldırılarını artırdı, Lübnan'da suikastlara girişti. Suriye'de İranlı komutanları öldürdü ve son olarak da Kasım Süleymani'nin ölüm yıl dönümünde İran içinde bombalı saldırı gerçekleştirdi.

İran kendi çıkarları doğrultusunda, ABD-İsrail cephesini zayıflatan 7 Ekim eylemini destekledi. Bu eylem özellikle Arap ülkeleri ile İsrail arasında devam eden ve İran'ı izole etmeyi amaçlayan ABD destekli "normalleşme" süreçlerini sabote ediyordu. Bununla birlikte,

İsrail'in Gazze'ye dönük saldırılarının ardından İran ve müttefikleri itidalli bir siyaset izledi. İran ve müttefikleri İsrail'in kışkırtmalarına kapılmamaya, ABD ve İsrail ile geniş ölçekli bir çatışmaya neden olacak hamleler yapmamaya özen gösterdi. Sadece ateşkes baskısı yapmak ve prestijini kurtarmak amaçlı ile uzantıları aracılığıyla İsrail'e ve ABD üslerine yönelik taciz eylemleri ile yetindiler. Bu noktada İran'ın Yemen'deki müttefiki Husiler istisnadır. Husiler dünyanın en stratejik ticaret yollarından biri olan Kızıldeniz'de Batılı şirketlerin gemilerini hedef alarak ABD ve İngiltere üzerinde güçlü bir baskı oluşturdu. İran ve en güçlü müttefiki Hizbullah ise görece pasif kaldılar. İran ve müttefikleri sıcak bir savaşa girmekten çekiniyorlar. Zira İran ABD ambargoları nedeniyle ciddi bir ekonomik bunalım yaşıyor. Suriye halihazırda devam eden iç savaş nedeniyle yıpranmış durumda. Hizbullah da Lübnan da 2-3 yıldır devam eden ekonomik kriz nedeniyle sıkışmış durumda. ABD ve İsrail ile yaşanacak bir savaşı kaldırabilecek bir durumda olmadıklarından dolayı bugüne kadar pasif bir tutum takınmak zorunda kaldılar. Ama İsrail'in son dönemde kışkırtmalarını artırması, Suriye'de, İranlı önemli generalleri öldürmesi, İran içlerinde bomba patlatma cüreti göstermesi, İran açısından bardağı taşıracak damlalar niteliğinde. Bu kışkırtmalara karşı daha etkili cevaplar verememesi halinde İsrail'in çok daha pervasızlaşabileceğini düşündüğü için pasif tutumu terk etmeye başladı. Bu kapsamda önce Erbil, İdlib ve Pakistan'da Belluci bir örgüte karşı doğrudan kendi topraklarından füze saldırıları gerçekleştirdi. Ardından Ürdün'de bulunan bir ABD üssüne müttefikleri aracılığıyla bir İHA saldırısı gerçekleştirerek ABD'nin açıkladığına göre; 3 ABD askerinin ölmesine 30'a yakın askerin yaralanmasına neden oldu. İran bu güçlü yanıtlarla doğrudan İsrail'in patronu ABD'ye mesaj vermiş oldu. Özellikle Pakistan'a yapılan füze saldırıları ve Ürdün'deki üssün vurulması bir gövde gösterisi mahiyetindeydi. Yapılan füze saldırıları ile İran askeri anlamda sergilediği gelişmeyi ABD'ye göstermek istedi. İlk defa ABD'nin müttefiki Pakistan'ı da vurarak bir bölgesel savaş çıkarma kapasitesi olduğunu kanıtlamış oldu. Bu hamleler ile ABD'ye verilen mesaj şudur: "Sen bölgesel bir savaş istemiyorsun, ama İsrail'i dizginlemezsen üzerime çok gelersen veya Yemen'de müttefikim olan Husilere karşı geniş çaplı bir harekate girişersen ben de bölgesel bir savaş çıkartmaktan çekinmem."

Filistin halkının 7 Ekim hamlesi ABD'nin tüm küresel planlamasını bozdu. Zira ABD son yıllarda esas tehdit olarak gördüğü Rusya ve Çin'e yönelmek adına Orta Doğu'daki varlığını azaltmaya başlamıştı. Bu, ABD'nin Orta Doğu'dan vazgeçtiği anlamına gelmiyordu. Önümüzdeki süreçte Orta Doğu'daki hâkimiyetini uşakları üzerinden korumayı hesaplıyordu. Bu alan doğrultusunda İsrail ile Arap ülkeleri arasında "normalleşme" süreçlerini başlatarak İran'a karşı bölgedeki uşaklarını bir araya getirmeye başlamıştı. Ne var ki 7 Ekim bu "normalleşme" süreçlerini akamete uğratarak ABD'nin yeniden Orta Doğu'ya yönelmek zorunda kalmasına yol açtı. Çünkü başlayan savaş ABD'nin bölgedeki karakol devleti İsrail'in güvenliğini tehlikeye düşürmüştür ve ABD İsrail'in yenilgisinin Orta Doğu'daki hâkimiyetinin sonu anlamına geleceğini iyi bilmektedir. Bu sebeple ABD, geçmişte defalarca yaptığı gibi İsrail'in Filistin ve Gazze'ye yönelik saldırılarını, yeni işgal planlarını açıkça desteklemiştir. Dünya halklarının artan tepkisi nedeniyle ABD'nin kameralar karşısında verdiği "ateşkes", "iki devletli çözüm" mesajları aldatmacadan başka hiçbir anlam taşımıyor. ABD'nin gerçekten istemesi halinde İsrail'in Gazze'deki soykırımı sürdürebilmesi mümkün olmazdı.

ABD İsrail'e Gazze konusunda açık çek vermiş olsa da Biden yönetimi İsrail'in savaşı bölgeselleştirme, Lübnan Hizbullahı ve İran'ı da hedef alma isteğine karşıdır. ABD küresel stratejisi gereği şu an tüm gücünü Rusya ve Çin'e karşı seferber etmek istiyor. Önceliği Ukrayna Savaşı ve Tayvan sorunudur. İran'la bir savaşın çıkması halinde Orta Doğu'da yeniden bir batağa saplanacağını ve bunun Çin'e ve Rusya'ya büyük fırsatlar sunacağını bilincindedir. Bu sebeple İsrail'i Filistin konusunda değil ama savaşı yaymaması, İran'ı geniş ölçekli bir şekilde hedef almaması noktasında dizginlemeye çalışıyor. ABD'nin kendisi de bugüne kadar İran'la gerilimi tırmandırmamak adına dikkatli davrandı. Örneğin üslerine yapılan eylemlere ya da Yemen'de Husilerin Kızıldeniz'deki operasyonlarına karşı doğrudan İran'ı hedef almadı, sınırlı saldırılar gerçekleştirdi.

Şunu vurgulayalım, iki taraf savaş istemese de ABD ve İran arasındaki gerilim kaçınılmaz olarak artıyor. İran'ın son saldırıları özellikle Ürdün'deki üsse yaptığı saldırı ABD açısından sınırları zorlayan bir hamle oldu. Savaşın başladığı günden bu yana ABD ilk defa

kayıp verdi. ABD'nin buna misilleme yapması kaçınılmazdı. Üs saldırısının hemen ardından ABD'de de Cumhuriyetçi kanat Biden'a Tahrân'ı doğrudan hedef alması, İran'a haddini bildirmesi yönünde güçlü bir baskı uygulamaya başladı. Ancak şu aşamada Biden'ın İran'la doğrudan çatışmaya neden olacak bir hamle yapması, Tahrân'a saldırması zayıf bir olasılıktır. Nitekim ABD Ürdün'deki üsse yapılan eyleme yanıt olarak Irak, Suriye ve Yemen'de İran Devrim Muhafızları'na ve müttefiklerine ait üslere, tesislere geçmişe oranla çok daha yoğun bir bombardıman gerçekleştirdi. Bu hamle ile birlikte ABD el yükseltmiş, saldırılarının çapını büyütmüş olsa da doğrudan İran kentlerini vurmaması Biden yönetiminin henüz Orta Doğu'da bölgesel bir savaş istemediğini göstermiş oldu.

Bu gelişmeler Orta Doğu'yu adeta bir barut fıçısına çevirmiş durumda. İran'la ABD- İsrail cephesi arasında süregiden mücadele bölgedeki dengeleri sarsıyor. Bölge ülkeleri bu mücadelenin gidişatına bağlı olarak pozisyonlarını güncelliyorlar. Örneğin Suudi Arabistan'ın İran ile ABD arasında arabuluculuğa soyunduğu söyleniyor. Zira bir bölgesel savaş, Basra Körfezi'nde istikrarsızlık en çok da Suudi Arabistan'a zarar verir. TC ise bu gerilimden Suriye'de, Irak'ta Kürt Ulusal Hareketine karşı yeni saldırı imkânı yaratmak için faydalanmaya çalışıyor. İran'ın baskı altında olduğunu görüyor ve bunu fırsata çevirerek İran'a en yakın KYB'yi hedef almaya çalışıyor. TC bu ortamda yayılmacı emellerini gerçekleştirmek için Mısır'ı Milli söylemiyle yeni işgallere de hazırlanıyor.

Özetle, 7 Ekim sonrası başlayan savaş bölgedeki tüm taşları yerinden oynatarak büyüklü-küçüklü tüm aktörleri bir mücadelenin içerisine sürükledi.

Nihayetinde 7 Ekim'in ardından Orta Doğu'da gerilim tırmanmaya devam ediyor. ABD ve İran şu aşamada doğrudan bir savaşa tutuşmak istemese de koşullar onları bu noktaya sürükleyebilir. Ancak şunu da vurgulamak gerekir ki bu gelişmelerin Gazze'de süren soykırımı ve Filistin halkının buna karşı kahramanca direnişini gözlemlemesine izin verilmemelidir. İsrail'in amaçlarından birisi de budur. Bölge halklarının tüm gücüyle Filistin halkı ile dayanışmayı büyütmesi elzemdir.

Gazze'de katliam devam ediyor

Siyonist İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları 130 günü aşkın süredir devam ediyor. Katledilenlerin sayısı 30 bine yaklaşırken İsrail devleti ateşkes görüşmelerini reddediyor. Bölgede her gün yeni bir katliam gerçekleştiren İsrail ordusu, tepkilere aldırmaz etmeden Filistin halkını hedef almaya devam ediyor.

REFAH'IN İŞGALİNDE TARİH VERİLDİ

İsrail Savaş Kabinesi Üyesi Benny Gantz, Hamas'ın elinde kalan İsraili rehinelere Ramazan'a kadar serbest bırakılmaması halinde Refah'ın işgal edileceğini açıkladı.

Gantz, İsrail'in "sivil kayıpları en aza indirmek için Amerikalı ve Mısırlı ortaklarımızla diyalog halinde sivillerin tahliyesini kolaylaştırarak koordineli bir şekilde hareket edeceğini" ekledi. Ancak şu anda bile Refah'ta tahliye gerçekleştirilmeden yerinden edilmiş halk bombalanmaya devam ediyor.

İsrail hükümeti şu ana kadar Refah'a yönelik bir kara harekâtının zaman çizelgesini kamuoyuna açıklamadı. Ancak pazar günü İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Gazze'de "iş bitirme" sözü vererek yaklaşan saldırının durdurulması yönünde artan çağrılarını geri çevirdi. Bu sebeple İsrail'in Filistinlileri Mısır'a itmeye çalışabileceğine dair endişeler artmış durumda.

Gazze nüfusunun yarısından fazlası, İsrail güçlerinin tahliye emri vermesinin ardından Mısır sınırındaki Refah kentine sığınmıştı. Mısır ve diğer bazı Arap ülkeleri, İsrail'in Refah'taki saldırısının birçok Filistinliyi Mısır'a itme riski taşıyacağı konusunda defalarca uyardı ve bunu kabul edilemez buldu. Suudi Arabistan, Refah'a saldırılması halinde bunun "çok ciddi sonuçlar doğuracağı" konusunda uyardı.

Gazze'de 4 ayı geçen süre içerisinde her gün yeni katliamlar yaşanıyor. Her gün en az 100 Filistinli katledilmeye devam ediyor. Halk yiyecek ve içecek su bulmakta zorluk çekerken Gazze'ye insani yardımların girişi bile engelleniyor.

EKB'den Lenin'in ölümsüzlüğünün 100. yılı için açıklama

Enternasyonal Komünist Birlik (EKB), MLM'nin büyük ustası Lenin'in ölümsüzlüğünün 100. yılı için bir açıklama yaptı.

"Enternasyonal Proletaryanın Yol Göstercisi ve Marksizm-Leninizm-Maoizm'in Büyük Ustası Lenin Yoldaş Enternasyonal Komünist Hareketin Birliği İçin Yolumuzu Aydınlatıyor" başlıklı açıklamada "Lenin yoldaşın bize bıraktığı mirası anlamlandırmaya devam edeceğiz." denildi.

Açıklamada "Sınıflar mücadelesi tarihinde çelişkileri doğru tespit etmek, tarihsel kırılma anlarını kavramak ve bu kırılma anlarında hazır olmak Lenin yoldaşın ölümsüzleşene kadar tüm mücadele

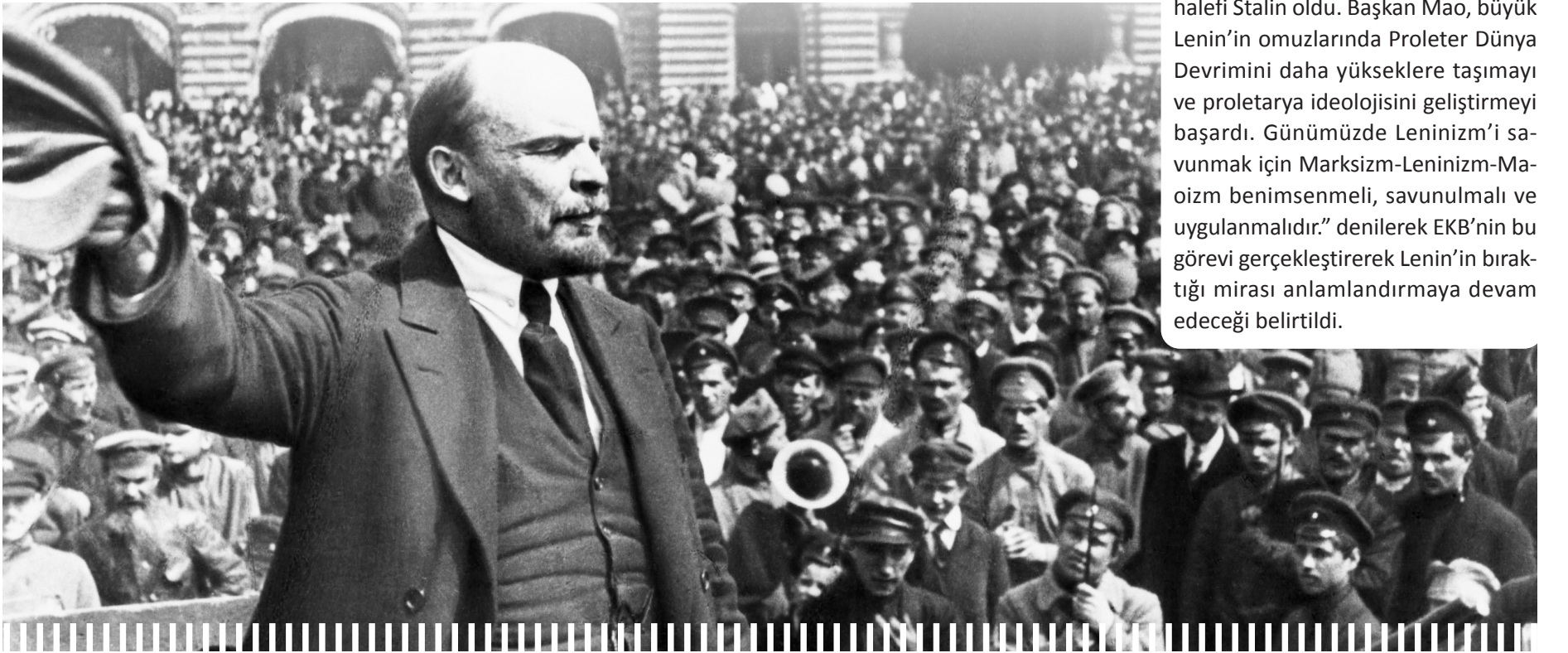
sürecinin en belirgin özelliği olmuştur. Marks ve Engels'in ölümlerinin ardından uzun bir dönem enternasyonal proletaryanın önderliği 2. Enternasyonal oportünizmi tarafından ele geçirilmiş ve Stalin yoldaşın değimiyle, 'ikinci Enternasyonal partilerinin kendilerini besiyeye çekip semirdikleri ve devrimi, kitlelerin devrimci eğitimini ciddi olarak düşünmek istemedikleri bir dönem...' olarak devam etmekteydi. Lenin yoldaş burada da 'buz kıran' rolü oynadı. Enternasyonal proletaryayı ve dünyanın ezilen halklarını bu oportünist ve sınıf uzlaşmacı sosyal demokratların etkisinden kurtarmak için teorik mücadelenin yanı sıra, Komünist Enternasyonali kurarak kapitalizmin yeni dönemindeki sınıf

mücadelesinin dinamiklerine uygun olacak bir örgüt ve mücadele biçimi geliştirdi." denilerek Lenin'in Komünist Partisini ve Enternasyonal Komünist Hareketi parlamenter ahmaklığın, legal mücadele biçimlerinin kısılcından kurtararak burjuvaziye karşı bir savaş aracı haline getirdiği vurgulandı.

Emperyalistler ile ezilen halklar ve uluslar arasındaki ve emperyalistler arası çelişkilerin derinleştiği belirtilen açıklamada önderlik misyonu şu şekilde ifade edildi: "Her geçen gün daha fazla gericileşerek saldırganlaşan bir sistem gerçekliği ile yüz yüze olan komünistler ve dünyanın ezilen halkları, bu gericiliğe karşı güçlü bir karşı koyuş gerçekleştir-

mek için öncelikle Lenin yoldaşın temel hatlarını çizdiği proletaryanın politik iktidar mücadelesini yönetecek Leninist partiye ihtiyaçları vardır. Ancak böyle bir parti, bugün Marksist-Leninist-Maoist bir parti, burjuvaziye karşı uzlaşmaz bir mücadeleye önderlik edebilir."

Açıklamanın sonunda ise "Lenin'in liderliği altında, dünyanın ilk sosyalist devleti, proletarya diktatörlüğü kuruldu. Böylece proletaryanın iktidara giden yolu ve onun nasıl korunacağını ana hatları pratik olarak da ortaya konulmuş oldu. Lenin'in ölümünden sonra, Leninizm'i parlak bir şekilde tanımlayan, daha da geliştiren ve tüm uluslararası komünist hareketin temeli haline getiren halefi Stalin oldu. Başkan Mao, büyük Lenin'in omuzlarında Proleter Dünya Devrimini daha yükseklere taşımayı ve proletarya ideolojisini geliştirmeyi başardı. Günümüzde Leninizm'i savunmak için Marksizm-Leninizm-Maoizm benimsenmeli, savunulmalı ve uygulanmalıdır." denilerek EKB'nin bu görevi gerçekleştirerek Lenin'in bıraktığı mirası anlamlandırmaya devam edeceği belirtildi.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedong

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Haydar Sönmez (Parti Militanı):

1957 Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Yetimoğlu köyünde doğan Haydar Sönmez, 1980 öncesi Dersim'de gerçekleştirilen toprak işgalinden sonra tutuklanarak Hozat Hapishanesine konuldu. Altındış kod adlı Haydar Sönmez, 6 ay sonra çıktığında mücadeleye kaldığı yerden devam

etti. İş birlikçi olduğu için cezalandırılan Hasan Demirpençe'yi öldürdüğü iddiasıyla düşmana ihbar edilen Sönmez, 28 Ocak 1982'de Mazgirt Jandarma Komutanlığınca gözaltına

Zülfî Çakıl (Parti Militanı): Zülfî Çakıl, 3 Mart 1984 yılında Paris'in Stalingrad semtinde başına sert bir cisimle vurularak ve bıçaklanarak katledildi. Umud

kapısı olarak görülen Avrupa'da emekçiler için bir geleceğin olmadığını bilince çıkararak gerçek kurtuluşun Proletarya Partisi önderliğindeki Yeni Demokratik Devrim, sosyalizm ve komünizm mücadelesinde olduğunu gördüğü için Parti saflarında örgütlendi. Avrupa'da her türlü eylem, işçi grevi, işgal eylemleri ve militan eylemlerde önde görmek mümkündü. Zülfî Çakıl son ana kadar enerjisini, gücünü ve zamanını devrime adanmış bir militandı.

Niyazi Sezgin (Parti Aday Üyesi): Niyazi Sezgin Dersim'in Mazgirt ilçesi

İbimahmut köyünde doğdu. Haydar kod adlı Sezgin, Dersim'in Babaocağı köyü Tülük mezrasında 24 Şubat 1988'de çıkan çatışmada şehit düştü.

Kader Özgül Kılıç (Parti Militanı):

Kader Özgül Kılıç 1974 yılında Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Türk Taner köyünde doğdu. Yıldız kod adlı Kılıç 1993'te gerillaya katıldı, 1 Mart 1994'te Dersim Çemişgezek'te faşist TC güçleri ile girdiği çatışmada şehit düştü.

AVRUPA'DA SOSYAL DEMOKRASİ ÇATIRDIYOR MU?

Dünya ölçeğinde emperyalist-kapitalist sistemin krizi devam ediyor. Krizin yarattığı tahribat özellikle ezilen halklara dönük saldırılarda somutlaşıyor. "Aşılmasının" kolay olmayacağı görülen emperyalist mali krizin AB ve Avrupa ülkelerinde gerçekleşen seçimler bağlamında dikkat çekici sonuçları olmaktadır. Halihazırda hemen tüm Avrupa ülkelerinde ekonomik-siyasi-sosyal haklara yönelik saldırıların gölgesinde karşılanan seçimlerin sonucunda, Avrupa'da ırkçı-faşist parti ve kişiler yer yer hükümet oldular, yer yer de destek artırdılar. "Sağın yükselişi" denilen bu sonuçlar geleceğe dair işaretler vermektedir.

Başta AB olmak üzere Avrupa ülkelerinde yaşanan bu gelişmeleri geçici ya da tesadüfi sonuçlar olarak okumamak gerekir. Aksine bu gelişmeyi krizin etkilerini azaltmak, faturanın kriz sahiplerine değil de ezilen halklara çıkarılmasının önemli bir adımı olarak görmek gerekir. Sistemin talan ve sömürüyü derinleştirme ihtiyacı, onun gerici saldırgan politikalarda demirlemesini de zorunlu kılmaktadır. Ardışık ve ağır krizler sömürüyü katmerlemeyi zorlarken emperyalist çekişmede daha ileri konum alabilme ihtiyacı Avrupa ülkelerinde güvenlik yasalarını, grev yasalarını, hak gasplarını gündeme getirmiş ve bunlara ek olarak, aynı zamanda bu saldırılara karşı örgütlülüğün gelişmesini de hedeflemeye başlamıştır. Politik alan da aynı ihtiyaca göre yeniden şekillendirilmektedir. Aşırı sağ olarak kabul edilen, sistemin en gerici ve açıktan saldırgan politikalarını savunan ve bunları yaygınlaştırarak kitlenin gerici politikaların ardında sıralanması sağlayan partiler birçok yoldan parlattılmaktadır. Böylece kitlelerin kendi çıkarları ekseninde örgütlenmesi de engellenmektedir. Bunun en büyük aracı, şovenizme ve popülizme tutturulmuş ekonomik "yeniden milli inşa"

politikalarıdır. Şovenist politikalar ile zehirlenen kitleler sistem ile olan çelişkilerinden ve kendi gerçek çıkarlarından uzaklaşmakta, gerici egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişkilerde taraf olmaya zorlanmaktadır. Özellikle egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişkilerin derinleştiği dönemlerde bu söylemlerin güç kazandığı bilinmektedir. Bu söylemler seçim süreçlerinde çok daha yüksek sesle dillendirilse de ezilen yığınlar uzun süredir ırkçı-faşist bu politikaların fiili olarak yoğun saldırısı altındadır. Fransa'da Kuzey Afrikalı gençlerin polis tarafından katledilmesinin ardından polislerin serbest bırakılmasını protesto edenlerin sokak sokak direniş ateşi yakmalarına saldırılması, eylemcilerin "yağmacı ve hırsız" diye yaftalanmaları bunun bir örneği oldu. Esas gündem polis saldırısı ve polislerin cezalandırılmaması iken tersine haklı isyan gayrimeşrulaştırılmaya çalışıldı. Şovenizm zehriyle kitleler parçalanmak istendi ve isyan bu yolla bastırıldı. Almanya'da göçmenleri açıktan hedef gösteren Nazi artığı faşistlerin sözde "yasa dışı" toplantı ve eylemlerinin rahatça gerçekleşmesi egemenler eliyle yükseltilen şovenizmin bir örneği olmuştur.

Farklı ülkelerde gerçekleşen seçimler ve sonuçları ise emperyalistlerin ihtiyacı olan yeni politikaları ve bunun kitlelerdeki yansımaları göstermiştir. Almanya'da Nazi devamcısı Almanya için Alternatif (AfD) partisinin oy oranının yükselişi, İtalya'da Meloni iktidarı, Fransa'da Le Pen'e yönelik yoğun destek, Yunanistan'da ilk defa faşist bir partinin yanında faşist eğilimli iki partinin de aynı anda bir seçimde meclise girmesi, İspanya'da Vox partisinin popülaritesinin yükseliyor oluşu, Hollanda'da Wilders'in seçimlerden zaferle çıkması ve Kuzey Avrupa ülkelerinde ya iktidarda ya da koalisyon ortağı olarak bu gibi partilerin yer alıyor oluşu, emperyalist

sistemin daha gerici politikalara ihtiyaç duyduğunu ve saldırıların yoğunlaşarak artacağını işaretini vermektedir. Bu noktada vurgulanması gereken başka bir nokta ise egemenler tarafından yükseltile şovenist dalganın yanında, en azından seçimlerde yükselişe geçen bu ırkçı-faşist partilerin seçim süreçlerini ele alışları olacaktır. Bu partilerin ırkçı-şoven söylem ve politikaları, "krizin doğurduğu sonuçları azaltmak ya da bu sonuçları bertaraf edemeyen geçmiş hükümetleri yerinden etmek"le ortak ilerlemiştir. Bu da krizin pençesinde yavaşayan, yoğun sömürü altında bulunan geniş bir kesimi etkilemiştir. Egemenler için kitleleri manipüle etmekte en büyük araç şovenizm ve popülist ekonomik söylemlerle inşa edilen politikalarıdır. Şovenist politikalar ile zehirlenen kitleler sistem ile olan çelişkilerinden ve kendi gerçek çıkarlarından uzaklaşmakta, gerici egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişkilerde taraf olmaktadır. Özellikle egemen sınıfların kendi aralarındaki çelişkilerin derinleştiği dönemlerde bu söylemlerin güç kazandığı bilinmektedir. Seçim sonrası ise vaatlerini yerine getirircesine bu yeni hükümetler farklı yasaları da beraberinde getirmiştir. En yakın örnek ise seçim sonrası Fransa'da oldukça tartışmalı şekilde onay verilen yeni Göçmenlik Yasası'dır. Bu yasayla birlikte "krizin sebebi" olarak gösterilen göçmenler hedef alınarak hem şovenist politikaların icrası hem de krizin etkisinin azaltılması gibi iki temel talep karşılanmıştır(!)

Şu bir gerçektir ki Avrupa ülkelerinde seçimlerin meşruluğu pek tartışılmamaktadır. Seçimler, gerici emperyalist-kapitalist sistemin, sömürü ve talanı derinleştirme çabaları sonucunda düşen "demokrasi" maskesi olmaktan öteye geçmemekte ancak "muhalefet" in de aktif dahil olduğu bir şekilde ilerlemektedir. Bu da bahsi geçen ırkçı-şoven politikalara karşı

mücadeleyi -sokaklarda eylemlerle bir yol çizmeye çalışanlar, bu yönde çaba içinde olanlar olsa da- esasta seçim süreçlerine sıkıştırmaktadır. "Komünist", "sol", "yeşil", "sosyal demokrat" vb. gibi sıfatlar taşıyan muhaliflerin de seçimlerdeki başarısızlığı, yükselen aşırı sağın buna karşı mücadele eden ya da "oy verenler"ce de meşrulaşmasını beraberinde getirmektedir. Seçimlerin, kitlelerin yoğun şekilde politize olduğu süreçler olduğu gerçeğinden hareket edersek, muhalefetin bu mücadeleyi seçim sonrası sürece yayamaması bu süreçte aynı yoğunlukta bir mücadeleyi de engellemektedir.

Ancak emperyalizmin tüm bu saldırılarına karşı ezilen halkların direnişi de göz ardı edilmemelidir. Tek tek ülkelerde geçirilen gerici yasalara ve hak gasplarına karşı bu süreçte yoğun bir direniş söz konusudur. Bu noktada şoven politikaların teşhiri ve ırkçılığa karşı mücadelenin bu mücadelelerle birleşerek büyümesi kriz çemberinde debelenen ve bulduğu her fırsatı ezilen halklar üstünde baskı, sömürü ve talana çeviren emperyalizmin yıkılacağı yolun taşlarını döşeyecektir. Emperyalizmin kriz sürecindeki bu yönelimi kendi aralarındaki rekabetle birlikte yoğunlaşarak devam edecektir. Seçim gibi görece "meşru" süreçlerde bu yoğunlaşma kitlelerin esas sorunlarından uzaklaştırılmasıyla birlikte daha rahat gerçekleşmektedir. Ancak ezilen halklar için sömürü ve talan ne seçimle başlamıştır ne de onunla bitecektir. Ezilen halkların haklı öfkesinin tüm saldırılara karşı kökten sisteme yönelmesi, sınıf mücadelesinin kayıp ve kazanımlarla ilerlemesi ve bu gerici sistemi alaşağı etmesi kaçınılmaz olandır. Kaçınılmaz olan emperyalizmin kabusuna çevirmek, işçi-emekçi ve göçmenlerin ortak mücadelesiyle mümkündür. ırkçı ve faşist partilerin karşı kutbunda biriken bu mücadele geleceğin inşası için gerçek dayanaktır ve güvenilirdir.

YENİ DEMOKRASİ

MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

yenidemokrasi1

ydemokrasi11

yenidemokrasigazetesi@gmail.com

yenidemokrasi

yenidemokrasi34.net

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20

YAŞASIN MART Dünya Emekçi Kadınlar Günü!

Bijî 8'ê Adarê Roja Jinên Kedkarên Cîhanê!

Yeni Demokrasi
gazetesî